

Koirasaarentien ja Ilomäentien alueet

Laajasalo, Yliskylän alue

ASEMAKAAVAN MUUTOKSEN SELOSTUS

ASEMAKAAVAN SELOSTUS
ASEMAKAAVAKARTTA NRO 12548
PÄIVÄTTY 29.1.2019

Asemakaavan muutos koskee:

Helsingin kaupungin
49. kaupunginosan (Laajasalo, Yliskylä)
korttelin 49003 tonttia 11
korttelin 49020 tonttia 5
korttelin 49029 tontteja 5 ja 6
korttelin 49033 tonttia 2
korttelin 49036 tonttia 5
korttelin 49037 tonttia 1
korttelin 49051 tontteja 3 ja 18
korttelin 49056 tontteja 12 ja 13
korttelin 49059 tontteja 1 ja 2
korttelin 49072 tonttia 1
sekä puisto- lähivirkistys- ja katualueita
(muodostuu uudet korttelit 49091, 49097 ja 49098)

Kaavan nimi:

Koirasaarentien ja Ilomäentien alueiden asemakaavan muutos

Laatija:

Helsingin kaupungin asemakaavoituspalvelu

Vireilletulosta ilmoittaminen: 26.2.2016

Kaupunkiympäristölautakunta: 5.2.2019

Nähtävilläolo (MRL 65 §): 20.2.–21.3.2019

Kaupunkiympäristölautakunta: muutettu 5.11.2019

Hyväksyminen: kaupunginvaltuusto 17.2.2021

Voimaantulo: 19.12.2022

Alueen sijainti:

YHTEYSHENKILÖT KAAVAN VALMISTELUSSA

Helsingin kaupunkiympäristön toimiala**Asemakaavoitus:**

Maria Isotupa, arkkitehti, Ilomäentien alue
Tyko Saarikko, arkkitehti, Koirasaarentien alue
Anu Kuutti, tiimipäällikkö

Kaavapiirtäminen:

Pia Viitanen, suunnitteluavustaja
Juha-Pekka Konttinen, suunnitteluavustaja

Liikenne- ja katusuunnittelu:

Markus Ahtiainen, liikenneinsinööri
Tiia-Henriikka Rantanen, suunnitteluavustaja

Kaupunkitila- ja maisemasuunnittelu:

Niina Strengell, maisema-arkkitehti

Rakennussuojelu: Sakari Mentu, arkkitehti

Teknistaloudelliset asiat:

Jouni Kilpinen, diplomi-insinööri
Pekka Leivo, diplomi-insinööri
Karri Kyllästinen, diplomi-insinööri
Kaarina Laakso, projektipäällikkö
Raila Hoivanen, diplomi-insinööri
Matti Neuvonen, diplomi-insinööri
Susanna Ihantola, suunnitteluavustaja
Anu Haahla, ympäristöasiantuntija

Yleiskaavoitus: Tapani Rauramo, arkkitehti

Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit:

Arto Korkeila, tekninen asiantuntija
Peter Haaparinne, kehittämisspäällikkö

Vuorovaikutus / viestintäpalvelut:

Juha-Pekka Turunen, vuorovaikutussuunnittelija

Rakennusvalvontapalvelut: Salla Mustonen, tiimipäällikkö

Ympäristöpalvelut: Juha Korhonen, ympäristötarkastaja

Muut Helsingin kaupungin toimialat

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala / kaupunginmuseo: Petteri Kummala, FT, tutkija

Kaupunginkanslia: Pirjo Siren, projektinjohtaja

Hakijatahot

Asunto Oy Ilomäentie 7
Asunto Oy Helsingin Yliskylänhovi
Rakennusliike Lapti Oy
Poseidon Helsinki Oy
Isosaarenkuja 4
Isosaarenkuja 6
Svanströmintie 2 a
Svanströmintie 2 b

Hankesuunnittelu

Viitesuunnitelmia ovat laatineet:
Arkkitehtitoimisto Anttila ja Rusanen Oy
Kirsti Sivén ja Asko Takala arkkitehdit Oy
Poseidon Helsinki Oy
Arkkitehtitoimisto Ark'idea Oy
Arkkitehdit Kirsi Korhonen Mika Penttinen Oy
UKI Arkkitehdit Oy

SISÄLLYSLUETTELO

TIIVISTELMÄ.....	7
ASEMAKAAVAN KUVAUS	8
Tavoitteet	8
Mitoitus.....	8
Alueiden käyttötarkoitus ja korttelialueet	9
Liikenne.....	16
Palvelut	19
Esteettömyys.....	20
Luonnonympäristö.....	20
Ekologinen kestävyys.....	22
Suojelukohteet	22
Yhdyskuntatekninen huolto	24
Maaperän rakennettavuus, pohjarakentaminen ja pilaantuneisuuden kunnostaminen.....	25
Ympäristöhäiriöt	27
Pelastusturvallisuus.....	30
Nimistö	31
Vaikutukset.....	31
TOTEUTUS.....	37
SUUNNITTELUN LÄHTÖKOHDAT	37
SUUNNITTELU- JA KÄSITTELYVAIHEET	40

LIITTEET

1 Seurantalomake

2 Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (10.12.2018)

3 Kuvat ja kartat

- Sijaintikartat
- Ilmakuvat
- Asemakaavakartat (A4-koossa)
- Havainnekuvat
- Ote Helsingin yleiskaavasta 2016 (tullut voimaan 5.12.2018)
- Otteet voimassa olevista asemakaavoista
- Ote maakuntakaavasta
- Ote 2. vaihemaakuntakaavasta
- Maanomistuskartat
- Luontotietokartta
- Koirasaarentien ja Ilomäentien asemakaava alueiden liikennemeluserveys, Akukon Oy, 180625-2, 12.11.2018
- Koirasaarentien asemakaava alueen liikennemeluserveyksen lisätarkastelu, Akukon Oy, 180625-3, 9.9.2019
- Liikennesuunnitelmat (piir.nro 6895 ja 6896)
- Pelastusreittikaaviot
- Periaateleikkaukset Koirasaarentien varrelta
- Koirasaarentien alueen ilmasovituskuva
- Ilomäentien alueen ilmasovituskuva

4 Viitesuunnitelmat

LUETTELO MUUSTA KAAVAA KOSKEVASTA MATERIAALISTA

- Vuorovaikutusraportti
 - Kruunusillat - Raitiotieyhteys Laajasaloon - Yleissuunnitelma (Kruunusillat, Helsingin kaupunki, 2016)
 - Laajasalon kaupunkibulevardin suunnitteluperiaatteet (Ksv, a-os, itä, 2015)
 - Laajasalon alueellinen kehittämissuunnitelma ja kaupunkibulevardi (Ksv y-os, 2014)
 - Laajasalo Preliminary Design Report - An Integrated Study of Laajasalo Urban Environment and Planning Solutions (30.9.2016. Lia Crupi, urban planner, Ksv)
 - Laajasalon kaava-alueet, yhdyskuntatekninen yleissuunnitelma ja rakentamisen vaiheistus, Hki, Kympp / Ramboll Finland Oy, 8/2018
 - Laajasalon kaupallinen selvitys, WSP 17.4.2019
-

TIIVISTELMÄ

Asemakaavan muutos koskee Koirasaarentien ja Ilomäentien alueita pohjoisessa Yliskylässä, Laajasalossa. Kaavaratkaisu mahdollistaa Kruunusilta pitkin tulevan pikaraitiotien rakentamisen edelleen Yliskylään sekä pikaraitiotien varren täydennysrakentamisen.

Kaavaratkaisulla luodaan tiivistä, elävää ja katupuvin istutettua katuympäristöä Koirasaaren- ja Ilomäentien alueille. Uutta asuntokerrosalaa on esitetty 61 760 k-m², josta 42 100 k-m² sijoittuu Koirasaarentien alueelle ja 19 660 k-m² Ilomäentien alueelle. Asukasmäärän lisäys on noin 1 400. Liiketiloja on osoitettu 650 k-m² Koirasaarentien varteen sekä 150 k-m² Ollinraition ja Marunapolun risteykseen.

Koirasaarentiellä pikaraitiotie kulkee pääsääntöisesti nykyisellä katualueella ja täydennysrakentaminen sijoittuu tämän varrelle. Laajasalontien itäpuolella pikaraitiotie kulkee Ollinraitiota pitkin nurmiratana puistomaisesti rakennettavalla katualueella ja jatkaa Marunapolun ja Ilomäentien kautta etelään Reposalmentielle. Täydennysrakentaminen sijoittuu nykyisille katu-, puisto- ja virkistysalueille, asuintonteille ja pysäköintialueille.

Kaavaratkaisun yhteydessä on laadittu liikennesuunnitelmat (piir.nro 6995 ja 6996), jotka ovat asemakaavan liitteenä. Liikennesuunnitelmissa on esitetty liikennejärjestelyt, jotka sisältävät pikaraitiotien ja alueen täydentymisen vaatimat järjestelyt jalankulun, pyöräliikenteen, joukkoliikenteen ja autoliikenteen järjestämiseksi. Asemakaavamuutosalueella liikennejärjestelyt muutetaan vastaamaan paremmin kehittyvän kaupunkirakenteen tarpeita. Kruunusillat-hankkeen mukaiset raitiotiejärjestelyt on esitetty kaava-alueen osalta. Jalankulun ja pyöräilyn järjestelyitä parannetaan ja nykyaikaistetaan. Marunapolku avataan asemakaavamuutoksen mukaisesti kaikelle liikenteelle.

Kaavaratkaisun toteuttaminen vaikuttaa erityisesti siten, että olemassa olevaan rakenteeseen syntyy pikaraitiotiehen tukeutuva uusi kaupunkirakenteellinen kerrostuma ja Koirasaaren- ja Ilomäentien kadun varsia erinomaisine raideyhteyksineen voidaan täydennysrakentaa kaupungin tavoitteiden mukaisesti. Kaupungin omistamalla maalla rakentaminen sijoittuu pääasiassa puistoalueille ja yksityisten taloyhtiöiden osalta tonttien nykyisille piha- ja paikoitusalueille.

Kaava-alueilla on voimassa 11 eri asemakaavaa vuosilta 1969–2010. Helsingin yleiskaavassa 2016 alueet on merkitty liike- ja palvelukeskustaksi C1 ja asuntovaltaiseksi alueeksi A2 ja A3.

Helsingin kaupunki omistaa suunnittelualueen pääosin.

Yksityisomistuksessa ovat:

- korttelin 49003 tontti 11 Humalniementien pohjoispuolella korttelin 49020 tontti 5 Ilomäentien itäpuolella
- korttelin 49029 tontit 5 ja 6 Laajasalontien länsipuolella
- korttelin 49051 tontit 3 ja 18 Köökarinkujan itäpuolella sekä
- korttelin 49059 tontit 1 ja 2 ja korttelin 49072 tontti 1 Koira-saarentien eteläpuolella

Kaupunki on vuokrannut korttelin 49056 tontit 12 ja 13 yksityisille taloyhtiöille.

Asemakaavamuutos on tehty sekä kaupungin että yksityisten maanomistajien aloitteesta ja kaavaratkaisun sisältö on neuvoteltu kaavamuutosta hakeneiden kanssa.

ASEMAKAAVAN KUVAUS

Tavoitteet

Koirasaarentien ja Ilomäentien alueiden kaavaratkaisun tavoitteena on mahdollistaa Kruunusilta pitkin kulkevan pikaraitiotien jatkuminen Laajasalon pohjoisosaan yleiskaavaehdotuksen mukaisesti, liikkumismahdollisuuksien monipuolistaminen, asuntojen rakentaminen pikaraitiotien varteen kasvavan Helsingin tarpeisiin hyvien palvelujen ja joukkoliikenteen läheisyyteen, kaupunkikuvan parantaminen sekä luoda edellytykset viihtyisälle, toiminnalliselle, terveelliselle ja turvalliseen ympäristöön.

Koirasaarentien ja Ilomäentien alueiden asemakaavan muutos edesauttaa seuraavia kaupungin strategisia tavoitteita:

- Helsinkiä kehitetään raideliikenteen verkostokaupunkina
- edistetään täydennysrakentamista, asuntotuotantoa ja liikku-
misen sujuvuutta ja kestävien kulkumuotojen käyttöä
- esikaupungit ja asuinalueet säilyttävät vetovoimansa asukkai-
den ja elinkeinoelämän toimijoiden näkökulmasta.

Sekä Helsingin ympäristöpolitiikka että ”Asumisen ja maankäytön toteutusohjelma” nostavat keskiöön yhdyskuntarakenteen tiivistämisen, raideverkkoon tukeutumisen sekä joukkoliikenneyhteyksien kehittämisen.

Mitoitus

Suunnittelualueen pinta-ala on 170 867 m². Tästä asuinkerrostalotonttien (AK) osuus on 53 137 m², asuinpientalotonttien (AP) 2 556 m², lähivirkistysalueen ja puistojen (VL ja VP) 24 646 m², katualueen 81 085 m² ja pysäköintitonttien (LP ja LPA) 1 354 m². Asuntotonttien tehokkuudet vaihtelevat välillä e=0,36 (AP) –

$e=1,30$ (AK). Keskimääräinen asuintonttien tonttitehokkuus on $e=1,26$.

Kaavaratkaisun myötä alueen rakennusoikeus kasvaa 60 898 $k\text{-m}^2$ (59 748 $k\text{-m}^2$ asuntokerrosalaa sisältäen liiketilaa 800 $k\text{-m}^2$).

Asukasmäärän lisäys on noin 1 400 henkilöä.

Alueiden käyttötarkoitus ja korttelialueet

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Kaavamuutoksen alueet ovat Laajasalon Yliskylässä – keskeisellä paikalla saaren liikkumisen, asumisen ja palvelujen solmukohtan tuntumassa.

Kaavamuutosalueella sijaitsee nykyisin katu- ja viheralueita, kaksi pientaloa Laajasalontien varren tonteilla, pientaloja Koirasaarentien eteläpuolella, asuinkerrostaloja Koirasaarentien pohjoispuolella, Ilomäentien, Marunakujan, Marunapolun ja Ollinraitin varrella, maantason pysäköintialueita, pysäköintilaitosrakennuksia sekä päiväkotirakennus.

Koirasaarentien alue

Kaavamuutosalueen Koirasaarentien osuus sijaitsee Henrik Borgströmintien ja Laajasalontien risteysten välisellä alueella. Koirasaarentien pohjoispuoli asemakaavoitettiin ja rakennettiin 1960-luvulla kallioiseen ja kumpuilevaan maastoon. Kortteleiden pitkien kerrostalomassojen räystäslinjat ovat suunnilleen samalla korkeudella maantason vaihdellessa, mikä on keskeinen tekijä alueen rakentamisen luonteessa. Rakennusten väliset metsäiset pihatilat on toteutettu ympäristöön sopeutuen, mutta suuret maantason pysäköintialueet ja pihakannet poikkeavat ympäristön kokonaisuudesta. Asukkaita on noin 2 500.

Koirasaarentien eteläpuolen pientaloalueilla tonttitehokkuus on pääosin 0,2 ja asemakaavat sallivat erilaisia pientaloja. Alue on muuttunut vuosikymmenien mittaan jonkin verran ja rakentamista on lähes kaikilta vuosikymmeniltä erillispientaloista rivitaloihin. Asukkaita alueella on noin 600.

Koirasaarentien katuympäristö on avara leveän katutilan ja vähäisten istutusten johdosta. Katupuuna on rauduskoivu ja katutilaan rajautuu lähimetsinä hoidettavia viheralueita. Puustoisin kohta katutilassa sijoittuu kaava-alueen keskelle, Lauri Mikonpojan tien ja Renvallinkujan väliselle jaksolle. Kadun eteläpuolella on lehtomainen metsikkökuvio, jonka on Helsingin kaupungin ympäristökeskuksen vuoden 2013 inventoinneissa todettu täyttävän II-

Ik Metso-kriteerit. Muilta osin viheralueet ja suojavihervyöhykkeet ovat pääosin tuoretta kangasta ja kallioista lähimetsää.

Koirasaarentien eteläpuolella Svanströmintien kallioisen puistometsän alueelle on voimassa olevassa asemakaavassa osoitettu pohjois–etelä -suuntainen raitti (Reiherinpolku). Toistaiseksi toteutumaton raitti olisi osa Yliskylän itärannan ja Tullisaari–Tahvonlahden alueen välistä jalankulku- ja pyöräily-yhteyttä, mutta sen toteuttaminen on haastavaa jyrkkäpiirteisen maaston vuoksi. Valmisteilla on parhaillaan suunnitelmat yhteyksien rakentamiseksi. Itä–länsi -suuntainen yhteys on tarkoitus toteuttaa normaalina ympärivuotisena, esteettömänä yhteytenä. Pohjois-eteläsuuntainen yhteys on tarkoitus toteuttaa nykyistä polkua myötäilevänä parannettuna polkuyhteytenä, joka ei ole talvikunnossapidettävissä. Jalankulkua helpotetaan ja yhteyden kulutuskestävyyttä parannetaan. Koirasaarentien eteläpuolisten kortteleiden välisissä metsissä on paikoin pienempiä polkuja, mutta toteutumatta jääneen raitin vaihtoehtona on lähinnä jalankulku ja pyöräily alueen vähäliikenteisillä kaduilla sekä Koirasaarentien kaistoilla. Poikittaisten reittiyhteyksien lisääminen ja parantaminen on ollut yksi Laajasalon alueellisen kehittämissuunnitelman keskeisiä tavoitteita. Kulkua tulisi saada keskitettyä pohjois-eteläsuuntaiselle reitille myös metsän kenttäkerroksen kulumisen ehkäisemiseksi.

Ilomäentien alue

Ilomäentien alueen ytimessä on koko Ilomäentien alue ja Marunapolun eteläosa sekä uuden pikaraitiotietä varten linjattavan katualueen, Ollinraitin, ympäristö.

Yliskylän tilan maille, Laajasalon alkuperäisen ostoskeskuksen pohjois- ja itäpuolille rakennettiin pääosin 1970-luvulla useita kerrostalokortteleita. Lisäksi Ilomäentien ja -polun varsilla on rivitaloyhtiöitä. Asukkaita on noin 3 000.

Väljästi rakennetulla alueella ei ole yhtenäistä ilmettä, kuten aiemmin toteutetuilla Laajasalon tien länsipuolisilla kerrostaloalueilla, vaan kortteleilla on keskenään erilaisia luonteita. Ryytikujan, Kuminakujan ja Yliskyläntien kerrostalolamellit ovat hyviä esimerkkejä 70-luvun kerrostalotuotannoista. Ilomäentien sekä Marunapolun ja -kujan rakennukset ovat Laajasalon korkeimmat (10-kerroksiset) ja edustavat osaltaan aikansa tehokkuuskäsityksiä. Ne sijaitsevat alueen itäpuolella Riitankujan kallioalueen juuressa, metsikön reunassa.

Ostoskeskuksen alueen ja Ilomäentien yhtiöiden väliin jää Yliskylän tilan entistä peltoaluetta, joka on paikoin poikkeuksellisen alavaa. Nykyisellään sen kulttuurimaisemapotentiaali on rakennettu avoimiksi viheralueiksi, joissa on paikoin pitkiä näkymiä kortteleiden välitse. Väljyys ja vehreys ovat alueen ominaispiirteitä, mutta

siitä huolimatta nykyistä kaupunki- ja viheraluerakennetta on mahdollista täydentää alueidentiteettiä kehittäen ja parantaa toimintoja eri tavoin muun muassa uudella joukkoliikennejärjestelmällä.

Kaava-alueen julkiset ulkotilat ja puistot ovat pääosin aikakaudelleen tyypillisiä suorakulmaiseen koordinaatistoon sijoittuvia aukio- ja puistoakseleita. Näitä ovat Ilomäenpuisto, peruskoulun ympäristö, Kiiltomadonpuisto–Kuvernöörinpuisto ympäristöineen sekä Humalniemen ja Ilomäen viheralueet. Viheralueita hoidetaan lähimetsinä ja Kiiltomadon puiston ja Ilomäentien varren osalta käyttöviheralueina.

Kiiltomadonpuiston puistovyöhyke Ilomäentien alueen ytimessä on osittain saatu aikaan maastomuokkauksilla. Etelässä Kiiltomadonpuisto rajoittuu päiväkotij- ja leikkipuistorakennukseen ja Kiiltomadonpolkuun, joka sitoo Laajasalon itäosan kerrostalokorttelit toisiinsa ja keskukseen.

Ilomäentien katuyhteys jatkuu joukkoliikenteelle, jalankululle ja pyöräliikenteelle tarkoitettuna Marunakujana pohjoiseen kohti Humalniementietä. Varsinaisella ajoradalla vain bussiliikenne on sallittua.

Humalniementien ja Yliskylänkaaren risteyksessä on sekä pientaloja että kolmikerroksisia asuinkerrostaloja. Kanavamäen ympäristö on pientaloaluetta.

Kaavaratkaisu

Asuinkerrostalojen korttelialue (AK)

Asutokorttelit on jaettu kahteen kokonaisuuteen Koirasaarentien ja Ilomäentien alueille, joten alue on mahdollista toteuttaa useassa eri vaiheessa.

Kaavaratkaisun mukaiset uudet asutokorttelit sijaitsevat pääsääntöisesti pikaraitiotielinjan varrella. Tontit soveltuvat hyvin asumiseen. Ne sijaitsevat raitiotie- ja bussipysäkkien sekä puistoaluiden lähetyvillä ja asuntoja on mahdollista avata edullisiin ilmaisuuntiin. Alueen palvelut kuten koulut, päiväkodit, kaupat, kirjasto, terveysasema, urheilukentät ja kirkko sijaitsevat kaikki kävelyetäisyydellä kortteleista.

Autopaikkojen vähimmäisvaatimus on 1 ap/130 k-m². ARA-vuokra-asuntojen, keskitettyjen nimeämättömien pysäköintipaikkojen ja yhteiskäyttöautojärjestelmään liittymisestä autopaikkojen vähimmäismäärästään sallitaan helpotuksia. Pyöräpaikkojen vähimmäisvaatimus on 1 pp/30 k-m², joista 75 % on sijoitettava rakennuksiin, piha- tai katutasoon.

Koirasaarentien alue

Asuinkerrostalojen korttelialue (AK)

Koirasaarentien pohjoispuolelle on muodostettu uudet kuusi-seitsemänkerroksiset asuinkerrostalotontit 49051/21 (5 300 k-m² + 50 k-m² liiketilaa) ja 49056/15 (7 900 k-m² + 100 k-m² liiketilaa). Tontti 49051/21 sijoittuu pääosin yksityisessä omistuksessa olevalle nykyisen AP-korttelialueen paikoitusalueelle ja 49056/15 sijoittuu nykyiselle puistoalueelle (P). Molemmilla tonteilla on liiketilaa Köökarinkujan ja Koirasaarentien risteuksen vieressä. Tontilla 49051/21 kallioalueet on määrätty pääosin säilytettäväksi. Nykyisen yksityisessä omistuksessa olevan tontin 49051/3, jonka viisikerroksinen kerrostalo on osa alueen yhtenäistä rakennuskantaa, asemakaavamääräykset on muutettu vastaamaan nykytilannetta.

Koirasaarentien ja Laajasalontien risteykseen on muodostettu kaksi uutta asuintonttia. Tontilla 49029/10 on asuinkerrosalaa 5 500 k-m² + 200 k-m² liiketilaa. Rakennukset ovat 6-, 7- ja 8-kerroksisia ja asemakaava mahdollistaa niiden toteuttamisen yhtenäisenä lamellirivistönä tai pistetaloratkaisuna. Autopaikat ovat pihakannen alla, jonne on ajoyhteys nykyisen sähköasematontin 49029/11 kautta. Liiketila sijoittuu raitiotiepysäkin viereen Koirasaarentien ja Laajasalontien risteykseen. Tontilla 49029/12 viisikerroksiselle rakennukselle on osoitettu 1 900 k-m² rakennusosikeutta. Tontin pysäköinti on kahdella LPA-tontilla Isosaarentien varressa. Korttelin keskelle jää nykyistä kallioaluetta osaksi kortteleiden pihaa. Tontin 49029/12 kautta on mahdollista järjestää pelastus- ja huoltoajo yhteys tontin 49029/10 pihalle.

Koirasaarentien eteläpuolelle on muodostettu kuusikerroksiset asuintontit 49059/3 (4 450 k-m²) ja 49059/4 (3 700 k-m²), 49063/13 (6 400 k-m²) ja 49072/26 (3 050 k-m² + 300 k-m² liiketilaa) ja 27 (3 250 k-m²). Tonttien 49059/3 ja 4 ja 49072/27 kaavamuutoksessa on ollut mukana tulevan korttelialueen osana olevia yksityisiä pientalokiinteistöjä. Kerrostalot sijoittuvat Koirasaarentien varteen mahdollisimman etäälle eteläpuolelle jäävistä pientaloista. Korttelissa 49072 Koirasaarentien ja Reiherintien risteyksessä, jossa viereiset pientalotontit ovat lähimpänä, rakennusmassa porrastuu kuusikerroksisesta viisikerroksiseen olevien pientalojen puolella, jotta uusien rakennuksien korkeuden vaikutus olisi pienempi. Kaikkien Koirasaarentien eteläpuoleisten kortteleiden rakennukset rajaavat Koirasaarentietä. Kortteleiden pihalueet ja eteläpuoleiset olevat pientalotontit jäävät pitkien kerrostalolamellien suojaan liikennemelulta. Uudet kerrostalot sijaitsevat pientalojen pohjoispuolella, joten niiden varjostusvaikutus jää vähäiseksi. Pysäköinti on maantasossa yhtenä rivinä istutuksin jäsenneltyinä sekä autotalleissa rakennuksen rungossa. Tämä mahdollistaa pientalotontteihin liittyvien kortteleiden eteläreunan käsittelyn viherpuskurivyöhykkeen omaisesti puu- ja pensasistutuksina

tai alueen jättämisen mahdollisuuksien mukaan luonnontilaiseksi, sekä olevien puiden säilyttämisen huomioiden rakentamisen vaikutukset puustoon. Kortteleiden keskelle jää alueita, joissa ei ole pysäköintiä ja jonne leikkipaikat luontevasti sijoittuvat. Kerrostalojen porrashuoneesta on yhteys läpi talon, mikä tuo elävyyttä sekä katutilaan että pihan puolelle.

Korttelit ovat tärkeä täydennysrakentamismahdollisuus erinomaisen joukkoliikenneyhteyksien välittömässä läheisyydessä.

Yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialue (ET)

ET-tontti 49056/16 on varattu raideliikenteen sähkönsyöttöasemaksi ja sen sijaintia on suunniteltu yhteistyössä Kruunusillat-hankkeen kanssa. Tontti hyödyntää samaa tonttiliittymää viereisen asuinkorttelin kanssa.

Kaupungin vuokratontilla 49029/11 sijaitsee nykyisin Helen Sähköverkko Oy:n sähköasema, jonka tontilta sallitaan ajoyhteys uuden asuinkerrostalotontin 49029/10 kannenalaiseseen pysäköintiin.

Kaupungin vuokratontilla 49036/7 sijaitsee nykyisin Elisa Oyj:n puhelinkeskus. Tontin luoteisnurkasta lohkaistaan pieni osuus Laajasalontien levennyistä varten.

Alueisiin kohdistuvat muutokset eivät vähennä nykyisten toimintojen käyttöön otettuja alueita, vaan katualueiksi osoitettavat alueet ovat rakentamattomia kohtia.

Puisto (VP)

Koirasaarentien eteläpuolella puistossa kulkevaa Reiherinpolkua on linjattu suunnitteilla olevan puistoreitin mukaiseksi.

Autopaikkojen korttelialue LPA

Tontille 49029/12 on ositettu autopaikat Isosaarentien varresta, mikä vähentää louhintaa ja poistaa tarpeen rakentaa kalliimpia pysäköintipaikkoja kallioiselle tontille.

Ilomäentien alue

Ilomäentien alueelle on muodostettu kaksi uutta kuusikerroksista asuinkerrostalotonttia 49014/3, 49014/4 ja yksi kuusikerroksinen asuinkerrostalokortteli 49091, jotka sijoittuvat pääosin nykyisen asemakaavan mukaiselle puistoalueelle (VP) Ollinraiton varrelle. Nykyisen yksityisomisteisen asuinkerrostalon paikoitusalueelle on muodostettu asuinkerrostalotontti 49020/6.

Ollinraition pohjoispuolella sijaitsevan asuinkerrostalotontin 49014/4 (4 300 k-m²) ja Ollinraition ja Marunapolun kulmauksessa sijaitsevan asuintontin 49014/3 (1 885 + 2 200 k-m²) pysäköinnit ovat maantasossa istutuksin jäsennehtynä sekä autotalleissa rakennuksen rungossa. Kortteleihin jää alueita, jonne leikkipaikat luontevasti sijoittuvat. Tontin olemassa oleva pensasaita säilytetään tai tarvittaessa uudistetaan. Etanapolku kulkee tontin 49014/4 kahden kerroksen korkuisen aukon läpi, ja kaava mahdollistaa tässä korttelissa pohjoisjulkisivulle sijoittuvan luhtikäytävällisen ratkaisun, jossa pelastus toimii rakennuksen molemmista päädyistä.

Ollinraition ja Marunapolun mutkassa Kiiltomadonpuistossa sijaitsevan L-muotoisen asuinkorttelin 49091 (5 500 k-m²) kulmauksessa on pieni kaupunkiaukio, jonka ääressä on liiketilaa (150 k-m²). Raitiovaunupysäkki on korttelin kohdalla Ilomäentien puolella. Pysäkin kohdalta nousee rakennuksen läpi kulkevat pihaportaat kerrosta korkeammalle pihalle, joka on Kiiltomadonpuiston tasolla ja toiminnallisesti ja visuaalisesti osa puistoa. Myös kerrostalon itäpäädyssä on pihaportaat Ollinraition jalkakäytävältä rakennuksen pihalle. Autopaikat ovat pihan alla, ja niihin ajetaan Ilomäentien puolelta. Tältä puolelta toimii myös pelastus- ja huoltoliikenne.

Tontilla 49020/6 5–7-kerroksinen asuinkerrostalo (4 000 k-m²) sijoittuu Ilomäentien varrelle nykyiselle olemassa olevan kerrostalon pysäköintialueelle. Uudisrakennuksen pihakannen alainen pysäköinti ja pihajärjestelyt palvelevat myös tontilla 49020/7 v. 1972 rakennettua 9–10-kerroksista (4 400 k-m²) asuinkerrostaloa. Myös olemassa olevan kerrostalon pelastus hoidetaan tontin 49020/6 kautta.

Julkisten lähipalvelurakennusten korttelialue (YL)

Kiiltomadonpolun olemassa olevan pohjoispuolisen päiväkotijä leikkipuistorakennuksen korttelin 49037 koko pienenee Ilomäentielle rajautuvalta tontin osalta pikaraitiotien linjauksen myötä. Päiväkodin saattoliikennettä ja puiston käyttöä palveleva yleinen pysäköinti (LP) siirtyy Ilomäentien toiselle puolelle.

YL-tontin eli päiväkotijä leikkipuistorakennuksen rakennusoi-keutta on nostettu 1000 k-m m²:lla eli se on 2 500 k-m² mahdollisia tulevaisuuden laajentamistarpeita silmällä pitäen.

Raiderakenne sijoittuu lähelle päiväkotia. Nykyisen ulkovaraston sijaintia joudutaan mahdollisesti muuttamaan ja siirtämään takapihalta nykyisiä henkilökunnan pysäköintipaikkoja sekä tarkistamaan huoltoliikenteen järjestelyitä tontilla ja tonttiliittymässä. Päiväkodille osoitetaan pysäköintipaikkoja muodostuvalta uudelta pysäköintialueelta (LPA). Tämän lisäksi myös yleiseen käyttöön

osoitetut pysäköintipaikat (LP) palvelevat osaltaan myös päiväkodin tarpeita. Raitiotien ylittämisen tarvetta tonttiliikenteen osalta on pyritty vähentämään. Päiväkodin leikkihiha-alueiden suojaamisesta liikennemelulta on annettu kaavamääräys.

Puisto (VP)

Ilomäentien alueella on laaja Kiiltomadonpuiston kokonaisuus, joka säilyy lukuun ottamatta puiston koillisnurkkaan muodostuvaa asuinkerrostalotonttia. Puistossa säilytetään ja tarpeen mukaan uusitaan olevaa puustoa.

Kiiltomadonpuistoon on lisätty yleiselle jalankululle ja pyöräilylle varattuja alueen osia. Kävelyn ja pyöräilyn reitit on puistoalueella suunniteltu huomioiden nykyiset yhteydet, liikenneturvallisuus ja esteettömyyden vaatimukset. Raideliikenteelle varatun alueen, Ollinraitin, yli kulkee jalankululle ja pyöräilylle varattuja reittejä.

Ollinraitin eteläpuolelle Etanapolun itäpuolelle muodostuu pieni taskupuisto "Etanakulma", jossa on tilavaraus sähkönsyöttöasemalle (et). Sen sijaintia on suunniteltu yhteistyössä Kruunusillat-hankkeen kanssa. Kiiltomadonpuiston eteläpuolella koulun kentän vieressä on niin ikään yhdyskuntateknistä huoltoa varattu alueen osa.

Yleinen pysäköintialue (LP)

Ilomäentien ja Marunapolun "taitteessa" sijaitseva paikoitusalue (LP) säilyy pääosin samassa käytössä kuin se on nykyisinkin.

Autopaikkojen korttelialue (LPA)

Päiväkotikorttelille 49037 osoitettu autopaikkojen korttelialue on rajattu yleisestä pysäköintialueesta, koska raitiotien linjauksesta johtuen pysäköintipaikat joudutaan järjestelemään uudelleen. Järjestelyllä vähennetään radanylytstarvetta.

Humalniementien alue

Humalniementien ja Yliskylänkaaren risteykseen on muodostettu nykyiselle puistoalueelle (VP) nelikerroksinen asuinkerrostalotontti 49003/13 (850 k-m²). Vastapäätä Humalniementien toisella puolella on kolmikerroksisia kerrostaloja, joissa on maanpäällinen kellarikerros, mikä tekee niistä nelikerroksisia. Uudella AK-korttelialueella on määräys, että rakennusten tulee olla puurakenteisia ja julkisivumateriaalina on käytettävä puuta. Kaupunkiympäristön toimialan ympäristöohjelmassa on yhtenä tavoitteena, että kaupunki lisää puurakentamista kaavoituksessa ja omissa hankkeissa. Puurakenteinen pienkerrostalo täydentää kokonaisuutta, jonka

tämä ja asuinkerrostalotontin vieressä olevan puurakenteinen rivitalo muodostavat. Tavoitteena on säilyttää alueen vehreä luonne. Kaavaan on merkitty tontin säilytettäviä puita sekä istutettavia alueita.

Asuinpientalojen korttelialue (AP)

Entisen vuosia tyhjiällä olevan liikerakennuksen tontille 49003/11 osoitteessa Humalniementie 12:sta on muodostettu AP-korttelialue (525 k-m²). Aiemmin myönnetyllä poikkeamispäätöksellä tontille on jo rakennettu kuuden asunnon Clt-elementtirivitalo. Kaava-merkinnät ovat rakennetun rivitalon mukaisia.

49005 on Kanavamäen varrelle nykyiselle puistoalueelle (VP) muodostettu kytketty asuinpientalo (400 k-m²). Asuinpientalojen korttelialueiden pihossa säilytetään olemassa oleva puusto ja vehreys rakentamatta jäävillä tontinosilla mahdollisuuksien mukaan huomioiden rakentamisen vaikutukset puustoon.

AP-korttelialueilla on määräys, että rakennusten tulee olla puurakenteisia ja julkisivumateriaalina on käytettävä puuta. Kaupunkiympäristön toimialan ympäristöohjelmassa on yhtenä tavoitteena, että kaupunki lisää puurakentamista kaavoituksessa ja omissa hankkeissa.

Liikenne

Lähtökohdat

Ajoneuvoliikenne

Koirasaarentiellä liikennemäärä on nykyisin noin 5 000 ajon./vrk. Yhdestä ajoradasta koostuvalla ajoradalla on ajokaista suuntaansa.

Ilomäentieltä Humalniementielle kulkevan katuyhteyden liikennemäärät jakautuvat nykyisin siten, että Humalniementien länsipäässä liikennemäärä on noin 5 000 ajon./vrk pienentyen itäpäässä kohden, Ilomäentiellä on noin 1 500 ajon./vrk. Katuyhteyden keskiosa, Marunakuja, on osoitettu linja-autoille, jalankululle ja pyöräliikenteelle.

Joukkoliikenne

Laajasalon alueen joukkoliikenne perustuu metron liityntäliikenteeseen Herttoniemestä. Liityntälinjasto ja sitä joiltain osin täydentävä palvelulinjasto kattaa koko Laajasalon alueen.

Koirasaarentie on nykyisin tärkeä joukkoliikenteen käyttämä katuyhteys. Joukkoliikenteen käyttämä pääyhteys kulkee Koirasaarentieltä Isosaarentielle ja Sarvastonkaaren kautta Kuvernöörintielle.

Ilomäentien ja Humalniementien muodostamaa katuyhteyttä pitkin kulkee paikallista kysyntää palveleva liityntäbussilinjasto. Humalniementien suunta ja Ilomäentien suunta yhdistyvät vain joukkoliikenteelle tarkoitettulla Marunakujan katuyhteydellä yhtenäiseksi joukkoliikennereitiksi.

Kävely ja pyöräily

Suunnittelualueella katujen varsilla on kattavasti jalkakäytäviä. Muu reitistö täydentää jalankulun yhteyksiä.

Suunnittelualueella on Koirasaarentiellä pyöräilyn pääreittejä molemmin puolin katua välillä Laajasalontie–Kruunuvuorenranta lukuun ottamatta Isosaarentien ja Laajasalontien välistä osuutta, jossa jalankulun ja pyöräiliikenteen yhteys on vain kadun eteläreunalla. Laajasalontieltä itään pääreitit jakautuvat Laajasalontien läheisyydessä pohjoiseen Kuvernöörintien suuntaan, itään Sarvaston kaaren suuntaan ja etelään Laajasalontien suuntaan. Ilomäentien suunnalla jalankulku ja pyöräily ovat pitkälti paikallista liikennettä.

Paikallisreittejä on suunnittelualueella ja sen tuntumassa Henrik Borgströmin tiellä Aittasaaren suuntaan, Reiherintiellä eteläiseen Yliskylään sekä Isosaarentiellä.

Suunnittelualueelta on hyvät kulkuyhteydet pohjoisen Yliskylän liikunta- ja virkistysalueille. Etenkin Yliskylän alueella on paljon vaihtoehtoisia jalankulun reittejä. Yleisesti ottaen viheralueiden ulkoiluverkostossa on jonkin verran puutteita ja epäjatkuvuuskoh-
tia. Laajasalon alueellisen kehittämissuunnitelman (2014) pohjalta on tavoitteena kehittää saaren kiertävää rantareitistöä ja lisätä ja vahvistaa poikittaisia virkistysyhteyksiä.

Kaavaratkaisu

Kaavaratkaisun mahdollistama raitiotieyhteys on liikkumisen kannalta keskeinen ja mahdollistaa alueen täydennysrakentamisen.

Raitiovaunuliikenteelle varattu viherraitiotienä rakennettava katualueen osa, sijainti ohjeellinen. Ollinraitiolla ja Ilomäentiellä raitiotie tulee rakentaa nurmiratana. Koirasaarentien viherraitiotiemerkintä on ohjeellinen (r)

Ilomäentien alueella pikaraitiotie kulkee nurmiratana puistomaisesti rakennettavalla katualueella, Ollinraitiolla, jatkaen Marunapolun ja Ilomäentien kautta etelään Reposalmentielle. Ollinraitiolla

ja Ilomäentiellä rata-alue on rakennettava nurmiratana ja raitiotien rakenteet ja kävely- ja pyöräilyalueet tulee sovittaa alueen puistomaiseen ilmeeseen. Ollinraitiolle istutetaan puurivit sekä säilytetään olemassa olevia puita mahdollisuuksien mukaan. Sillä sallitaan vain raitio-, huolto-, jalankulku- ja pyöräliikenne. Ollinraitiotilavaraukset on osoitettu likimääräisinä. Koirasaarentien viherraitiotiementä on ohjeellinen. Koirasaarentielle istutetaan puurivit.

Koirasaarentien alue

Ajoneuvoliikenteen määrien odotetaan olevan Koirasaarentiellä vuonna 2040 noin 12 500 ajoneuvoa vuorokaudessa, josta raskaan ajoneuvoliikenteen osuus on noin 10 % (bussit). Suurin osa kasvusta johtuu Kruunuvuorenrannan asuntoalueen rakentumisen synnyttämästä liikenteen kasvusta. Kadulla tulee kulkemaan myös raitiovaunu, jolla on ajallisesti kattava liikennöintipalvelu. Myös matka-ajat joukkoliikenteellä Helsingin keskustaan ovat raitoliikennepalvelun myötä alhaiset. Raitoliikenteen matkustajamäärien ennustetaan olevan Koirasaarentiellä noin 10 000 matkustajaa/vrk. Koirasaarentielle sijoittuu myös useampi metron liityntäbussilinja, joten Koirasaarentien pysäkin Reiherintien liittymässä ennakoidaan olevan vilkkaat vaihtopysäkki bussiliikenteen ja raitoliikenteen välillä. Raitoliikenteessä varaudutaan tiheisiin vuoroväleihin ruuhka-aikana. Bussiliikenteen kannalta suurin muutos syntyy, kun linjastot siirtyvät käyttämään Isosaarentien ja Kuvernöörintien sijasta Laajasalontietä. Ajoneuvoliikenteen yhteydet Isosaarentielle katkeaa. Radan tasauksesta ja Koirasaarentien poikkileikkauksen muutoksista johtuen korkeusero Koirasaarentieltä Isosaarentielle muodostuu liian suureksi ajoneuvoliikenteen yhteyden järjestämisen kannalta.

Ilomäentien alue

Kiiltomadonpuiston pohjoisosa on kaavassa muutettu puistomaisesti rakennettavaksi katualueeksi "Ollinraitiksi". Kadulla sallitaan vain raitio-, huolto-, jalankulku- ja pyöräliikenne. Raitiotien rakenteet sekä kävely- ja pyöräilyalueet tulee sovittaa alueen puistomaiseen ilmeeseen. Kaavamuutoksessa on määräys olemassa olevien puiden säilyttämisestä ja uusien puiden istuttamisesta.

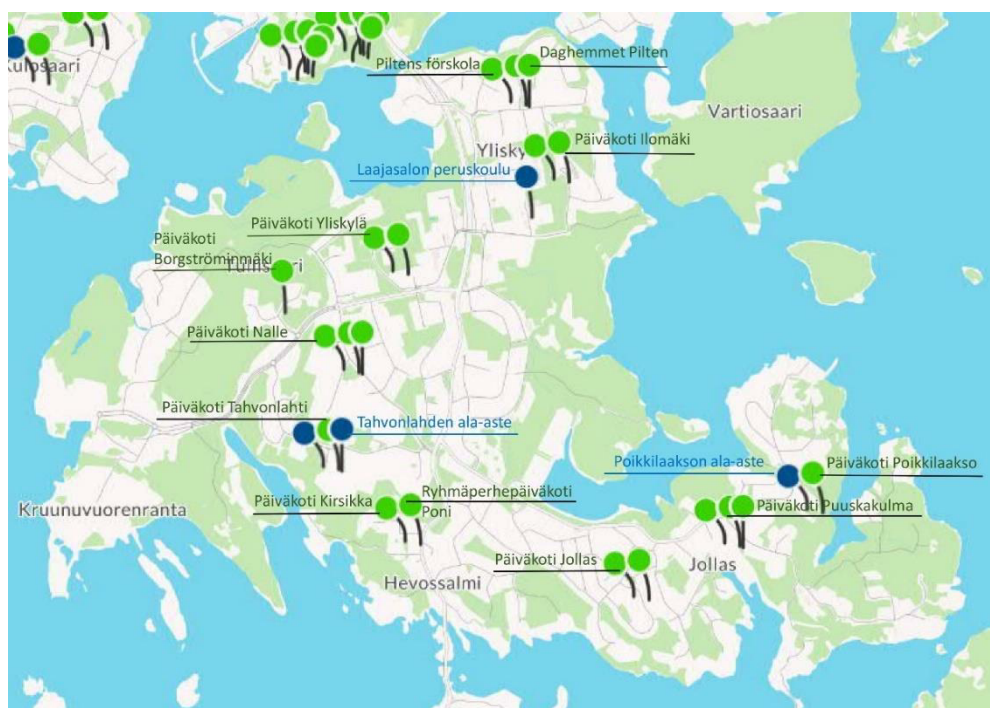
Ilomäentien ja Humalniementien muodostama katuyhteys avataan kaikelle liikenteelle. Ajoneuvoliikenteen määrien odotetaan olevan Ilomäentiellä noin 1 750 ajoneuvoa vuorokaudessa. Liikennemäärien ei ennakoida kasvavan merkittävästi, koska katuyhteys ei muodosta siihen välittömästi rajautuvan asuntovaltaisen alueen lisäksi luontevaa yhteyttä muualle, joka synnyttäisi läpiajoa. Reposalmentiellä liikennemäärän ennustetaan olevan hyvin vähäistä yhdysliikennettä Vartiosaaren venerantaan. Reposalmentielle rai-

tiotien päätepysäkin itäpuolelle varaudutaan tekemään kääntöpaikka tiedossa olevaa muuta vähäistä liikennettä varten, mikäli pääte pysäkkijärjestely niin edellyttää. Ensisijaisesti kääntöpaikan rakentamista pyritään välttämään. Raitiotieliikenteelle varataan muusta liikenteestä erillinen alue Ollinraitin eteläreunaan ja Ilomäntien länsireunaan. Radat tulee näiltä osin ylityspaikkoja lukuun ottamatta toteuttaa nurmiratana. Marunapolun kohdalle tulee pysäkki erisuuntaisten ajoratojen väliin. Myös pysäkin kohta pyritään toteuttamaan nurmirata-alueena.

Palvelut

Lähtökohdat

Kaava-alueella ja sen tuntumassa on monipuoliset palvelut. Laajasalontien varteen avattiin 11/2018 uusi paikalliskeskus, joka korvaa nykyisen 1970-luvulla rakennetun ostoskeskuksen. Liiketilaa keskuksessa on 8 400 m². Päivittäistavarakauppojen lisäksi paikalliskeskuksessa on mm. apteekki, parturi-kampaamoja, optikko, kukkakauppa, Alko, ravintoloita, kuntoilukeskus, suutari, pesula ja autokoulu. Lisäksi paikalliskeskukseen sijoittuvat kirjasto ja nuorisotalo. Reposalmentien varrella sijaitsevat Laajasalon terveysasema, kirkko ja peruskoulurakennukset (pää- ja sivukoulu). Huolto- ja polttoaineen jakeluasema on Laajasalontien varrella. Lähistöllä on myös muutama päiväkotito ja palvelukoti Hoiva Sofia Oy sekä leikkipuisto. Yliskylän venesatama sijaitsee 300 metrin ja Laajasalon liikuntapuisto 500 metrin päässä, jonka ympäristössä ovat beachvolley- ja leikkikentät, uimaranta ja Laajasalon Palloiluhallit Oy pelikenttineen.

Laajasalon koulut ja päiväkodit

Kaavaratkaisu

Liiketiluja on osoitettu 650 k-m² Koirasaarentien varteen sekä 150 k-m² Ollinraiton ja Marunapolun risteykseen.

Laajasalon alueelta valmistuu vuoden 2019 aikana palveluverkkoselvitys, jonka pohjalta kaavoissa varaudutaan tarvittaviin palvelutilatarpeisiin. YL-tontin eli päiväkotitontin rakennusoikeutta on nostettu 1000k-m²:lla. 2 500 k-m² mahdollistaa tulevaisuuden laajentamistarpeet. Koulutanhuantien koulun tontilla on jo nykyisellään käyttämätöntä rakennusoikeutta tarvittavaa laajennusta ja väliaikaisia paviljonkitiloja varten. Holmanmoisionpolun koulun Y-tontti on mukana Laajasalon ratikkakorttelin kaavassa ja sille osoitetaan tarvittava laajennusmahdollisuus.

Esteettömyys

Asemakaava-alue on esteettömyyden kannalta normaalia aluetta.

Luonnonympäristö

Lähtökohdat

Asemakaava-alue sijoittuu liikenne- ja rakennetuille alueille sekä nykyisille puisto- ja viheralueille. Kaava-alue sivuaa useampaa arvokasta luontokohtetta.

Kaava-alueella ei ole luonnonsuojelukohteita.

Kaava-alueella on arvokkaita luontokohteita (Helsingin luontotietojärjestelmä 12.11.2018).

Kaava-alueen länsipäässä, Koirasaarentien eteläpuolella, on arvokas metsäkohde nimeltään Laajasalon kalliometsät, johon kaava-alue osittain osuu. Kohteessa ei ole metsälain 10 §:n mukaisia erityisen tärkeitä elinympäristöjä, eikä luonnonsuojelulain 29 §:n mukaisia suojeltuja luontotyyppisiä. Alueella on kaksi kuviota, joista toinen on luokiteltu yhtenäisyyden kannalta tärkeäksi lisäalueeksi, joka ei täytä Metso-kriteerejä ja toinen on lehtoa (0,6 ha), joka on luokiteltu II luokan Metso-kohteeksi.

Kaava-alueen länsipäässä on kaksi aluetta, jotka on Helsingin uhanalaisten luontotyyppien inventoinnissa (2017) todettu uhanalaisiksi luontotyypeiksi. Kohteet eivät ole lailla suojattuja, eivätkä ole luonnonsuojelulain mukaisia suojeltuja luontotyyppisiä. Koirasaarentien pohjoispuolella, Koirasaarentien ja Henrik Borgströmin tien kulmassa, on Tullisaaren lehto 8 -niminen alue (0,25 ha), joka on tuore runsasravinteinen lehto. Luontotyyppin uhanalaisuusluokka on äärimmäisen uhanalainen, mutta tässä tapauksessa

lehtolaikku on todettu edustavuudeltaan heikoksi (4) ja luonnontilaltaan heikentyneeksi (3). Toinen luontotyyppi sijaitsee Koirasaarentien eteläpuolella ja on nimeltään Tullisaaren lehto 9 (0,56 ha), joka on myös tuore runsasravinteinen lehto. Luontotyypin uhanalaisuusluokka on äärimmäisen uhanalainen, mutta tämä kohde on todettu edustavuudeltaan kohtalaiseksi (3) ja luonnontilaltaan heikentyneeksi (3).

Kaava-alueen itäpäässä kaava-alue sivuaa vähäisesti neljää arvokasta luontokohdetta.

Reposalmentien eteläpuolella on linnustollisesti arvokas kohde nimeltä Laajasalon uimaranta (III lk) sekä arvokas linnustokohde nimeltä Laajasalon itäosa metsät.

Kaava-alue sivuaa myös geologisesti tai geomorfologisesti arvokasta kohdetta eli Reposalmentien harjua tai rantavallia (2 lk.). Kohteessa on matala hiekkaharjanne, joka on mahdollinen Yliskylän deltan syöttöharjun jäännös tai rantavalli.

Kaava-alue sivuaa Marunakujalla arvokasta metsäkohdetta nimeltä Yliskylä, joka on lehtoa, joka on luokiteltu II luokan Metso-kohteeksi.

Kaavaratkaisu

Kaava muuttaa ympäristöä siten, että nykyisiä metsäisiä alueita muuttuu asuinkorttelialueeksi Koirasaarentien varressa. Osa näistä metsistä on todettu Helsingin uhanalaisten luontotyyppien inventoinnissa uhanalaisiksi luontotyypeiksi, mutta ne ovat edustavuudeltaan heikkoja tai kohtalaisia sekä luonnontilaisuudeltaan heikentyneitä. Vaikka nämä lehtolaikut (0,25 ha ja 0,56 ha) menetetään, niin tämä on perusteltua kestävän kaupunkisuunnittelun ja kaupungin strategian näkökulmasta, koska uudet asuinkorttelit sijoittuvat uuden raideyhteyden välittömään läheisyyteen.

Kaava-alueen länsipään arvokkaasta metsäkohteesta eli osittain myös yllämainittuihin luontotyyppeihin kuuluvasta alueesta, muuttuu asuinkortteliksi noin 1,1 hehtaarin kokoinen alue, josta 0,6 hehtaaria on metsoluokiteltua ja 0,5 hehtaaria aluetta, joka ei täytä metsokriteereitä. Koko metsäkohde on 13,64 hehtaarin suuruinen, joten rakennettava osa voidaan katsoa vähäiseksi muutokseksi.

Kaava-alueen itäosassa kaava-alue sivuaa neljää arvokasta luontokohdetta; kaavan vaikutus näihin on pieni. Linnustoalueilla lähinnä rakentamisaikainen melu voisi olla häiritsevää ja tätä voi välttää rakennustöiden ajoituksella.

Ollinraitiolla ja Ilomäentien varrella uusi raitiotie sijoittuu osin puustoiseen ja osin rakennettuun puistoon. Vaikutus luonnonympäristöön on vähäinen. Kaavassa osoitetaan nykyistä puustoa ja yksittäisiä puita säästettäväksi. Tämä tulee toteuttaa mahdollisuuksien mukaan huomioiden rakentamisen vaikutukset puustoon.

Ekologinen kestävyys

Lähtökohdat

Nykyiset kadut ovat autoilupainotteisia, ja raideliikenteen kehittämiseksi on tarve.

Kaavaratkaisu

Kaava mahdollistaa pikaraitiotien kulkemisen Koirasaaren- ja Ilo- mäentien alueilla. Jalankulku- ja pyöräilymahdollisuudet paranevat.

Rakennukset on sijoitettu siten, että asuntoja on mahdollista avata edulliseen ilmansuuntaan. Kaava mahdollistaa kävely- ja pyöräilyverkoston parantamisen ja sopeuttamisen tulevaan pikaraitiotiehen.

Tonttien vihertehokkuuden tulee täyttää Helsingin viherkertoimen tavoitetaso, joka alueella vaihtelee tasojen 0,7 ja 0,9 välillä. Määrätty vihertehokkuuden taso on koelaskettu lokakuussa 2018 käytössä olleella Helsingin viherkertoimen laskentatyökalulla.

Tonteilla on monta keinoa saavuttaa kaavassa määrätty viherkertoimen taso. Pihatilojen tiivyyden vuoksi määrätyn tavoitetason saavuttaminen edellyttää todennäköisesti viherkattojen käyttämistä osissa kattopintoja. Tavoitteena on ekologisesti kestävä ja viihtyisä korttelirakenne. Kerrointa kasvattavia elementtejä ovat mm. olemassa oleva kasvillisuus, kasvillisuudenkäyttö pihalla, läpäisevät pintamateriaalit sekä erilaiset hulevesien käsittelyn ratkaisut kuten viherkatot tai viivytyrakenteet.

Humalniementien ja Kanavamäen asuinkerrostalojen ja asuin- pientalojen korttelialueilla on määräys puurakentamisesta.

Suojelukohteet

Lähtökohdat

Koirasaarentien pohjoispuoleinen alue on merkitty 2010 voimaan tulleessa asemakaavassa paikallishistoriallisesti, kaupunkikuvallisesti ja rakennustaiteellisesti arvokkaiden asuinkerrostalojen korttelialueeksi, jolla ympäristö säilytetään (AK/s). Kaavan perusteella

Borgströminkuja 1:n (arkkitehti Tapani Nironen, 1966) ja 4:n (arkkitehdit Touko Neronen ja Antti Miettinen, 1966) sekä Henrik Borgströmintie 5:n (arkkitehti Claus Tandefelt, 1967) kerrostaloilla on suojelumerkintä sr-2.

Suojellut rakennukset ovat osa Yliskylän länsipuolen kerrostaloalueen kokonaisuutta, jonka kaavasunnittelusta vastasi professori Olli Kivinen vuosina 1960–65. Selkärankana on Kivisen suunnittelema kaavaratkaisu, jossa pitkät, väljästi kallioiden päälle sijoitellut rakennuslamellit hahmottuvat suorina massoina tai suorakulmaisesti toisiinsa liittyvinä suurveistoksina ympäristössään. Alueella on omaleimainen identiteetti, jonka keskeiset ominaispiirteet ovat rakennusten ja luonnonympäristön vaikuttava suhde, mikä syntyy pitkien rakennusmassojen ja niiden väliin jäävän kallioiden metsämaaston vuorovaikutuksesta. Toisaalta alueelle on luonteenomaista maisemallinen hierarkia, mikä syntyy rakennuskortteleiden ja niitä ympäröivien katulinjojen suhteellisen suurista-kin korkeuseroista. Maisemallista ja kaupunkikuvallista hierarkiaa korostaa Koirasaarentien eteläpuoleinen alue, joka pienimittakavaisena ja pientalovaltaisena muodostaa kontrastin lamellitaloaluelle. Alue erottuu Koirasaarentiestä leveällä metsäisellä viherkaistaleella.

Ilomäentien ja Marunakujan itäpuolen kerrostalokortteleihin liittyy rakennetun kulttuuriympäristön arvoja. Rakennukset muodostavat ehjän, ympäröivään maisemaan huolellisesti sommitellun tornitalojen ja lamellitalojen kokonaisuuden, jonka on suunnitellut Erkki Karvinen vuosina 1973–76.

Laajasalontien ja Isosaarentien välisellä tontilla osoitteessa Isosaarenkuja 4 sijaitsee yksityisessä omistuksessa oleva Viljo Revellin 1949 suunnittelema asuintalo Ranta.

Kaavaratkaisu

Vaikka Olli Kivisen vuosina 1960–65 suunnitellusta kerrostaloaluekokonaisuudesta on suojeltu vain yksittäisiä rakennuksia, on sitä syytä tarkastella paikallishistoriallisesti, kaupunkikuvallisesti ja rakennustaiteellisesti arvokkaana kokonaisuutena. Alueen ominaispiirteet on huomioitu massoittelemalla kaikki Koirasaarentien varren rakennukset pitkiksi suoriksi ja suorakulmaisiksi lamelleiksi viereisten kerrostalojen mukaisesti. Poikkeuksena on tulevan Koirasaarentien liikenneympyrän kohta, jossa rakennukset joudutaan sijoittamaan Köökarinkujan ja Svanströmintien liittymien suuntaisesti. Rakennuksien julkisivumääräykset ohjaavat sovittamaan niiden arkkitehtuurin ympäristön kerrostalojen ominaispiirteisiin muuan muassa väritykseltään.

Ilomäentien ja Marunakujan itäpuolen Erkki Karvisen vuosina 1973–76 suunnittelemaan tornitalojen ja lamellitalojen kokonaisuuteen liittyvät rakennetun kulttuuriympäristön arvot säilyvät kaavaratkaisun myötä, jossa 5–7-kerroksinen uusi asuinkerrostalokortteli Ilomäentie 7:ssä jää verrattain alisteiseksi kokonaisuuden rinnalla.

Viljo Revellin 1949 suunnittelema asuintalo Ranta Laajasalontien ja Isosaarentien välisellä tontilla osoitteessa Isosaarenselä 4 puretaan tulevan kerrostalorakentamisen tieltä. Vaikkakin talo on nimittäin arkkitehdin onnistunut suunnittelutyö, se jäisi yksittäiseksi kohteeksi muutoin voimakkaasti muuttuvassa ympäristössä, eikä talon piha-alue ole järkevästi suojattavissa liikennemerkinnällä. Rakennus tulee dokumentoida ulkoapäin ennen purkua.

Köökarinkuja 3:n asuinkerrostalo on osa Olli Kivisen suunnittelemaa aluekokonaisuutta. Rakennukselle ei ole katsottu tarpeen osoittaa suojelumerkintää.

Yhdyskuntatekninen huolto

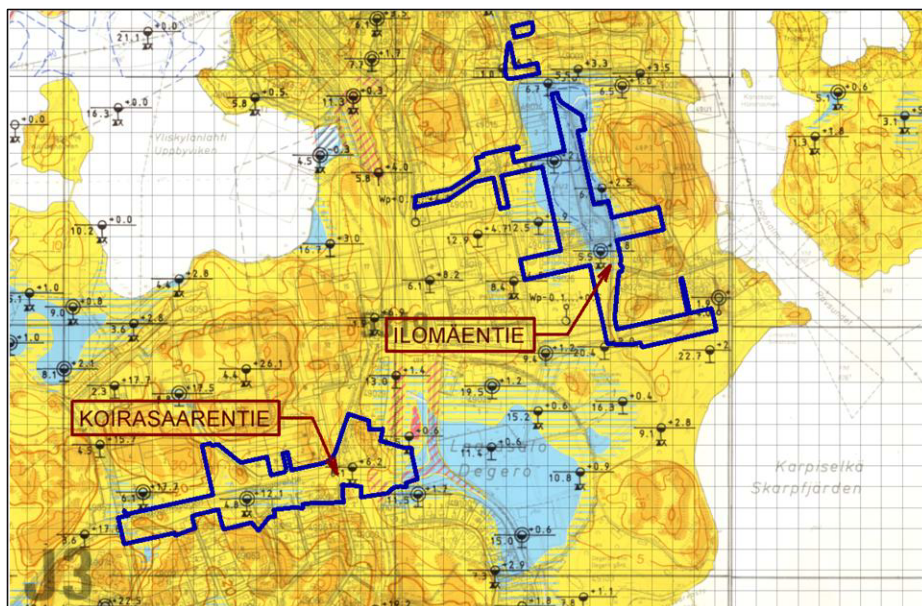
Lähtökohdat

Kaava-alue on yhdyskuntateknisen huollon verkostojen piirissä. Koirasaarentiellä ja Laajasalontiellä sijaitsee Laajasalon eteläosaa, Kruunuvuorenrantaa ja Santahaminaa palvelevia verkostoja. Tätäkin laajempaa aluetta palvelevat sähköasema ja puhelinkeskus sijaitsevat Koirasaarentien ja Laajasalontien liittymän läheisyydessä.

Kaavaratkaisu

Raideliikenteen toteuttaminen ja katujen varsien täydennysrakentaminen edellyttävät verkostojen uudelleen rakentamista erityisesti Koirasaarentiellä ja Laajasalontiellä. Kaavan ET- ja et-merkintöjen lisäksi tontin 49014/4 itäpäässä on uusi johtokujamerkintä. Kaava-alueen verkostojen yleissuunnitelmat on esitetty elokuussa 2018 valmistuneessa yleissuunnitelmassa (Laajasalon kaava-alueet, yhdyskuntatekninen yleissuunnitelma ja rakentamisen vaiheistus, Hki, Kympp / Ramboll Finland Oy, 8/2018); ks. luettelo muusta kaavaa koskevasta materiaalista.

Maaperän rakennettavuus, pohjarakentaminen ja pilaantuneisuuden kunnostaminen

Maaperäkarta ja asemakaava-alueen rajaukset

Koirasaarentien alue

Maanpinnan korkeusasema alueella vaihtelee välillä noin +2,2...+34,9. Maasto on paikoin jyrkkäpiirteistä. Alavin kohta sijoittuu alueen itäosaan Sarvastonkaarelle. Korkein kohta sijoittuu Koirasaarentien pohjoispuolella olevalle kallioalueelle. Maapeitteen paksuus alueella vaihtelee välillä noin 0...13 m. Paksuimmat maapeitteet ovat alavilla alueilla Sarvastonkaarella. Sarvastonkaaren alkupää on savialueella. Saven paksuus vaihtelee välillä noin 0...2 m. Saven alapuolella on löyhät hiekka- ja silttikerrokset ennen moreenia ja kalliota.

Ohut savikerros on jatkunut länteen painannetta pitkin, johon Koirasaarentie on sijoitettu. Savikerros lienee poistettu kadunrakentamisen yhteydessä.

Koirasaarentien suunnittelualueella on tiedossa 1990-luvun loppupuolella kunnostettu maa-alue, joka oli öljyntynyt liikerakennuksen lämmitysöljysäiliön vuodon seurauksena. Alueelta ei ole tiedossa muuta maaperää mahdollisesti pilannutta toimintaa tai kunnostuskohteita.

Ilomäentien alue

Maanpinnan korkeusasema alueella vaihtelee välillä noin +2,6 – +20,0. Maasto on pääosin loivapiirteistä. Luonnontilaista tai sen kaltaista maaperää alueella on vain vähän.

Maapeitteen paksuus alueella vaihtelee välillä noin 0–23,4 m. Paksuimmat maapeitteet löytyvät pohjatutkimusten mukaan Kiiltomadonpolun pohjoispuolella sijaitsevan päiväkodin kohdalta ja sen pohjoispuolelta. Ilomäentie on sijoitettu savialueelle. Saven paksuus alueella vaihtelee välillä noin 0–6 m. Saven alla on löytäneet siltti- ja hiekkakerrokset. Kiiltomadonpuistossa on täytemaasta muotoiltu harjanne, jonka rakenteesta tai täyttömaan laadusta ei ole tietoa.

Ilomäentien varsinaiselta suunnittelualueelta ei ole tiedossa maaperää mahdollisesti pilannutta toimintaa. Alue on ollut peltomaata ennen nykyisen asuinalueen rakentamista. Lähinnä asemakaava-alueella sijaitsee entisen kauppapuutarhan alue, jossa sittemmin on toiminut päiväkotia. Päiväkodin alueen maaperää on tutkittu, eikä maa-ainekselle ole ollut syytä asettaa käyttörajoitetta. Paikallisia pienialaisia kiinteistöillä sijaitsevia pilaantumisia on mahdollista aiheutua myös öljylämmityksestä ja sekalaisesta täytemaasta. Myös pysäköintiin käytetyt päällystämättömät kentät voivat olla pienimuotoisen pilaantumisen aiheuttajia. Nykyisen kaupunkirakenteen toteuttamisen aikana 1960–70-luvuilla on ollut tavallista jättää rakennusjätteitä alueen täyttöihin.

Pohjavesi

Koirasaarentien alue

Kaava-alueella sijaitsee yksi pohjavesipiste Eteläisen Kuvernörinkujan ja Sarvastonkaaren risteyksessä. Siellä pohjavedenpinnan korkeusasema on vaihdellut välillä +0,6...+1,0, eli karkeasti noin 1,5 m maanpinnan alapuolella.

Ilomäentien alue

Alueella sijaitsee yksi pohjaveden tarkkailupiste Reposalmentien pohjoispuolella olevan koulun läheisyydessä. Pohjaveden pinta on ylimmillään ollut tasossa +2,3.

Kaavaratkaisu

Koirasaarentien alue

Koirasaarentien alue on rakennettavuudeltaan pääosin normaalisti rakennettavaa. Löyhillä hiekka- ja savialueilla voidaan arvioida ensisijaisen perustamistavan olevan paaluperustus. Ohuiden maapeitteiden alueilla rakennukset voidaan perustaa joko maan varaan tai murskearinnan välityksellä kallion varaan.

Ilomäentien alue

Ilomäentien alueella rakennukset ja rakenteet perustetaan pääosin paaluilla kantavan pohjamaan varaan. Eteläosan kitkamaa-alueella rakennukset voidaan alustavien tutkimusten perusteella perustaa maanvaraisesti tai murskearinnan välityksellä kallion varaan.

Suunnittelualueilta ei ole tiedossa erityistä pilaavaa toimintaa, mutta maaperän pilaantuneisuuden tai täytöissä olevan rakennusjätteen esiintyminen on silti mahdollista. Mikäli alueella havaitaan suunnittelun ja/tai työn aikana pilaantuneisuuteen tai jätteen esiintymiseen viittaavaa, on asiassa oltava viipymättä yhteydessä Helsingin kaupungin ympäristöpalvelun Maaperä ja jätteet -yksikköön.

Ympäristöhäiriöt

Lähtökohdat

Katuliikenteestä aiheutuu katujen lähiympäristöön melua ja ilman epäpuhtauksia. Helsingin kaupungin meluselvityksen 2017 mukaan Koirasaarentien, Laajasalontien, Humalniementien ja Ilomäentien varrella katujen lähiympäristössä ylittyy nykytilanteessa melutason ohjearvot ulkona. Kiittomadonpuisto ja Ollinraitin alue ovat ääniympäristöltään rauhallisia puistoalueita.

Kaava-alueen liikennemäärät ovat nykytilanteessa melko maltillisia ja ympäristö avoimen tuulettuvaa, joten ilman epäpuhtauspitoisuuksien ei arvioida ylittävän ohjearvotasoa.

Kaavaratkaisu

Ympäristömelu

Alueelta on laadittu liikennemeluselvitys (Akukon Oy, 180625-2, 12.11.2018 ja liikennemeluselvityksen lisätarkastelu, Akukon Oy, 180625-3, 9.9.2019), jossa on mallintamalla arvioitu katujen ajoneuvoliikenteestä ja raitioliikenteestä kaava-alueelle ja sen lähiympäristöön kohdistuvaa melua. Meluselvityksessä on varauduttu asemakaavan mahdollistaman Kruunusiltojen raitiolinjan lisäksi Helsingin yleiskaavassa 2016 esitetyn Laajasalon ja Herttoniemen välisen raitiolinjan toteutumiseen, vaikkei raitiotien toteuttamiseksi ole näköpiirissä hanketta. Kruunusiltojen raitiolinjan päätepysäkin yhteyteen Reposalmentien eteläpuolelle suunnitellaan raitiovaunuvarikkoa. Kaava-alueelle sijoittuvat mahdollisen varikon liikennöintiin ja siihen liittyvien vaihteiden ja ristikoiden meluvaikutukset on myös otettu huomioon.

Selvityksen mukaan uudisrakennusten piha-alueet ovat sijoitettavissa melulta suojaan pääosin rakennusten muodostamiin melukatveisiin, ja kadun puoleisille julkisivuille kohdistuvat kaavavaatimukset eivät ole poikkeuksellisen suuria. Kaavan äänitasoerovaatimukset on annettu sillä perusteella, että sisätiloissa saavutetaan melutason ohjearvot L_{Aeq} 35 dB päivällä ja 30 dB yöllä. Lisäksi on otettu huomioon raitioliikenteen aiheuttamat laskennalliset enimmäisäänitasot kaarrekirkkunta ja vaihekolina mukaan lukien. Enimmäisäänitason osalta äänitasoerovaatimuksen perusteena on ollut sisätiloissa tavoiteltava L_{Amax} 45 dB. Voimakkaimmat melutasot kohdistuvat Laajasalontien varrella korttelin 49029 Laajasalontien puoleiselle julkisivulle ja ainoastaan Laajasalontien suuntaan aukeavat asunnot ja oleskeluparvekkeet on kielletty kaavamääräyksellä.

Korttelissa 49037 sijaitsevan päiväkodin piha-alueella ylittyy melutason ohjearvo raitioliikenteen vaikutuksesta. Liikennemeluselvityksen yhteydessä on piha-alueen suojaamiseksi tarkasteltu rakenteellista meluntorjuntaa, jolla pääosa piha-alueesta saadaan suojattua siten, että melutason ohjearvo alittuu. Päiväkodin leikki-alueiden suojaamisesta on kaavassa annettu määräys. Meluaitojen ja -vallien lisäksi piha-alueen melutilannetta voidaan parantaa mm. päiväkodin tontin talousrakennuksella ja pihatoimintojen uudelleenjärjestelyllä.

Kortteleissa 49003 ja 49005 kaavamuutos ei merkittävästi muuta melutilannetta.

Koirasaarentiellä ja Laajasalontiellä liikennemäärien arvioidaan tulevaisuudessa kasvavan huomattavasti. Kasvu johtuu pääosin Kruunuvuorenrannan rakentumisesta. Kaava-alueen tuottama liikennemäärän lisäys itsessään on pieni. Autoliikennemäärän kasvu lisää melua Koirasaarentien olemassa olevien asuinrakennusten kohdalla ja melutason ohjearvot ylittyvät nykytilannetta laajemmin piha-alueilla. Melutasojen nousuun vaikuttaa ensisijaisesti liikennemäärän kasvu, raitioliikenteen aiheuttama lisä jää sitä pienemmäksi. Toisaalta Koirasaarentien suuntaiset kaavassa osoitetut rakennusalat estävät melun leviämistä laajemmalle ja suojaavat monin paikoin nykyisiä asuinrakennuksia melulta. Kaavavaiheessa on tutkittu melusteitä olemassa olevien tonttien piha-alueiden suojaamiseksi. Mm. korkeuseroista johtuen pihojen suojaaminen meluaidoilla osoittautui huomattavan haastavaksi. Meluaitojen tulisi olla meluntorjuntavaikutukseensa nähden hyvin mittavia ja korkeita ja siten, mm. kaupunkikuvallisesti ja rakennusteknisesti hyvin haasteellisia toteuttaa katu ympäristöön. Muita mahdollisia ja paremmin ympäristöönsä sopivia meluntorjuntakeinoja, joita Koirasaarentiellä on jatkossa syytä tarkastella, ovat mm. hiljaiseen päällysteeseen, ns. nurmirataan ja ajonopeuksiin kohdistuvat toimet. Tämän vuoksi kaavassa on annettu määräys,

jossa edellytetään kiinnittämään erityistä huomiota liikennemelun torjuntatarpeeseen jatkosuunnittelussa kadun ja raitiolinjan osalta.

Meluselvitystä päivitettiin Koirasaarentien osalta, koska osaan kortteleiden rakennusmassoista on tehty tarkistuksia. Koirasaarentien eteläpuoleisia kerrostalolamelleja on kahdessa korttelissa jaksotettu rakennusmassojen väliin sijoittuvalla yksikerroksisella rakennusosalla, ja Koirasaarentien ja Laajasalontien risteyksessä olevaa korttelin massoittelua on tarkistettu alustavan tonttijaon vuoksi. Päivitys tehtiin, koska haluttiin varmistaa muutosten vaikutukset kortteleiden ulko-oleskelualueiden melutasoihin. Leikkiin ja oleskeluun tarkoitetut piha-alueet ovat kaikissa kortteleissa sijoitettavissa alueille, joilla saavutetaan melutason ohjearvot. Korttelin 49029 jatkosuunnittelussa tulee kuitenkin kiinnittää erityistä huomiota siihen, että oleskelualueiden suunnitteluperiaatteet melun osalta täytetään. Rakennusmassoittelun muutoksilla ei ole juurikaan vaikutusta kaava-alueen lähiympäristön melutasoihin.

Ilomäentien alueella melun lisääntyminen aiheutuu raitioliikenteestä. Olemassa olevien asuinrakennusten piha-alueet jäävät kuitenkin pääosin rakennusten suojaan ja niillä melutason ohjearvot alittuvat myös tulevassa tilanteessa. Ollinraitien länsiosassa olemassa olevan asuinrakennuksen leikki- ja oleskelupihalla ylittyy jatkossa melutason ohjearvot raitioliikenteen myötä. Pihan suojaamiseksi on kaavavaiheessa tutkittu meluväljejä, joilla ei kuitenkaan ole mahdollista suojata piha-alueita siten, että melutason ohjearvot alittuisivat. Tällä kohdalla melua ja etenkin viihtyisyysvaikutuksia voidaan pyrkiä lieventämään mm. matalammillakin maapenkereillä ja ajonopeuksiin kohdistuvilla toimilla. Kaavassa on annettu määräys viherradasta sekä raidemelun torjuntatarpeen huomioimisesta jatkosuunnittelussa.

Kaavavaiheen meluntorjunnan yleissuunnittelussa on varauduttu ns. pahimpaan mahdolliseen tilanteeseen, joten melupäästönä on käytetty uuden Artic-vaunun melupäästöä radan pintarakenteen ollessa asfalttia ja betonia. Ollinraitien kohdalla asemakaavassa on määrätty radan rakentamisesta nurmiratana. Umpinurmiradalla melupäästö voi olla jopa 5–6 dB alhaisempi. Lisäksi raitioliikenteen melu on mallinnettu selvityksessä esitetyillä nopeustasoilla myös pysäkkien kohdalla, eikä pysähdyksiä, jarrutuksia ja kiihdytyksiä ole huomioitu. Uudet syväuraiset vaihteet voivat olla jopa 5 dB hiljaisempia kuin selvityksessä mallinnetut nykyvaihteet, millä voi olla vaikutusta etenkin päätepysäkin ja varikon kohdalla. Näin ollen raitioliikenteen meluvaikutukset voivat kaikkiaan olla selvästi vähäisemmät kuin nyt arvioidussa tilanteessa.

Runkomelu ja tärinä

Suomessa ei toistaiseksi ole virallisia raja- tai ohjearvoja runkomelulle ja liikennetärinälle, mutta suunnittelun tavoitearvoina voidaan käyttää VTT:n esittämiä suosituksia.

Kaavassa on annettu raitiotien suunnittelua koskeva määräys, jolla pyritään varmistamaan, ettei raitiotieliikenteestä aiheudu sen lähiympäristön rakennuksiin merkittävää runkomelu- tai tärinähaittaa. Raitiotieliikenteen aiheuttaman runkomelun tai tärinän torjuntatarvetta ja laajuutta arvioitaessa tulee ottaa huomioon raitiotien ympäristössä oleva nykyinen sekä nyt asemakaavoitettava rakennuskanta.

Ilmanlaatu

Liikennemäärien kasvu ja kaupunkimainen rakentaminen katuun rajautuen voivat heikentää hieman ilmanlaatua kaava-alueella. Käytävissä olevan mittaustiedon ja tehtyjen ilmanlaadun mallinusten perusteella voidaan arvioida, etteivät ilmanlaadun raja-arvot ole vaarassa ylittyä kaava-alueella tai sen läheisyydessä. Typpidioksidin ja hengitettävien hiukkasten ohjearvotason ylittyminen Koirasaaren- ja Laajasalontien varrella ajoratojen lähiympäristössä on epätodennäköistä, mutta mahdollista, kuten muuallakin vilkkaissa liikenneympäristöissä.

Hyvän sisäilman laadun varmistamiseksi kaavassa on annettu määräys, jonka mukaan Koirasaarentien ja Laajasalontien varrella tuloilman sisäänotto tulee sijoittaa kattotasolle tai sisäpihan puolelle.

Pelastusturvallisuus

Kaavaratkaisu

Asemakaavan toteuttaminen ei vaikuta olemassa olevan maankäytön pelastamisjärjestelyihin merkittävästi. Pelastusreitit muuttuvat Koirasaarenrinteellä, kun sinne ei jatkossa pääse Koirasaarentieltä. Vaikutus ei ole merkittävä.

Pelastusteiden ajoreitit ja likimääräiset nostopaikat on esitetty liitteenä olevassa viitteellisessä pelastusajokaaviossa. Jatkosuunnittelussa tulee huomioida pelastusteiden ajoreittien ja nostopaikkojen tarkemmat järjestelyt. Korttelien pelastustiejärjestelyt tulee suunnitella kokonaisuutena. Kaikki alueen katuosuudet eivät sovellu pelastustien nostopaikkojen sijoittamiselle. Kaduille ja muille yleisille alueille sijoitettavien nostopaikkojen sijainnista tulee sopia Helsingin kaupungin kanssa. Pelastusteiden ja pelastusteiden nostopaikkojen sijoituksessa on huomioitava istutettavien puiden

sijainti. Nostopaikkojen sijoituksessa tulee huomioida riittävä etäisyys raitiovaunujen ajolangoista ja niiden kannatuksista. Pelastusteiden jatkaminen sisäpihoille on mahdollista kaaviossa esitetyissä kohdissa. Osalla aluetta hätäpoistuminen on järjestettävä omatoimisen poistumisen keinoin.

Nimistö

Nimistötoimikunta päätti kokouksessaan 14.11.2018 esittää, että viheralue, joka sijoittuu Kiiltomadonpuiston pohjoispuolelle, on katualuetta nimeltään Ollinraitio – Olspåret vanhan paikannimen Olåker mukaan. Katualueen nimi juontaa siitä, että nimi Ollinvainiontie – Olåkersvägen on ollut käytössä lähistöllä vuosina 1953–1970.

Samassa kokouksessa päätettiin, että Ryyti- ja Marunakujan välissä oleva yleiselle jalankululle ja pyöräilylle varattu alueen osa on nimeltään Ollinpolku – Olstigen, sekä että Ollinraition eteläpuolelle ja Etanapolun länsipuolelle jäävä pieni puistokaistale on nimeltään Etanakulma – Snigelhörnet.

Nimistön suhteen liikennejärjestelyiden muutoksen myötä Marunapolku-niminen kadun osuus on poistettu käytöstä ja muutettu ko. osuus llomäentiekseksi.

Vaikutukset

Luettelo laadituista selvityksistä

- Liikennemeluselvitys, Akukon Oy, 180625-2, 12.11.2018
- Liikennemeluselvityksen lisätarkastelu, Akukon Oy, 180625-3, 9.9.2019
- Laajasalon kaava-alueet, yhdyskuntatekninen yleissuunnitelma ja rakentamisen vaiheistus, Hki, Kymp / Ramboll Finland Oy, 8/2018
- Laajasalon kaupallinen selvitys, WSP 17.4.2019.

Yhdyskuntataloudelliset vaikutukset

Raideliikenne ja sen mahdollistama uusi kerrosala aiheuttavat merkittäviä muutoksia kaava-alueen katuihin. Kustannusjako eri osapuolten (kaupunki, raideliikennehanke, verkostojen haltijat) kesken tulee neuvotella.

Asemakaavan toteuttamisesta aiheutuu kustannuksia (11/2018, Alv 0 %) seuraavasti:

Liikennejärjestelyt	23 milj. euroa
Kunnallistekniikan järjestelyt	12 milj. euroa
Puistot	0,3 milj. euroa
<u>Yhteensä</u>	<u>n. 35 milj. euroa</u>

Yllä olevassa taulukossa ei ole otettu kantaa kustannusten jakautumiseen eri osapuolten kesken (Helsingin kaupunki, raideliikennehanke, HSY, Helen, HSV, teleoperaattorit). Liikennejärjestelyjen sekä kunnallistekniikan järjestelyjen muutokset palvelevat tätä kaava-aluetta huomattavasti laajempaa kokonaisuutta.

Puiston kustannukset sisältävät kaava-alueella tehtävien puistojen rakentamiskustannukset, nämä kustannukset kohdistuvat pelkästään kaupungille.

Taulukossa esitetyt kustannukset perustuvat elokuussa 2018 valmistuneeseen yleissuunnitelmaan, ks. luettelo kaavaa koskevasta muusta aineistosta. Kustannusarvio ei sisällä raideliikennehankkeen kustannuksia.

Kaupungille kertyvän uuden kaavoitettavan kerrosalan rakennus-oikeuden arvo on noin 30 milj. euroa. Kaupungille kohdistuu lisäksi yksityisessä omistuksessa olevien tonttien osalta maankäyttökorvauksia, joista sovitaan maanomistajan kanssa käytävissä maapoliittisissa neuvotteluissa. Arviolta maankäyttökorvauksia kertyy kaupungille 0–5 milj. euroa.

Tonttitalous

Asemakaava luo edellytykset toteuttaa AM-ohjelman mukaista monipuolista asuntotuotantoa; asemakaava mahdollistaa yhtäältä vapaarahoitteisen tuotannon, toisaalta tuetun asuntotuotannon. Asemakaava mahdollistaa kohtuuhintaisen asumisen edellytykset.

Perustamisratkaisut ja kustannukset kaava-alueella ovat keskimäärin tavanomaiset. Perustamistapoina alueella ovat maanvarainen perustaminen, perustaminen murskearinan välityksellä kalioon sekä perustaminen paalujen varaan.

Pysäköinti järjestetään pääosin rakenteellisesti pihakannen alaisissa pysäköintihalleissa. Lisäksi paikoin pysäköinti järjestetään maantasossa tai autotalleina rakennuksissa. Pysäköintiratkaisut ovat taloudellisesti toteuttamiskelpoisia. Erilaiset pysäköintiratkaisut mahdollistavat monipuolisen asuntotuotannon toteuttamisen.

Vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen, kaupunkikuvaan, rakennettuun ympäristöön ja kulttuuriperintöön

Koirasaarentien ja Ilomäentien alueiden ympäristöt ovat eri aikakausina ja eri kaupunkisuunnittelun tavoitteiden mukaan rakentuneita, joilla on pitkä historia ja vahva oma identiteetti. Alueelle mahtuu niin pientaloja kuin 10-kerroksisia kerrostaloja sekä kallioiden päälle sijoitettuja kerrostalolamelleja.

Koirasaarentien alueen alueidentiteetin keskeiset ominaispiirteet ovat rakennusten ja luonnonympäristön vaikuttava suhde, joka syntyy pitkien rakennusmassojen ja niiden väliin jäävän kallioisen metsämaaston vuorovaikutuksesta. Alueelle luonteenomaista on maisemallinen hierarkia, joka syntyy rakennuskortteleiden ja niitä ympäröivien katulinjojen suhteellisen suuristakin korkeuseroista. Maisemallista ja kaupunkikuvallista hierarkiaa korostaa Koirasaarentien eteläpuoleinen alue, joka pienimittakaavaisena ja pientalovaltaisena muodostaa kontrastin lamellitaloalueelle. Alue erottuu Koirasaarentiestä leveällä metsäisellä viherkaistaleella.

Ilomäentien ja Marunakujan itäpuolen rakennukset muodostavat ehjän, ympäröivään maisemaan huolellisesti sommitellun tornitalojen ja lamellitalojen kokonaisuuden.

Kaavaratkaisun toteuttaminen tiivistää kaupunkirakennetta ympäröivää kaupunkirakennetta huomioiden. Täydennysrakentaminen hyvien julkisten liikenneyhteyksien varteen ja monipuolisten palvelujen lähelle on tarkoituksenmukaista maankäyttöä. Rakennusten sijoittelulla ja rakentamista koskevilla määräyksillä luodaan edellytykset hyvälle asuinolosuhteille.

Uudisrakennukset ja uusi raitiotielinjaus muuttavat ympäristöä ja asuntojen näköaloja kaupunkimaisemmiksi sekä Koirasaarenttä Ilomäentien alueilla.

Ratkaisussa on otettu huomioon suunnittelualueiden ympäristön ominaisluonne. Rakentaminen muodostaa uuden ja näkyvän ajallisen kerrostuman Laajasalon Yliskylässä. Yliskylän länsipuolen kerrostaloalueen kokonaisuus sekä Ilomäentien ja Marunakujan itäpuolen kerrostalokortteleihin liittyy rakennetun kulttuuriympäristön arvoja, ja nämä ehjät, ympäröivään maisemaan huolellisesti sommitellut torni- ja lamellitalojen kokonaisuudet säilyvät. Uudisrakentaminen on pyritty sovittamaan materiaaleiltaan, muodoltaan, mittakaavaltaan ja tonteille sijoittelujen osalta lähiympäristöön, jotta rakentaminen ei heikennä alkuperäisen rakennuskannan kaupunkikuvallisia ja ympäristöllisiä arvoja.

Kerroskorkeuksien ja rakennusmassojen osalta uudisrakentamista on sopeutettu ympäristöönsä siten, että muutos suhteessa

olemassa olevaan kaupunkimiljööseen olisi kohtuullisen maltillinen.

Uudet asunnot sijoittuvat yhdyskuntateknisen huollon ja julkisen liikenteen piiriin sekä palvelujen ja virkistysalueiden lähelle. Täydennysrakentaminen hyvien julkisten liikenneyhteyksien varteen ja monipuolisten palvelujen lähelle on tarkoituksenmukaista maankäyttöä. Rakennusten sijoittelulla ja rakentamista koskevilla määräyksillä luodaan edellytykset hyvälle asuinolosuhteille. Rakentaminen sovitetaan nykyiseen rakenteeseen ja se muodostaa uuden ja näkyvän ajallisen kerrostuman Laajasalon Yliskylässä. Muutosalueen läheisyydessä säilyy edelleen yhtenäisiä puistoalueita ja kävelyn ja pyöräilyn reittejä.

Vaikutukset luontoon, maisemaan ja virkistysverkostoon

Kaava muuttaa nykyisen esikaupunkiympäristön entistä rakentummaksi kaupunkiympäristöksi. Täydennysrakentaminen vähentää puistoaluetta ja biomassaa. Uudet asukkaat käyttävät Laajasalon virkistysalueita, millä on kuluttavaa vaikutusta. Kortteleiden piha-alueille istutetaan puita ja puutarhakasvillisuutta ja asuinkortteleissa on Helsingin viherkerroin käytössä. Viherkerroinmenetelmän avulla luodaan vihreitä, viihtyisiä ja ilmastonkestäviä tontteja tiivistyvään kaupunkirakenteeseen.

Kallioista maastoa puustoineen on Koirasaarentien pohjoisosan asuntotonteilla säilytetty mahdollisimman paljon asemakaavassa. VL- ja VP-alueet pienenevät, mutta virkistysverkosto tehdään yhtenäisemmäksi ja siten toimivammaksi.

Kiiltomadonpuiston koillisnurkalla, johon muodostuu uusi asuintontti, sekä Kuvernöörintien ja Marunapolun välisellä puistoraitilla kasvavat männyt poistuvat pääosin. Luonnonympäristön vihreys tuodaan uuteen rakenteeseen mm. kaupunkiympäristöön sopivilla katupuuriveillä. Pikaraitiotien raidealue toteutetaan nurmiratana puistomaisilla katuosuuksilla Ollinraitiolla ja Ilomäentiellä. Kaupunkikuvallisesti merkittäviä puita on merkitty kaavassa säilytettäväksi.

Vaikutukset liikenteen ja teknisen huollon järjestämiseen

Kaavan liikennejärjestelyjen muutosten myötä liikkumisen kehittämisohjelman mukainen liikkumistottumuksen muutos toteutuu nykytilannetta paremmin. Eri kulkumuotojen käytettävissä oleva infrastruktuuri monipuolistuu. Asemakaavamuutos mahdollistaa Kruunusillat-hankkeen mukaisen raitiotien rakentamisen sekä tukee raitoliikenteen linjaston edelleen kehittämistä alueella.

Maankäytön muutos lisää liikennettä alueella. Uudisrakentamisen arvioidaan lisäävän liikennettä ympäröivään katuverkkoon keskimäärin 1 200 ajoneuvolla vuorokaudessa. Liikenne lisääntyy Koirasaarentiellä 950 ja Ilomäentiellä 250 ajoneuvolla vuorokaudessa. Joukkoliikenteen kysyntä kasvaa noin 1 500 matkalla vuorokaudessa, mikä osaltaan tukee myös joukkoliikenteen järjestämisen edellytyksiä. Jalankulku ja pyöräliikenne lisääntyvät myös uusien asukkaiden sekä parantuvien liikennemuotojen järjestelyiden myötä. Jalankulku lisääntyy noin 850 ja pyöräliikenne 750 matkalla vuorokaudessa. Koirasaarentien tasaus muuttuu suhteessa Isosaarentiehen merkittävästi, raiteen rakentamisesta johtuen. Ajoneuvoyhteyttä ei voida jatkossa järjestää Koirasaarentieltä Isosaarentielle. Isosaarentiellä autoliikenteen liikennemäärä pienenee erittäin merkittävästi. Jalankulun yhteydet täydentyvät nykyisestään mm. Koirasaarentie Laajasalontie yhteys tulee mahdolliseksi yhdessä Laajasalontielle tehtävien muutosten myötä. Koirasaarentielle totutetaan yhtenäinen baanatasoinen yksisuuntainen pyöräliikenteen järjestely Laajasalontiestä länteen. Jalankulun yhteydet paranevat myös, kun puistoalueelta rakennetaan uusia yhteyksiä korttialueille sekä verkostomaisesti läpi alueen.

Kaava luo edellytykset korkeatasoisten yhdyskuntateknisen huollon palveluiden toteuttamiselle.

Vaikutukset ilmastonmuutoksen hillintään ja sopeutumiseen

Asuinkortteleissa on käytössä viherkerroin, joka ohjaa hulevesien imeyttämiseen, hidastamiseen sekä viherkattojen käyttöön. Pihojen istuttamisesta ja on myös annettu kaavamääräyksiä. Katualueiden ja rakennusten väliin on osoitettu puurivejä.

Kaavamuuos edellyttää, että jatkosuunnittelussa tutkitaan viherkerroinmenetelmän soveltamista siten, että korttelin vihertehokkuus noudattaa Helsingin viherkerroinmenetelmässä asetettua tavoitetasoa.

Kaavamuuos mahdollistaa joukkoliikenteen kehittämisen Laajasalossa vähentää siten tarvetta yksityisautoiluun. Kaavan myötä rakentuu uusia asuntoja hyvän joukkoliikenneyhteyden varten.

Vaikutukset ihmisten elinoloihin, terveyteen, turvallisuuteen ja eri väestöryhmien toimintamahdollisuuksiin lähiympäristössä

Täydennysrakentamalla nykyinen esikaupungin kaupunkirakenne eheytyy ja alueen toiminnallisuus lisääntyy.

Pelastusturvallisuus on otettu huomioon suunnittelussa. Korttelipihoille muodostuu suojaisia leikki- ja oleskelualueita. Läheiset puistoalueet tarjoavat hyvät virkistys- ja ulkoilumahdollisuudet.

Kaavaratkaisun melun- runkoäänen- ja värinätorjuntaa sekä ilmanlaatuhaittojen vähentämisestä koskevat määräykset luovat edellytykset terveellisen ja viihtyisän asuin ympäristön toteuttamiselle.

Monin paikoin Koirasaarentietä rajaavat uudet rakennukset estävät melun ja ilman epäpuhtauksien leviämistä laajemmalle. Koirasaarentien varrella autoliikennemäärän ennustetun kasvun vaikutukset ulottuvat myös kaava-alueen ulkopuolelle ja melutasot kasvavat Koirasaarentien varrella muutaman olemassa olevan asuinrakennuksen kohdalla. Kaavaratkaisusta johtuvan katuverkon liikennemäärän muutoksen ei kuitenkaan ympäristöhäiriöiden osalta arvioida aiheuttavan merkittäviä vaikutuksia kaava-alueen lähiympäristöön. Jatkosuunnittelussa on siitä huolimatta tärkeää tutkia mahdollisuudet meluhaittojen lieventämiseksi.

Ollinraitin alueen ääniympäristö muuttuu raitiolinjan myötä ja vaikutukset ulottuvat kaava-alueen ulkopuolelle. Tästä syystä kaavassa edellytetään viherradan toteuttamista ja kiinnittämään huomiota raidemelun torjuntatarpeeseen jatkosuunnittelussa. Kaavaratkaisu mahdollistaa merkittävän pikaraitiotieyhteyden rakentamisen ja täydennysrakentamisen sen äärelle, mikä vähentää alueen autoriippuvuutta ja edesauttaa laajemmin Laajasalon liikennemäärien vähentämistä. Kaavan tavoitteet huomioiden melutilanteen ei arvioida heikentyvän merkittävästi kaava-alueen ulkopuolella.

Elinkeino-, työllisyys- ja talousvaikutukset

Kaava luo edellytyksiä palveluiden ja työskentelymahdollisuuksien kehittämiseksi. Alueen asumismahdollisuuksien lisääminen täydennysrakentamalla tukee palvelutarjonnan säilymistä, kasvamista ja monipuolistumista. Kaava luo edellytykset kaikkien liikku- mismuotojen sujuvalle ja toiminnalliselle järjestämiselle sekä uuden joukkoliikennejärjestelmän käyttämiselle. Ne voivat rohkaista kestävien kulkumuotojen valintaan. Lähistön kehityshankkeet lisäävät palvelutarpeita. Lisäämällä Laajasalon keskustan väestöpohjaa, koko alueen on mahdollista kehittyä vahvaksi palvelukeskittymäksi.

Kaavan toteuttamisella on positiivinen vaikutus rakennusalan työllisyyteen sekä välillisesti kasvavan kotimaisen kysynnän kautta muuhun talouteen. Uudet asukkaat lisäävät palvelukysyntää Yliskylän alueella ja tuovat siten työllistävää piristystä alueen elinkeinoelämälle. Uutta liiketilaa tulee Koirasaaren- ja Ilomäenteiden alueille vähintään 800 k-m², mikä parantaa alueen palvelutarjontaa.

TOTEUTUS

Kaava-alueen toteuttamista, aikataulua ja rakentamisen vaiheistusta on selvitetty julkaisussa "Laajasalon kaava-alueet, yhdyskuntatekninen yleissuunnitelma ja rakentamisen vaiheistus, Hki, Kymp / Ramboll Finland Oy, 8/2018".

SUUNNITTELUN LÄHTÖKOHDAT

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Kaavaratkaisu vastaa valtakunnallisiin tavoitteisiin (valtioneuvoston päätös 14.12.2017). Näistä kaavaratkaisun valmistelussa on erityisesti painotettu seuraavia:

- edistetään koko maan monikeskuksista, verkottuvaa ja hyviin yhteyksiin perustuvaa aluerakennetta, ja tuetaan eri alueiden elinvoimaa ja vahvuuksien hyödyntämistä
- luodaan edellytykset vähähiiliselle ja resurssitehokkaalle yhdyskuntakehitykselle, joka tukeutuu ensisijaisesti olemassa olevaan rakenteeseen
- suurilla kaupunkiseuduilla vahvistetaan yhdyskuntarakenteen eheyttä
- merkittävät uudet asuin-, työpaikka- ja palvelutoimintojen alueet sijoitetaan siten, että ne ovat joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn kannalta hyvin saavutettavissa
- ehkäistään melusta, tärinästä ja huonosta ilmanlaadusta aiheutuvia ympäristö- ja terveyshaittoja.

Näistä kaavaratkaisun valmistelussa on erityisesti painotettu merkittävän asuntorakentamisen sijoittamista raideliikenteen palvelualueelle.

Kaavaratkaisu ei ole ristiriidassa valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden kanssa.

Yleiskaava

Helsingin yleiskaavan 2016 (tullut voimaan 5.12.2018) mukaan alueet ovat pääosin liike- ja palvelukeskustaksi C1 ja asuntovaltaiseksi alueeksi A2 ja A3. Nyt laadittu kaavaratkaisu on Helsingin yleiskaavan 2016 mukainen.

Helsingin maanalaisen yleiskaavan nro 11830 (tullut voimaan kokonaisuudessaan 18.11.2011) mukaan alue on esikaupunkialueiden pintakallioaluetta, jonka soveltuvuus maanalaiseen rakentamiseen ja käyttötarkoitus tutkitaan jatkosuunnittelussa. Nyt laadittu kaavaratkaisu on maanalaisen yleiskaavan mukainen.

Asemakaavat

Kaava-alueilla on voimassa 11 eri asemakaavaa vuosilta 1969–2010.

Koirasaarentien alueella ovat voimassa seuraavat asemakaavat:

- Kaavassa nro 7090 (voim. 1975) alue on katualuetta, Koirasaarentien molemmin puolin puistoaluetta (P) tai omakotirakennusten korttelialuetta (AO) Koirasaarentien eteläpuolella.
- Kaavassa nro 5677 (voim. 1965) on Köökarinkujan katualuetta.
- Kaavassa nro 6203 (vahv. 1969) Köökarinkujan itäpuolella on asuinkerrostalojen korttelialuetta (AK) tai autopaikkojen korttelialuetta (AP).
- Kaavassa nro 6569 (vahv. 1971) Isosaarentie on katualuetta.
- Kaavassa nro 11873 (voim. 2010) alue Henrik Borgströmin tien itäpuolella on merkitty paikallishistoriallisesti, kaupunkikuvallisesti ja rakennustaiteellisesti arvokkaiden asuinkerrostalojen korttelialueeksi, jolla ympäristö säilytetään (AK/s) tai autopaikkojen korttelialueeksi (LPA)
- Kaavassa nro 9638 (voim. 1990) alue Isosaarentien ja Laajasalontien välisessä korttelissa on asuinpientalojen korttelialuetta (AP), puistoaluetta (VP) tai katualuetta.
- Kaavassa nro 9189 (voim. 1986) alue on jalankululle ja pyöräilylle varattua katua (pp/t) Koirasaarentien ja Svanströmintien välissä.

Ilomäentien alueelle ovat voimassa seuraavat asemakaavat:

- Kaavassa nro 6420 (voim. 1971) on Ollinraitien tai Kiiltomadonpolun suuntaista puistoaluetta (P) tai yleiselle jalankululle varattua aluetta Etanapolun pohjoispäässä tai Kiiltomadonpolun keskiosassa, Ilomäentien, Marunapolun tai Reposalmentien katualuetta, Ilomäentien itäpuolella asuinkerrostalojen korttelialuetta (AK) tai yleiselle jalankululle varattua katualuetta.
- Kaavassa nro 8794 (voim. 1984) Humalniementien pohjoispuolella on puistoaluetta (P), asuinpientalojen korttelialuetta (AP) tai Kanavamäen pohjoispuolella puistoaluetta (VP).
- Kaavassa nro 11297 (voim. 2005) alue on Kiiltomadonpuistossa puistoaluetta (VP) tai Kiiltomadonpolun pohjoispuolella julkisten lähipalvelurakennusten korttelialuetta (YL), katualuetta tai yleistä pysäköintialuetta (LP).
- Kaavassa nro 8825 (voim. 1984) Reposalmentie on katualuetta.

Rakennusjärjestys

Helsingin kaupungin rakennusjärjestys on hyväksytty 22.9.2010.

Pohjakartta

Helsingin kaupungin kaupunkimittauspalvelut on laatinut pohjakartan.

Maanomistus

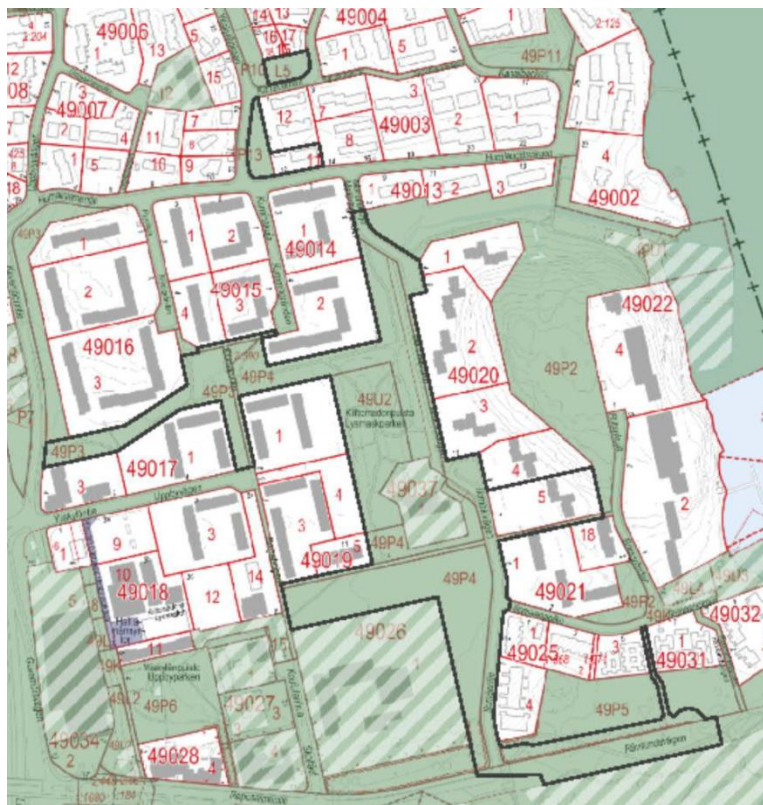
Helsingin kaupunki omistaa suunnittelualueen pääosin.

Yksityisomistuksessa ovat:

- korttelin 49003 tontti 11 Humalniementien pohjoispuolella
- korttelin 49020 tontti 5 Ilomäentien itäpuolella
- korttelin 49029 tontit 5 ja 6 Laajasalontien länsipuolella
- korttelin 49051 tontit 3 ja 18 Köökarinkujan itäpuolella sekä
- korttelin 49059 tontit 1 ja 2 ja korttelin 49072 tontti 1 Koirasaarentien eteläpuolella

Ote kiinteistökartasta, maanomistus, Koirasaarentien alue

Ote kiinteistökartasta, maanomistus, Iilomäentien alue

- = Kaupungin omistama maa-alue
- = Kaupungin vuokraama alue
- = Yksityisen omistama alue

Muut lähtökohdat

Selvitys alueen oloista, rakennuskannasta ja muista ympäristöominaisuuksista on kuvattu kaavaselostuksen kohdassa "Asemakaavan kuvaus" kunkin aiheen kohdalla.

SUUNNITTELU- JA KÄSITTELYVAIHEET

Vireilletulo

Kaavoitus on tullut vireille vuonna 2016 sekä kaupungin että kaavassa olevien yksityisten maanomistajien aloitteesta ja kaavaratkaisun sisältö on neuvoteltu hakijoiden kanssa.

Viranomaisyhteistyö

Kaavaratkaisun valmistelun yhteydessä on tehty yhteistyötä kaupunkiympäristön toimialan eri tahojen lisäksi seuraavien viranomaistahojen kanssa:

- Helen Oy
- Helen Sähköverkko Oy
- Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY) vesihuolto
- kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman sekä kaavan valmisteluaineiston nähtävilläolo

Osallistuminen ja vuorovaikutus on järjestetty liitteenä olevien osallistumis- ja arviointisuunnitelmien (OAS) mukaisesti.

Vireilletulosta ja OAS:n nähtävilläolosta on ilmoitettu osallisille kirjeillä ja verkkosivuilla www.hel.fi/ksv sekä lehti-ilmoituksilla Helsingin uutisissa. Päivitetyn OAS:in ja valmisteluaineiston nähtävilläolosta on ilmoitettu osallisille kirjeillä ja verkkosivuilla www.hel.fi/ksv ja www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi sekä lehti-ilmoituksilla Helsingin uutisissa.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli nähtävillä 14.3.–8.4.2016 seuraavissa paikoissa:

- info- ja näyttelytila Laiturilla, Narinkka 2
- Laajasalon kirjastossa, Koulutanhua 2
- kaupunkisuunnitteluvirastossa, Kansakoulukatu 3, 1. krs
- verkkosivuilla www.hel.fi/suunnitelmat

Asukastilaisuus (kaavapäivystys) pidettiin 17.3.2016 Laajasalon kirkossa, Reposalmentie 13.

Suunnittelualueiden rajauksia sekä tarkasteltavan uuden maankäytön sijainteja tarkistettiin. Päivitetty osallistumis- ja arviointisuunnitelma ja valmisteluaineistoa oli nähtävillä 2.1.–26.1.2018 seuraavissa paikoissa:

- info- ja näyttelytila Laiturilla, Narinkka 2
- Laajasalon kirjastossa, Koulutanhua 2
- verkkosivuilla www.hel.fi/suunnitelmat

Asukastilaisuus ja kaavakävely pidettiin 8.1.2018 Laajasalon kirkossa, Reposalmentie 13.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa esitetty kaava-alueen raja- ja tarkentui suunnittelun edetessä. Kaava-alueeseen lisättiin

korttelin 49059 tontit 1 ja 2. Kaava-alueen tarkentunut rajausta ja kaavaan kuuluvien korttelialueiden tarkistetut numerot on päivitetty 10.12.2018 OAS:iin. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on esillä Helsingin kaupunkiympäristön ”Suunnitelmat kartalla” -sivustolla www.hel.fi/suunnitelmat.

Yhteenveto viranomaisten kannanotoista

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa sekä valmisteluaineistoa koskevat viranomaisten kannanotot kohdistuivat mm. luonnon ja rakentamisen suhteeseen, ilmanlaatuun ja meluvaikutuksiin, liikenteen ja ympäristöhäiriöiden huomioimiseen, pysäköintiin sekä suunnittelun ominaisluonteen ja olemassa olevien arvojen ja uudisrakentamisen yhteensovittamiseen. Kannanotoissa esitetyt asiat on otettu huomioon kaavatyössä mm. asuinrakennusten melumääräyksissä ja rakentamisen massoittelussa ja sijoittelussa.

Vastineet kannanottoihin on esitetty vuorovaikutusraportissa.

Yhteenveto mielipiteistä

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa (2016) sekä päivitettyä osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa ja kaavan valmisteluaineistoa (2018) koskevia mielipidekirjeitä saapui 68 kpl, joista 2 oli adressejä (allekirjoittajia yhteensä 119). Lisäksi suullisia mielipiteitä on esitetty asukastilaisuudessa ja puhelimitse.

Mielipiteet kohdistuivat pääosin täydennysrakentamisen määrään, rakennusten korkeuksiin ja suhteeseen pientaloalueeseen, viheralueisiin ja liikenteeseen. Pikaraitiotiehen suhtauduttiin yhtäältä odottavalla kannalta ja toisaalta kritisoiden. Mielipiteissä toivottiin nykyisen rakenteen kaltaista väljää ja pienimittakaavaisempaa rakentamista, mutta myös nykyistä tehokkaampaa ja tiiviimpää kaupunkirakennetta raitotien varteen. Toisaalta suhtaudutaan myönteisesti Kruunusillat-hankkeeseen, ja odotetaan uutta siltaa ja raitiovaunua keskustaan. Iloitaan väyläverkostosta, joka sekä helpottaa liikkumista ympäristöystävällisesti että ruuhkia keskustan suuntaan. Mielipiteet on otettu huomioon kaavatyössä rakennusten massoittelussa ja kaavamääräyksin.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta esitettyihin mielipiteisiin on vastattu kootusti yhdessä päivitetystä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta ja kaavan valmisteluaineistosta esitettyjen mielipiteiden kanssa.

Vastineet mielipiteisiin on esitetty vuorovaikutusraportissa.

Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo (MRL 65 §) 20.2.–21.3.2019

Kaavaehdotus esiteltiin kaupunkiympäristölautakunnalle 29.1.2019 ja lautakunta päätti 5.2.2019 asettaa kaavaehdotuksen nähtäville.

Kaavaehdotus oli julkisesti nähtävillä 30 päivän ajan.

Muistutukset ja kirjeet

Kaavaehdotuksesta tehtiin 18 muistutusta, joista kolme oli keskenään saman sisältöisiä adresseja (allekirjoittajia yhteensä 18). Adressit olivat samat, kuin nähtävilläoloajan ulkopuolella ennen edellistä kaupunkiympäristölautakunnan käsittelyä saapuneet kirjeet. Nähtävilläoloajan ulkopuolella saapui 6 kirjettä, joista kaksi oli saman sisältöisenä lähetetty kahteen kertaan. Näistä toinen oli addressi (allekirjoittajia yhteensä 18).

Muistutuksissa ja kirjeissä esitetyt huomautukset kohdistuivat olevaan ympäristöön suhteessa täydennysrakentamiseen, yhdenvertaiseen ja tasapuoliseen kohteluun, menettelytapoihin ja päätöksenteon laillisuuteen. Muistutuksissa huomautettiin lisäksi viher yhteyksiin, luontoarvoihin, liikenteeseen ja liikenneturvallisuuteen liittyvistä asioista.

Viranomaisten lausunnot

Kaavaehdotuksesta saatiin viranomaisten lausuntoja sen ollessa julkisesti nähtävillä. Lausunnoissa esitetyt huomautukset kohdistuivat liikenteen sujuvuuteen ja turvallisuuteen, nykyisiin ja suunniteltuihin vesihuoltolinjoihin ja viemäreihin, jätevesipumppaamon tilavaraukseen sekä jätteiden kierrätykseen.

Lausunnot saatiin seuraavilta tahoilta:

- Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY)
- Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus)

Lisäksi Helen Sähköverkko Oy ilmoitti, ettei sillä ole lausuttavaa.

Toimenpiteet julkisen nähtävilläolon jälkeen

Vuorovaikutusraportissa on esitetty yhteenvedot kaavaehdotuksesta saaduista muistutuksista, kirjeistä ja viranomaisten lausunnoista sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Huomautuksissa esitetyt asiat on otettu huomioon, kaavan tavoitteet huomioon ottaen, tarkoituksenmukaisilta osin.

Kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin tehdyt muutokset:

Muistutusten johdosta:

- kortteleissa 49072 ja 49059 lamellirivistöä on osittain mädallettu yksikerroksisella rakennusosalla
- kortteleissa 49072, 49063 ja 49059 rakennuksille on merkitty julkisivupinnan ja vesikaton leikkauskohdan ylin korkeusasema
- tontin 49059/4 rakennusala on lyhennetty itäpäästä ja olevaa puustoa on määrätty säilytettäväksi.

HSY:n lausunnon johdosta:

- kaavakarttaan on merkitty puuttunut johtokuja tontille 49014/3.

Kaavaehdotuksen jatkosuunnittelun johdosta:

- asuinkerrostalojen korttelin 49091 liiketilan lastaus- ja huoltotarpeista johtuen rakennusala on siirtynyt 1,5 m länteen Kiiltomadon puistoon päin
 - YL-määräysteksti on korjattu muotoon ”Julkisten lähipalvelurakennusten korttelialue” julkisten lähipalvelurakennusten korttelialueen (YL) eli päiväkotij- ja leikkipuistorakennuksen korttelin 49037 rakennusalueen rajaa on muutettu ja rakennusoikeutta kasvatettu 1 000 k-m²:llä (1 500 k-m² -> 2 500 k-m²)
 - julkisten lähipalvelurakennusten korttelialueen (YL) eli päiväkotij- ja leikkipuistorakennuksen korttelin 49037 äänita-soero vaatimukseksi on annettu 32 dB korttelin itäreunalla Ilomäentien puolella
 - Ilomäentien ja Reposalmentien liikennealueelle on tehty muutoksia raitiotielinjasuunnittelun tarkennuttua
 - viherraitiotietä koskeva määräys ”r” on tarkennettu muotoon: ”raitiovaunuliikenteelle varattu viherraitiotienä rakennettava katualueen osa, sijainti ohjeellinen. Ollinraitioilla ja Ilomäentiellä raitiotie tulee rakentaa nurmiratana. Koirasaa-rentien viherraitiotiemerkintä on ohjeellinen”
 - korttelin 49029 AK-tontti on jaettu kahdeksi tontiksi ja niiden rakennusaloja ja rakennusoikeutta on täsmennetty
 - teknisenä korjauksena nimistön suhteen liikennejärjestelyiden muutoksen myötä Marunapolku-niminen kadun osuus on poistettu käytöstä ja muutettu ko. osuus Ilomäentiekseksi
 - Etanakulma – Snigelhörnet nimi on siirretty VP-alueelle
 - Yliskylänpuistokatu on korjattu -> Yliskylän puistokatu
 - Reiherstigen on korjattu -> Reihersstigen
 - Guvernorssstigen on korjattu -> Guvernrösstigen
 - Svanströminpolun ruotsinkielinen nimi Svanströmsstigen on lisätty.
-

Kaavakarttaan on tehty joitakin teknisluonteisia tarkistuksia.

Aineistoon tehdyt täydennykset:

- kaavaselostusta on täydennetty suunnittelu- ja käsittelyvaiheiden osalta
- Liikennemeluselvitystä (Akukon Oy, 180625-2, 12.11.2018) on täydennetty liikennemeluselvityksen lisätarkastelulla Koirasaarentien osalta (Akukon Oy, 180625-3, 9.9.2019)
- Luetteloon muusta kaavaa koskevasta materiaalista on lisätty Laajasalon kaupallinen selvitys, WSP 17.4.2019.

HSL:n lausunnon johdosta (liikennesuunnitelmaan tehdyt muutokset):

- Koirasaarentien linja-autojen ja raitiovaunujen yhteiskäyttöpysäkillä pysäkki järjestys on muutettu molemmin puolin siten, että bussin palvelualue on edessä
- Laajasalontien eteläiselle haaralle Koirasaarentien risteykseen on lisätty bussipysäkki.

Julkisen nähtävilläolon jälkeen tehdyistä muutoksista on neuvoteltu asianomaisten tahojen kanssa.

Kaavaehdotuksen esittäminen kaupunginhallitukselle

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle 29.1.2019 päivätyn ja 5.11.2019 muutetun asemakaavan muutos-ehdotuksen nro 12548 hyväksymistä.

Helsingissä 5.11.2019

Marja Piimies
asemakaavapäällikkö

Asemakaavan seurantalomake

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	091 Helsinki Täyttämispvm	23.09.2019
Kaavan nimi	Koirasaarentien ja Ilomäentien alueet	
Hyväksymispvm	Ehdotuspvm	29.01.2019
Hyväksyjä	Vireilletulosta ilm. pvm	26.02.2016
Hyväksymispykälä	Kunnan kaavatunnus	09112548
Generoitu kaavatunnus		
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	17,0867	Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]	0,4949	Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha] 17,0867

Ranta-asemakaava Rantaviivan pituus [km]

Rakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset
Lomarakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	17,0867	100,0	74650	0,44	0,0000	60898
A yhteensä	5,5693	32,6	70200	1,26	3,5308	59748
P yhteensä						
Y yhteensä	0,4826	2,8	2500	0,52	-0,0529	1000
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä	2,4646	14,4			-4,8560	
R yhteensä						
L yhteensä	8,1085	47,5			1,2812	
E yhteensä	0,4617	2,7	1950	0,42	0,0969	150
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	0,5147	3,0	5147	0,5147	5147

Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m ²]	[lkm +/-]	[k-m ² +/-]
Yhteensä				

Alamerkinntät

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	17,0867	100,0	74650	0,44	0,0000	60898
A yhteensä	5,5693	32,6	70200	1,26	3,5308	59748
A					-0,3539	-884
AK	5,3137	95,4	69275	1,30	4,2329	60985
AP	0,2556	4,6	925	0,36	-0,2978	-353
AKS					-0,0504	
P yhteensä						
Y yhteensä	0,4826	2,8	2500	0,52	-0,0529	1000
YL	0,4826	100,0	2500	0,52	-0,0529	1000
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä	2,4646	14,4			-4,8560	
VP	2,4421	99,1			-4,8062	
VL	0,0225	0,9			-0,0498	
R yhteensä						
L yhteensä	8,1085	47,5			1,2812	
Kadut	7,7187	95,2			1,5547	
Kev.liik.kadut	0,2544	3,1			-0,2225	
LP	0,0902	1,1			-0,0510	
LPA	0,0452	0,6				
E yhteensä	0,4617	2,7	1950	0,42	0,0969	150
ET	0,4617	100,0	1950	0,42	0,0969	150
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	0,5147	3,0	5147	0,5147	5147
ma	0,5147	100,0	5147	0,5147	5147

Kaupunkiympäristön toimiala
Asemakaavoitus

KOIRASAARENTIEN JA ILOMÄENTIEN ALUEIDEN ASEMAKAAVAN MUUTOS

OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA

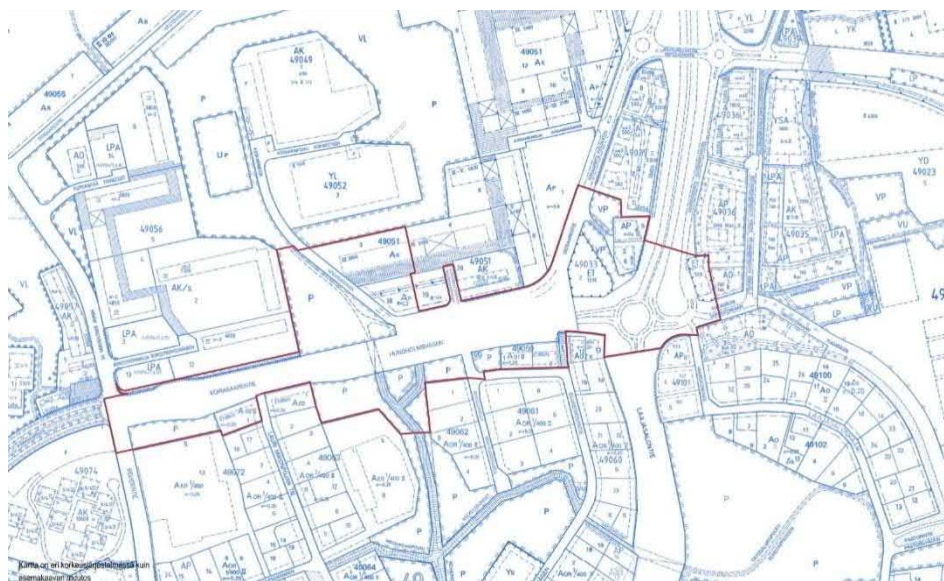
Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa on suunnittelualan rajauksia tarkistettu. Asemakaavan muutosalueeseen on lisätty korttelin 49059 tontit 1 ja 2. Kaava-alueen tarkentunut raja ja kaavaan kuuluvien korttelialueiden tarkistetut numerot on päivitetty tähän OAS:iin.

Koirasaarentielle ja Ilomäentielle suunnitellaan raitiotietä ja niiden varalle uudisrakentamista, sekä selvitetään yksityisten kiinteistöjen tarvetta lisärakentaa tonteilleen. Molemmat suunnittelualueet liittyvät Laajasalontien raitiotiehankkeeseen. Kaava-alueiden välissä oleva osuus raitiotiestä on jo kaavoitettu Laajasalon liikekeskuksen asemakaavassa.

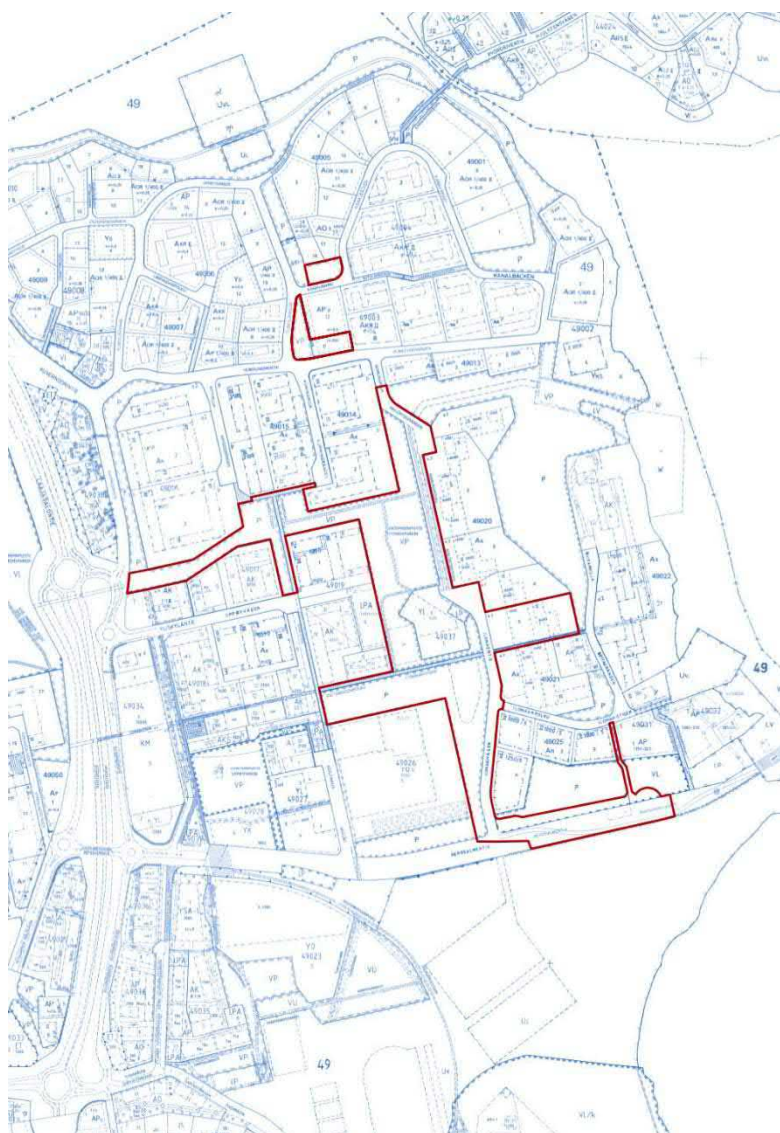
Suunnittelun tavoitteet ja alue

Koirasaarentien ja Ilomäentien alueet Yliskylän pohjoisosassa. Kaava-alueen raja on punaisella.

Koirasaarentien alue, jossa selvitetään uutta maankäyttöä.

Ilomäntien alue, jossa selvitetään uutta maankäyttöä.

Asemakaavan muutos koskee Laajasalon Yliskylän pohjoisosassa Koirasaarentien katualuetta Laajasalontieltä Henrik Borgströmin tielle ja sen varsilla olevia viheralueita ja kortteleita 49051, 49056, 49059, ja 49072 sekä Isosaarentien katualuetta ja kortteleita 49029 ja 49033, osaa Sarvastonkaaren katualueesta ja korttelia 49036 sekä Ilomäentien, Marunapolun ja Reposalmentien katualueita ja niiden varsien kortteleita 49020 ja 49037, Humalniementien varren korttelia 49003, Kanavamäen varren korttelia 49005 sekä Kiiltomadonpuistoa. Tavoitteena on luoda edellytyksiä valmisteilla olevan yleiskaavan mukaiselle pikaraitiotielle ja uusien asuntojen rakentamiselle, uudistaa kaupunkikuvaa, sekä luoda edellytyksiä hulevesien hallinnalle.

Kaavan tavoitteet pohjautuvat kaupungin strategiaan, valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin, valmisteilla olevan yleiskaavan tavoitteisiin, Helsingin yleiskaavaan 2016, valmisteilla olevan yleiskaavan selvitykseen Laajasalon alueellinen kehittämissuunnitelma ja kaupunkibulevardi (Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston yleissuunnitteluosaston selvityksiä 2014:13), sekä Laajasalon kaupunkibulevardin suunnitteluperiaatteisiin (Kslk 9.6.2015). Tämä asemakaavan muutos liittyy muihin siihen rajautuviin valmisteltaviin asemakaavoihin, jotka puolestaan perustuvat edellä mainittuihin suunnitteluperiaatteisiin ja valmisteilla olevaan yleiskaavaan sekä sen selvityksiin.

Osallistuminen ja aineistot

Suunnitteluun liittyvää aineistoa löytyy osoitteesta kartta.hel.fi/suunnitelmat.

Kaavapäivystys pidettiin Laajasalon kirkossa 17.3.2016.

Kaavakävely ja asukastilaisuus pidettiin Laajasalon kirkossa 8.1.2018 klo 18–20. Kaava-alueisiin oli mahdollista tutustua suunnittelijoiden johdolla kävelyn lomassa. Koirasaarentien suunnitelmista kerrottiin lähtien osoitteesta Koirasaarentie 11 klo 16:00 ja Ilomäentien suunnitelmista lähtien osoitteesta Yliskyläntie 2 klo 16:45.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma ja kaavan valmisteluaineisto oli esillä 2.1.–26.1.2018 seuraavissa paikoissa:

- Laajasalon kirjastossa, Koulutanhua 2
- verkkosivuilla www.hel.fi/suunnitelmat.

Aineistoon sai käydä tutustumassa info- ja näyttelytila Laiturin asiakaspalvelussa (käyntiosoite Narinkka 2), jossa sai henkilökohtaista neuvontaa. Suunnitteluun liittyvää aineistoa päivitetään Helsingin karttapalveluun kartta.hel.fi/suunnitelmat.

Mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta pyydettiin esittämään viimeistään 26.1.2018. Niille, jotka ovat mielipiteen yhteydessä ilmoittaneet sähköposti- tai postiosoitteensa, lähetetään tieto lautakunnan päätöksistä.

Kirjalliset mielipiteet lähetetään osoitteeseen Helsingin kaupunki, Kirjasto, PL 10, 00099 HELSINGIN KAUPUNKI, (käyntiosoite: Kaupungintalo, Pohjoisesplanadi 11–13) tai sähköpostilla helsinki.kirjaamo@hel.fi.

Mielipiteet voi esittää myös suoraan suunnittelijalle. Tapaamisaika tulee sopia etukäteen. Viranomaisille ja muille asiantuntijoille järjestetään erillinen neuvottelu ja heiltä pyydetään tarvittavat lausunnot.

Kun mielipiteet on saatu, suunnittelu etenee ja laaditaan kaavaehdotus. Kaavoituksen etenemisen vaiheet ja osallistumismahdollisuudet on kuvattu viimeisellä sivulla.

Osalliset

Alueen suunnittelussa osallisia ovat:

- alueen ja lähialueiden maanomistajat, asukkaat ja yritykset
 - seurat, yhdistykset ja yritykset
 - Laajasalo-Degerö Seura
 - Laajasalon pienkiinteistöyhdistys ry
 - Tammisaloseura ry
 - Herttoniemi-seura ry
 - Hästnäs ry
 - Vartiosaari-seura
 - Santahamina-seura
 - Helsingin seurakuntayhtymä
 - Helsingin seudun kauppakamari
 - Helsingin Yrittäjät
 - DNA Oy
 - Elisa Oyj
 - Sonera Carrier Networks Oy
 - TDC Oy
 - AinaCom Oy IP-Only Telecommunications Finland
 - IP-Only Telecommunications Finland
 - asiantuntijaviranomaiset
 - Helsingin Yrittäjät
 - Helen Oy
 - Helen Sähköverkko Oy
 - Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY) vesihuolto
 - KYMP / MAKA / Maankäytön yleissuunnittelu
 - KYMP / MAKA / Liikenne- ja katusuunnittelu
 - KYMP / MAKA / Kaupunkitila ja maisemasuunnittelu
 - KYMP / MAKA / Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit
 - KYMP / PALU / Ympäristöpalvelut
-

- KYMP / PALU / Rakennusvalvontapalvelut
- KYMP / PALU / Kaupunkimittauspalvelut / Kaavoitusmittaus
- KYMP / RYA / Rakennetun omaisuuden hallinta
- KYMP / RYA / Asuntotuotanto
- KYMP / RYA / Tilapalvelut
- KUVA / Nuorisotyö
- KASKO / kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
- Kaupunginmuseo
- Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)
- Helsingin kaupungin liikennelaitos -liikelaitos (HKL)
- Pelastuslaitos
- SOTE / sosiaali- ja terveystoimiala
- KUVA / Liikunta
- puolustusvoimat
- Liikenteen turvallisuusvirasto

Vaikutusten arviointi

Kaavan valmistelun yhteydessä arvioidaan kaavan toteuttamisen vaikutuksia muun muassa ihmisten elinoloihin, elinympäristöön, kaupunkikuvaan, luontoon, virkistykseen, maisemaan, kulttuuriperintöön ja liikenteeseen ja laaditaan tarvittavat selvitykset kaavaratkaisun merkittävien vaikutusten arvioimiseksi. Vaikutusten arviointia suorittavat kaavan valmisteluun osallistuvat kaupungin asiantuntijat sekä tarvittaessa muut viranomaiset ja osalliset.

Suunnittelun taustatietoa

Helsingin kaupunki omistaa pääosin suunnittelualueen, paitsi yksityisomistuksessa ovat **korttelin 49003 tontti 11 Humalniementien pohjoispuolella**, korttelin 49020 **tontti 5** Ilomäentien varrella, korttelin 49029 tontit 5 ja 6 Laajasalontien varrella, korttelin **49051 tontit 3 ja 18 Köökärinkujan itäpuolella**, korttelin **49059 tontit 1 ja 2 sekä korttelin 49072 tontti 1 Koirasaarentien eteläpuolella**. Kaupunki on vuokrannut korttelin 49056 tontit 12 ja 13 yksityisille taloyhtiöille. Kaavoitus on tullut vireille kaupunkisuunnitteluviraston aloitteista.

Kaava-alueilla on voimassa **11** eri asemakaavaa vuosilta 1969 – 2010. Asemakaavat ovat luettavissa osoitteessa kartta.hel.fi. Voimassa olevissa asemakaavoissa valmisteilla oleva kaava-alue on merkitty katualueeksi, asuinkerrostalojen korttelialueeksi, paikallishistoriallisesti, kaupunkikuvallisesti ja rakennustaiteellisesti arvokkaiden asuinkerrostalojen korttelialueeksi, autopaikkojen korttelialueeksi, yleiseksi pysäköintialueeksi, asuinpientalojen korttelialueeksi, puistoalueeksi, julkisten lähipalvelujen korttelialueeksi.

Yleiskaava 2002:ssa alueet on merkitty kerrostalovaltaiseksi alueeksi asuminen/toimitila, keskustatoimintojen alueeksi, kaupunkipuistoksi tai pääkaduksi.

Helsingin yleiskaavassa (2016) alueet on merkitty liike- ja palvelu-keskustaksi C1 ja asuntovaltaiseksi alueeksi A2.

Suunnittelualueetta koskevia suunnitelmia, päätöksiä ja selvityksiä:

- Laajasalon alueellinen kehittämissuunnitelma ja kaupunkibulevardi (Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston yleissuunnitteluosaston selvityksiä 2014:13)
- Laajasalon kaupunkibulevardin suunnitteluperiaatteet (Helsingin kaupunkisuunnitteluvirasto, Kslk 9.6.2015)

Kaupunki valmistele asema-kaavan muutoksen perusteella mahdollisesti kyseeseen tulevan maankäyttösopimuksen hakijan tai tontinomistajan kanssa käytävissä neuvotteluissa.

Alueilla sijaitsee nykyisin katu- ja viheralueita, kaksi pientaloa Laajasalontien varren tonteilla, nelikerroksisia asuinkerrostaloja Koirasaarentien pohjoispuolella, pientalo Koirasaarentien eteläpuolella, viisi- ja kymmenkerroksisia asuinkerrostaloja Ilomäentien, Marunakujan ja Marunapolun varrella, maantason pysäköintialueita, pysäköintilaitosrakennuksia sekä päiväkotirakennus.

Lisätiedot suunnittelijoilta

Maankäyttö

Maria Isotupa, arkkitehti, p. (09) 310 37303, maria.isotupa@hel.fi

Tyko Saarikko, arkkitehti, p. (09) 310 37441, tyko.saarikko@hel.fi

Anu Kuutti, tiimipäällikkö, p. (09) 310 37415, anu.kuutti@hel.fi

Liikenne

Markus Ahtiainen, liikenneinsinööri, p. (09) 310 37088, markus.ahtiainen@hel.fi

Teknistoloudelliset asiat

Jouni Kilpinen, diplomi-insinööri, p. (09) 310 37251, jouni.kilpinen@hel.fi

Julkiset ulkotilat, maisema

Niina Strengell, maisema-arkkitehti p. (09) 310 37072, niina.strengell@hel.fi

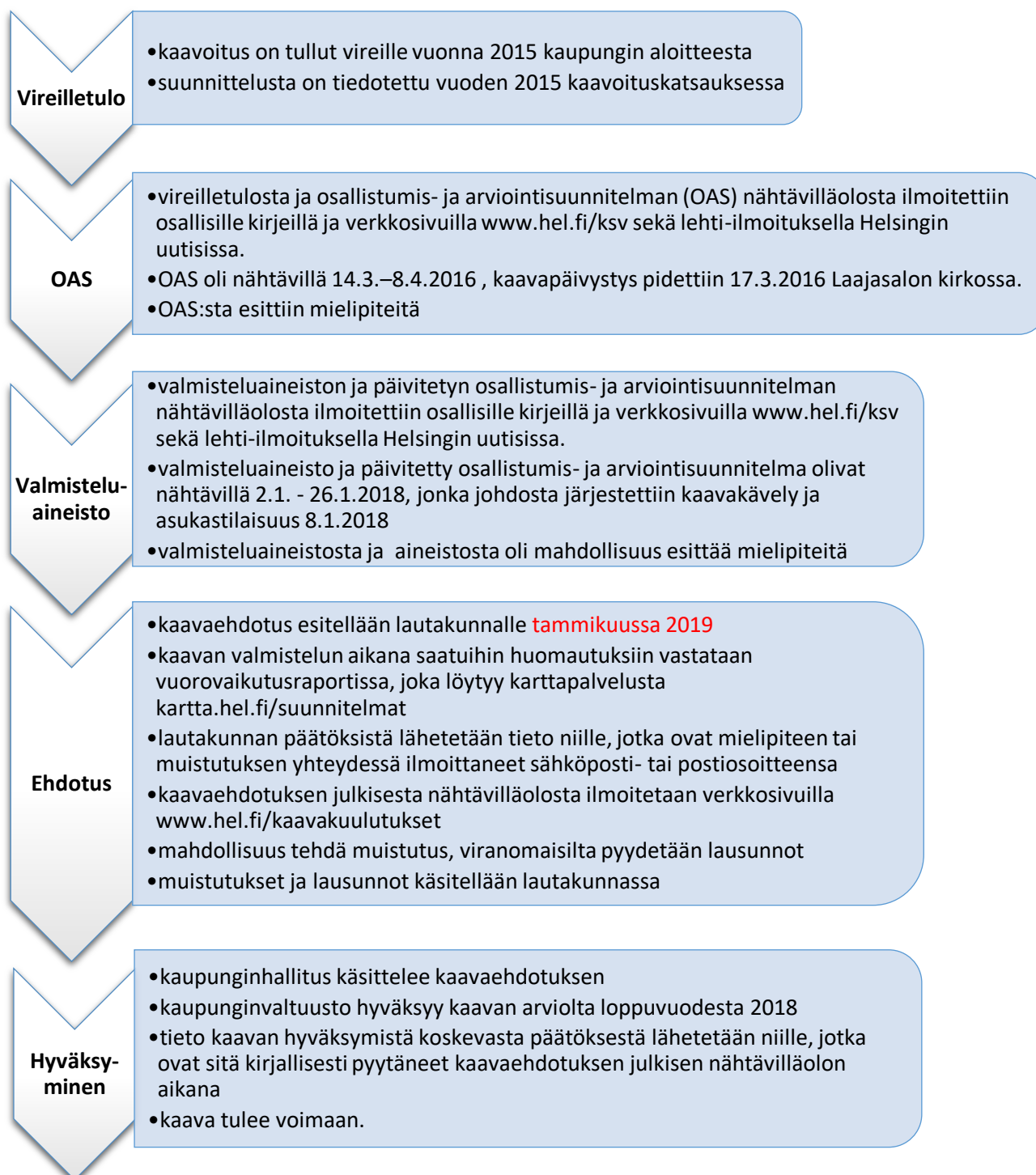
Vuorovaikutus

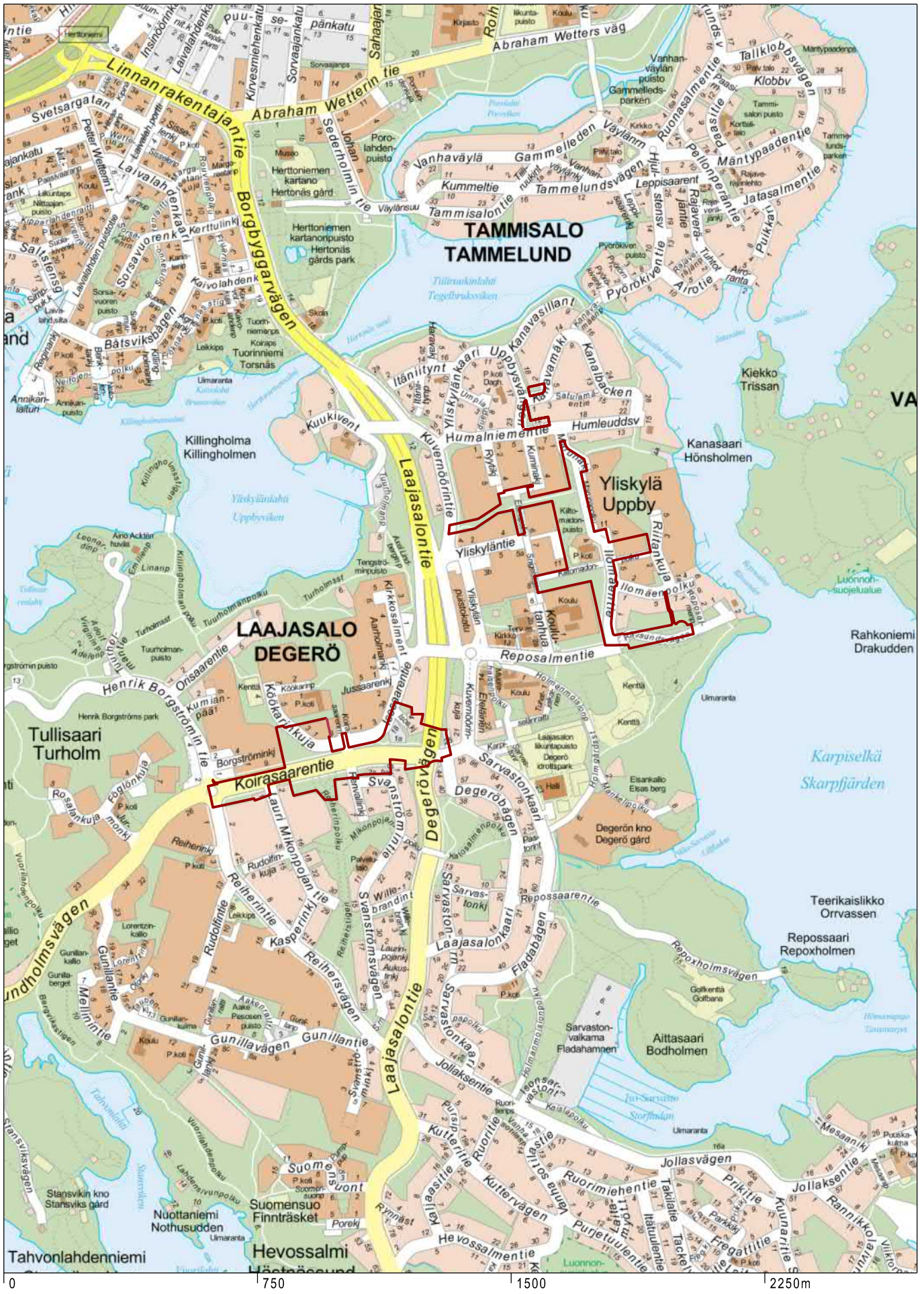
Juha-Pekka Turunen, vuorovaikutussuunnittelija, p. (09) 310 37403, juha-pekka.turunen@hel.fi

Kaupunkisuunnittelua voi seurata sosiaalisen median kanavissa ([facebook.com/helsinkikaupunkiymparisto](https://www.facebook.com/helsinkikaupunkiymparisto) ja twitter.com/helsinkikymp) sekä Suunnitelmavahti-palvelun avulla, jonka voit tilata osoitteesta www.hel.fi/suunnitelmavahti.

Kaavoituksen eteneminen

Sijaintikartta
 Laajasalo, Koirasaarentien ja Ilomäentien alueet

Helsingin kaupunki
 Asemakaavoitus
 Itäinen yksikkö/ Laajasalo-tiimi

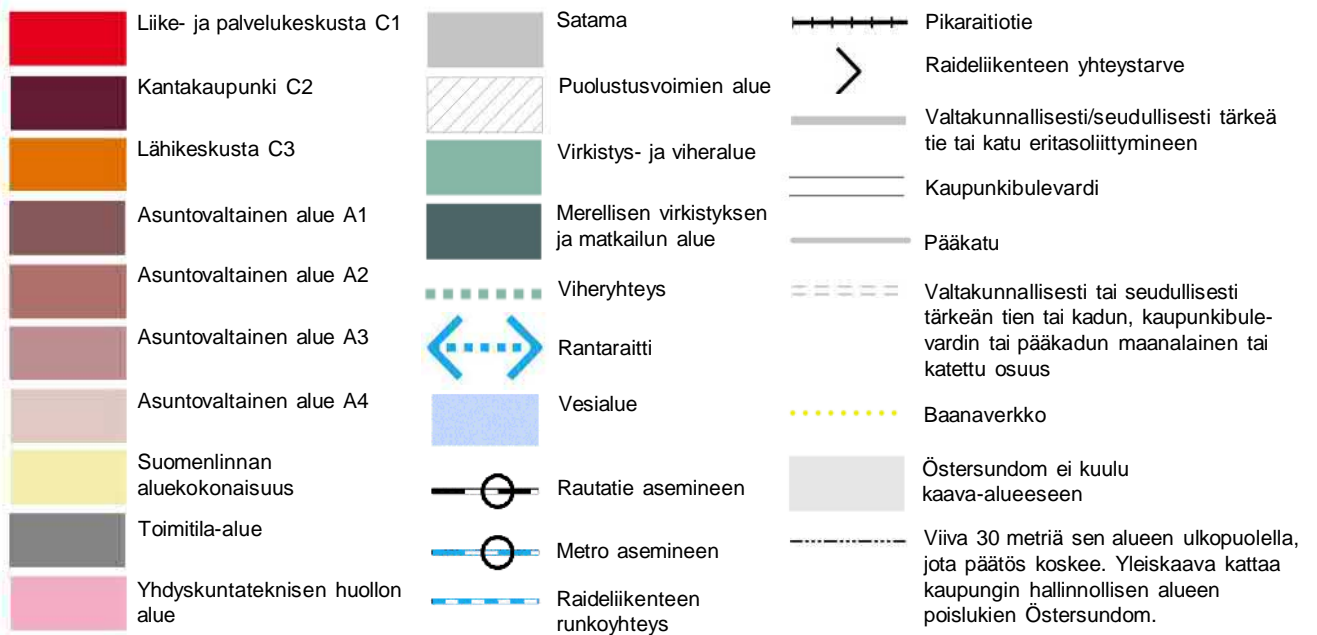
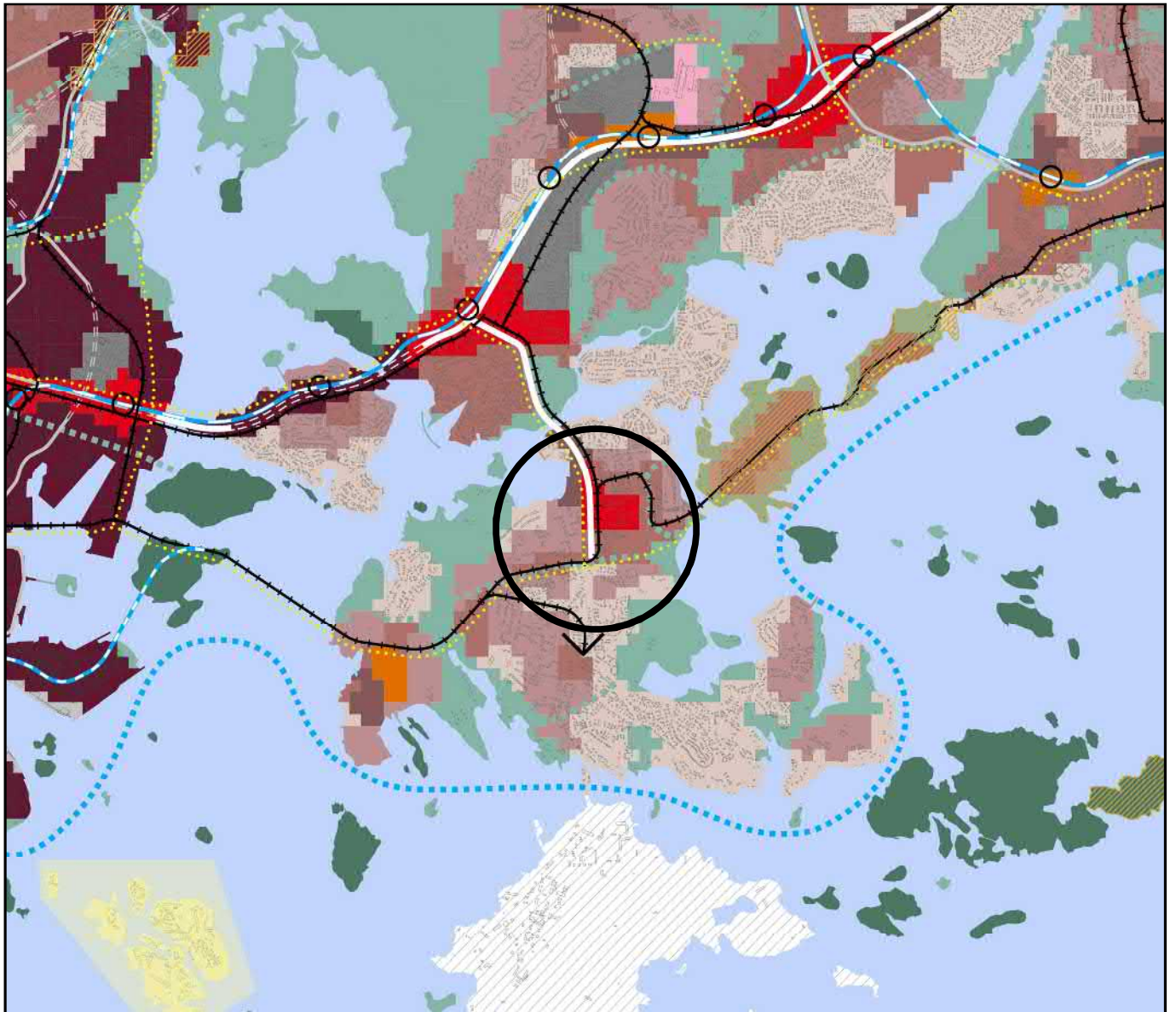
Ilmakuva
Laajasalo, Koirasaarentien ja Ilimäentien alueet

Helsingin kaupunki
Asemakaavoitus
Itäinen yksikkö/ Laajasalo-tiimi

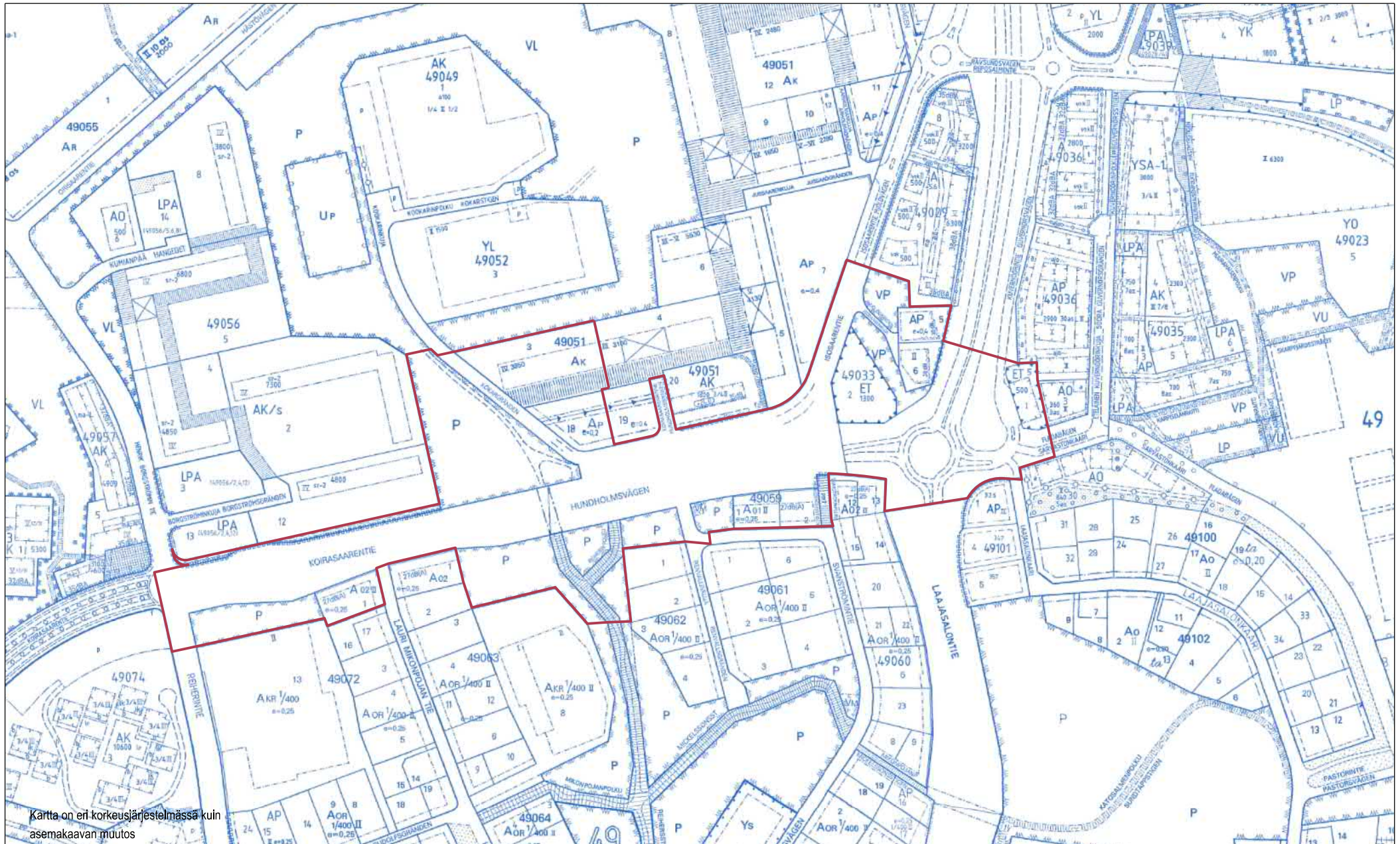
Koirasaarentien ja Ilomäentien asema-
 kaava
 Ilomäentien havainnekuva
 1:4000

Helsingin kaupunki
 Asemakaavoitus
 Itäinen yksikkö/ Laajasalo-tiimi

Ote Helsingin yleiskaavasta (2016)
Laajasalo, Koirasaarentien ja Ilomäentien alue

Helsingin kaupunki
Asemakaavoitus
Itäinen yksikkö/ Laajasalo-tiimi

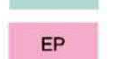

Kartta on eri korkeusjärjestelmässä kuin asemakaavan muutos

Ote ajantasa-asemakaavasta
Laajasalo, Koirasaarentie

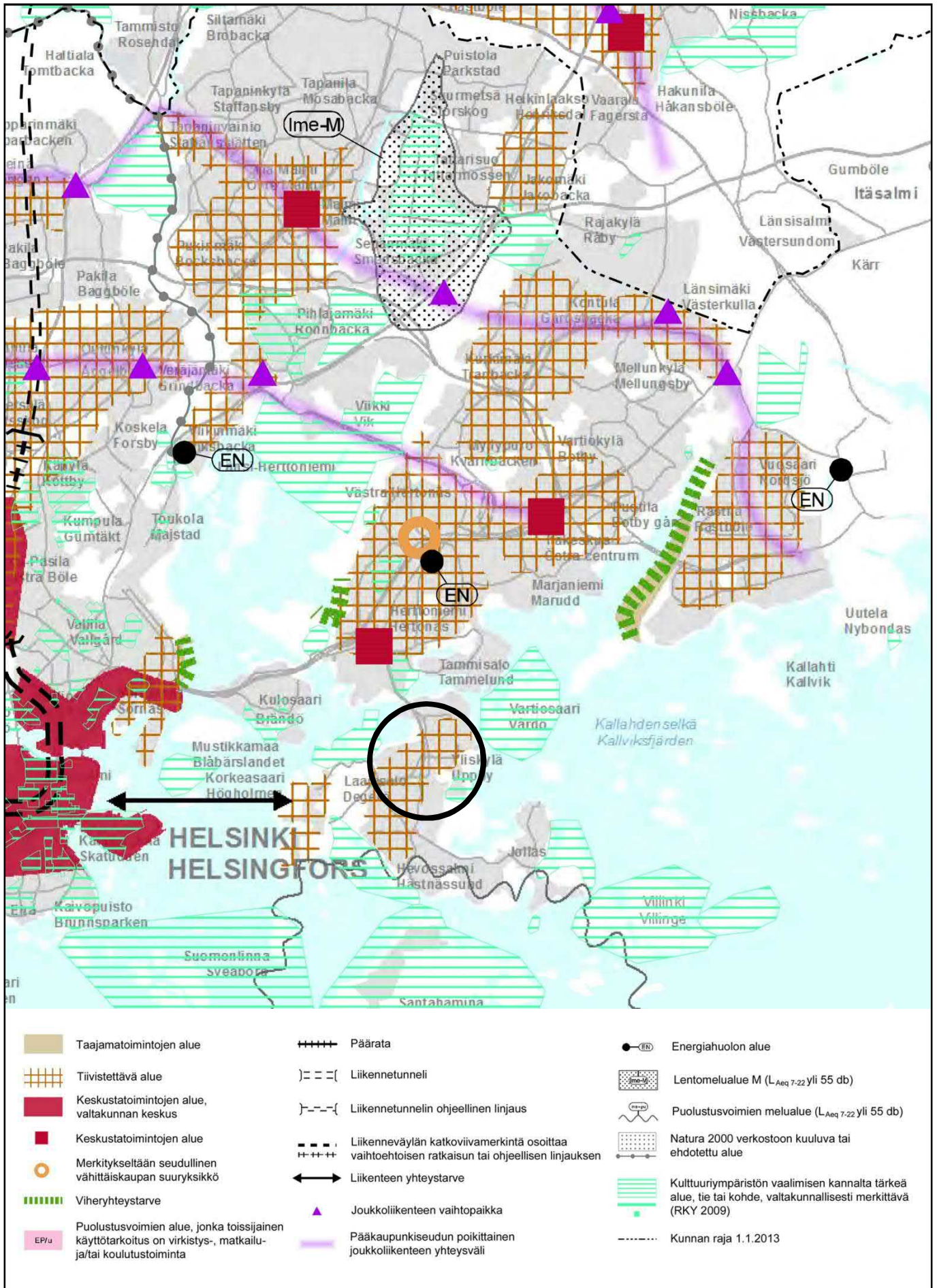
Helsingin kaupunki
Asemakaavoitus
Itäinen yksikkö, Laajasalo-tiimi

 Taajamatoimintojen alue	 EP/u Puolustusvoimien alue, jonka toissijainen käyttötarkoitus on virkistys-, matkailu- ja/tai koulutus-toiminta	 Päärata	 Kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue, tie tai kohde
 Keskustatoimintojen alue	 EN/EJ Energia- ja/tai jätehuoltoon varattu alue	 Yhdysrata	 Valtakunnallisesti merkittävä muinaisjäännös
 Virkistysalue	 ET Yhdyskuntateknisen huollon alue	 Liikennetunneli	 UNESCO:n maailmanperintökohde
 Viheryhteystarve	 Satama	 Laivaväylä	 Pääkaupunkiseudun rannikko- ja saaristovyöhyke -rajaus
 Luonnonsuojelualue	 Moottoriväylä	 Veneväylä	 Kunnan raja
 Puolustusvoimien alue	 Valtatie / kantatie	 400 kV voimalinja	
	 Eritasoliittymä	 Maakaasun runkoputki	
		 Raakavesitunneli	
		 Jätevesitunneli	
		 Natura 2000 -verkostoon kuuluva tai ehdotettu alue	

Ote maakuntakaavasta
Laajasalo, Koirasaarentien ja Ilomäentien alue

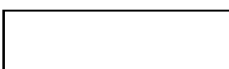
Helsingin kaupunki
Asemakaavoitus
Itäinen yksikkö, Laajasalo-tiimi

Ote 2. vaihemaakuntakaavasta
Laajasalo, Koirasaarentien ja Ilomäentien alue

Helsingin kaupunki
Asemakaavoitus
Itäinen yksikkö, Laajasalo-timi

- = Kaupungin omistama maa-alue
- = Kaupungin vuokraama alue
- = Yksityisen omistama alue

**Ote kiinteistökartasta, maanomistus
Koirasaarentien alue
Liite kaavaan nro 12548**

 = Kaupungin omistama maa-alue

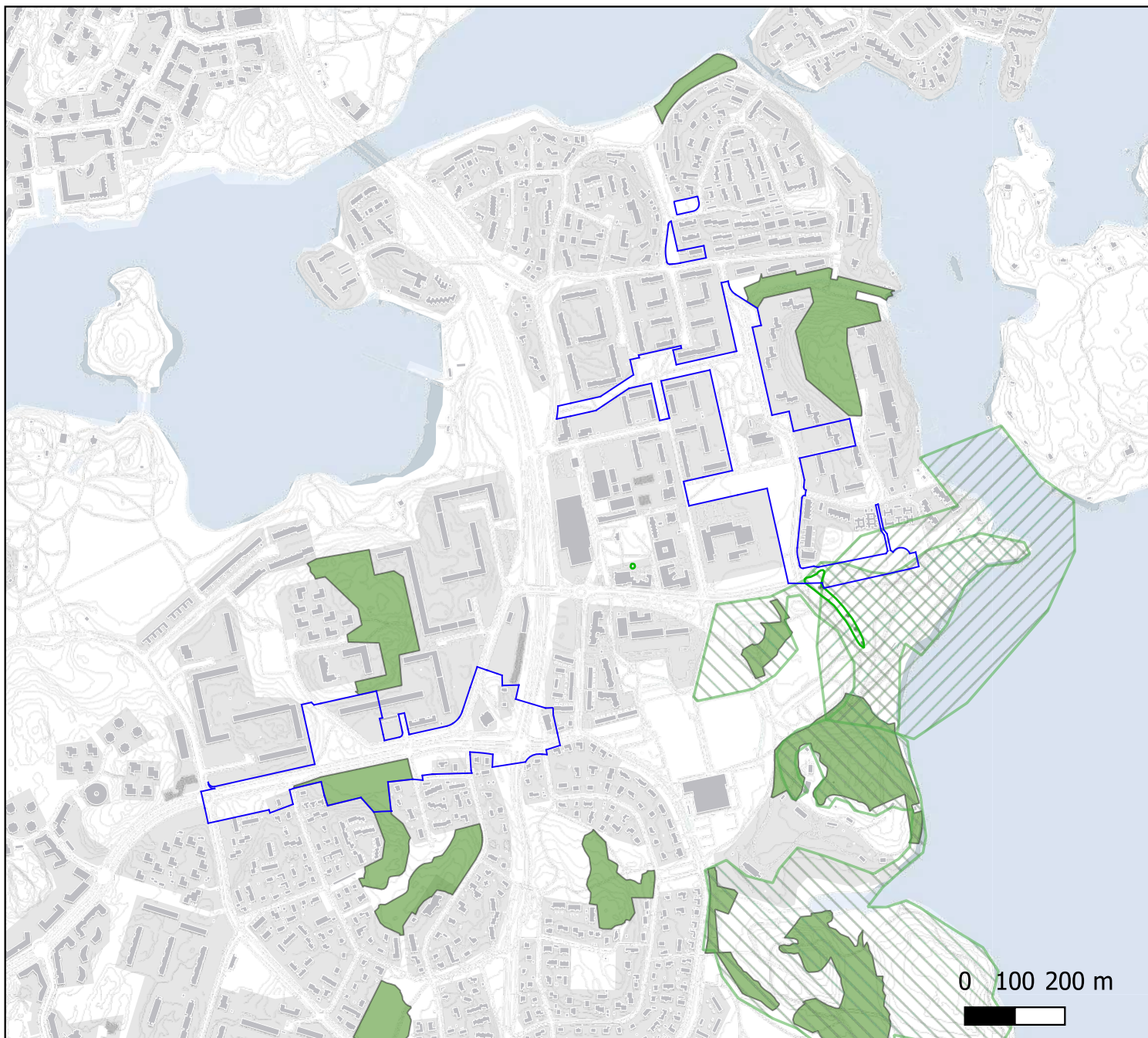
 = Kaupungin vuokraama alue

 = Yksityisen omistama alue

**Ote kiinteistökartasta, maanomistus
Iloistentien alue**

Liite kaavaan nro 12548

KOIRASAARENTIEN JA ILOMÄENTIEN ALUEIDEN LUONTOTIEDOT 29.8.2019

- 4388_1 Koirasaarentien ja Ilomäentien hankerajaukset
- ▤ arvokkaat geologiset kohteet
- ▨ tärkeät lintualueet
- ▧ arvokkaat linnustokohteet
- arvokkaat metsäkohteet

Koirasaarentien ja Ilomäentien asemakaava alueiden liikennemeluselvitys

Asiakas: Helsingin kaupunki, Kaupunkiympäristön toimiala, Maankäyttö ja kaupunkirakenne

Tilaus: 15.5.2018

Yhteyshenkilö: Anu Haahla

LIIKENNEMELUSELVITYS

1 TAUSTA

Helsingin Laajasaloon Koirasaarentien ja Ilomäentien alueille ollaan laatimassa asemakaavamuutosta. Kaava-alue sijaitsee Laajasalon itäosassa (Koirasaarentie välillä Reiherintie – Laajasalontie ja Ilomäentien alueet). Kohteen sijainti esitetään *kuvassa 1*. Koirasaarentielle ja Ilomäentielle suunnitellaan raitiotietä ja niiden varsille uudisrakentamista. Molemmat suunnittelualueet liittyvät Laajasalontien muuttamiseen kaikkien liikkumistapojen katualueeksi. Kohteeseen on laadittava liikenteen meluselvitys asemakaavamuutosta varten.

Tässä raportissa on esitetty kohteen meluselvityksen mallilaskennan tulokset rakennusten julkisivuilla ja niiden oleskelualueilla. Lisäksi annetaan asemakaavavaatimusta vastaava A-äänitasoerotus eri julkisivuilla niiden osien äänierityksen mitoitusta varten. Äänitasoerotukset on laskettu käyttäen ohjearvoja 35 dB päiväaikaan ja 30 dB yöaikaan asuintiloissa (Valtioneuvoston päätös 993/1992 [1]). Oleskelualueiden mukaan lukien oleskeluparvekkeet ulkomelutason ohjearvot, edellä mainitun päätöksen mukaan, ovat 55 dB päivällä (klo 7-22) ja 50 dB yöllä (22-7).

Lisäksi Ympäristöministeriön asetuksen mukaan [2] asuinrakennuksen ulkovaipan ääneneristys on oltava vähintään 30 dB.

2 MELULASKENTA

2.1 Laskenta- ja maastomalli

Ympäristömelun laskennat tehtiin Datakustik Cadna/A 2018 –tietokoneohjelmalla käyttäen yhteispohjoismaista ympäristömelun laskentamallia:

- katuliikenne: tieliikennemelun laskentamalli [4]
- raideliikenne: raideliikennemelun laskentamalli [5]
- vaihdekolina: yhteispohjoismainen yleinen ympäristömelun laskentamalli [6]

Kolmiulotteinen tietokonemalli sisältää alueen maaston korkeuskäyrät, rakennusten sijainnit ja korkeudet sekä liikenneväylien sijainnit ja korkeustiedot.

Suunniteltujen rakennusten korkeustiedot ja sijainnit syötettiin malliin käyttäen lähtötietoina tilaajalta saatuja asemakaavaluonnoksia sekä Helsingin kaupungin laserkeilausaineistoa ja kantakartta-aineistoa.

2.2 Laskentasuureet ja -pisteet

Laskentasuureena on tavallinen A-keskiäänitaso L_{Aeq} päiväsaikaan klo 7-22 ja yöaikaan klo 22-7. Selvityksen tulokset eli lasketut melutasot esitetään sekä julkisivuihin kohdistuvina melutasoina että maanpinnalla, mm. pihoilla esiintyvänä melutasovyöhykkeinä.

Pihojen äänitasot ovat kokonaismelutasoja siinä mielessä, että ne sisältävät kaikki heijastukset kovista pystypinnoista, kuten talojen ulkoseinistä. Tällainen laskentatulokset edustaa ulkotilojen, kuten oleskelualueiden, melua.

Seinän heijastusta ei oteta huomioon rakennuksen julkisivuun kohdistuvaa melutasoa arvioitaessa. Julkisivuihin kohdistuvan melun ohjearvot koskevat melua, josta heijastuksen osuus on poistettu. Siten aivan seinän lähellä ohjearvoihin verrattava äänitaso on n. 3 dB pienempi kuin mitä melukartta näyttää. Sen sijaan julkisivujen laskentapisteen tuloksissa äänitaso on suoraan julkisivulle kohdistuva melutaso.

Melukartan laskenta tehtiin käyttäen 10 x 10 m suuruisia laskentaruutuja. Laskentapisteen sijaitsivat 2 m korkeudella maanpinnasta. Lähimpien rakennusten julkisivujen melutasojakautumat laskettiin siten, että laskentapistettä sijoitettiin kunkin kerroksen korkeudelle ja vaakasuunnassa enintään 10 m välein.

Kuva 1. Kaava-alueen sijainti ja kaava-alueen rajausta sinisellä

2.3 Liikenne

2.3.1 Katuliikenne

Laskennassa otettiin huomioon kaava-alueella ja sen lähellä kulkevat kadut sekä kauempana sijaitsevat liikennemääriltään suuret kadut. Muita katuja ei otettu mukaan laskentaan. Niiden melulla ei ole merkittävää vaikutusta kokonaismeluun hankkeen rakennusten ja pihojen kohdalla.

Laskennassa käytetyt keskimääräisen arkivuorokausiliikenteen ennusteliikennemäärät on esitetty *taulukossa 1*. Liikennemäärät saatiin Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön liikennesuunnitteluosastolta (Kaisa Reunanen 26.6.2018). Päiväajan (klo 7-22) osuudeksi koko vuorokauden liikenteestä oletettiin 90 %.

Todettakoon, että melutasot eivät ole herkkiä liikenteen vaihteluille. Esimerkiksi 50 % kasvu liikennemäärissä aiheuttaa melutasoon 1,8 dB lisäyksen.

Taulukko 1. Laskennassa käytetyt liikennetiedot.

			%-osuus	km/h
Koirasaarentie (Stansvikintie- Gunillantie)	6 700	10	"	40
Gunillantie	2 300	10	"	40
Koirasaarentie (Gunillantie - Jurmonkuja)	8 300	10	"	40
Jurmonkuja	1 100	10	"	40
Koirasaarentie (Jurmonkuja- Reiherintie)	9 400	10	"	40
Reiherintie	2 000	10	"	40
Henrik Borgströmin tie	3 000	8	"	40
Koirasaarentie (Reiherintie- Laajasalontie)	12 900	7	"	40
Lauri Mikonpojan tie	400	7	"	40
Köökarinkuja	500	7	"	40
Isosaarentie	500	7	"	40
Svanströmintie	500*	7*	"	40*
Laajasalontie (Koirasaarentiestä etelään)	12 800	7	"	50
Laajasalontie (Koirasaarentie- Reposalmentie)	25 700	7	"	50
Laajasalontie (Reposalmentie-Kuukiventie)	33 400	7	"	50
Laajasalontie (Kuukiventiestä pohjoiseen)	41 000	7	"	50
Sarvastonkaari	1 200	7	"	40
Reposalmentie	9 500	7	"	40
Ilomäentie	1 500	7*	"	40
Yliskylän puistokatu	800	7	"	40
Yliskyläntie (Laajasalontieltä itään)	700	7	"	40
Kuvernöörintie (väliällä Humalniementie – Yliskyläntie)	3 300	7	"	40
Humalniementie	2 800	7	"	40
Yliskylänkaari	500	7	"	40

*arvio.

2.3.2 Raitioliikenne

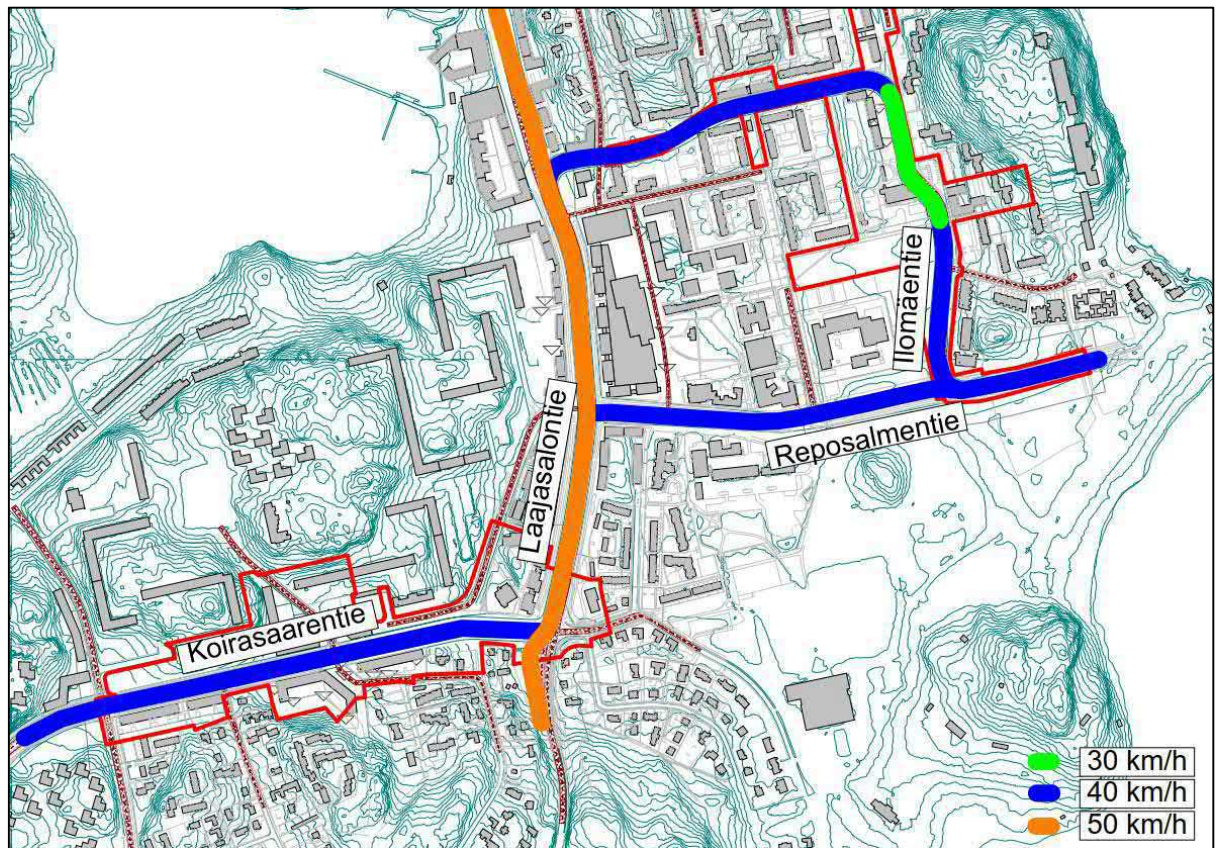
Laskennassa on otettu huomioon Laajasalon alueelle suunnitellut raitiotielinjat. Linja 1 on uudessa yleiskaavassa esitetty pikaraitiotievaraus Herttoniemestä Laajasaloon. Raitiotien toteuttamiseksi ei näköpiirissä ole hanketta, mutta kaavan vaikutusten arvioinnissa varaudutaan tähän myöhemmin mahdollisesti toteutettavaan raitiotiehen. Linja 2 on Kruunusiltojen Yliskylän alueelle suuntautuva linja ja linja 3 on Kruunusiltojen Haakoninlahden linjan varikolle ajo. Käytetyt raitiovaunuliikenteen tiedot on esitetty taulukossa 3. Arvioliikennemäärät saatiin Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialalta (19.6.2018). Liikennemäärät vastaavat raitiovaunujen vuoroja linjoilla 2 ja 3. Linjalle 1 liikennemäärä on arvioitu tiheäliikenteisen linjaliikenteen mukaan. Melupäästönä käytettiin uuden Artic-vaunun melupäästöä [7].

Kaava-alueen ulkopuolelle Reposalmentien eteläpuolelle suunnitellaan raitiovaunuvarikkoa. Tälle kaava-alueelle sijoittuvat varikon toimintaan liittyvät raiteiden ristikot ja vaihteet on otettu huomioon laskennassa suunnittelutilanteen mahdollistamalla tarkkuustasolla.

Taulukko 2. Laskennassa käytetyt raitioliikenteen arviomäärät arkivuorokaudelle (vuoroja / suunta)

	(kpl)	(kpl)	m
Linja 1 (Herttoniemi - Laajasalontie)	130	10	34
Linja 2 (Keskusta - Yliskylä)	118	35	45
Linja 3 (Keskusta – Haakoninlahti, varikolle ajo)	65	16	34

*raitoliikenteelle käytetyt nopeudet esitetään kuvassa 2.

Kuva 2. Raitioliikenteen nopeudet

2.4 Raitioliikenteen melupäästö

2.4.1 Suora rataosuus

Raitiovaunun melupäästö riippuu sekä radan pintarakenteesta että radan perustuksesta. Melupäästönä käytettiin uuden Artic-vaunun melupäästöä [7], joka vastaa suoraa ja sileää rataosaa ilman jatkoksia, jossa kiskot on upotettu asfalttiin ja niiden välissä on betoniperusta.

2.4.2 Risteykset ja vaihteet

Keskiäänitason laskenta

Raiteiden risteyksissä ja vaihteissa syntyy kolinaa. Keskiäänitason L_{Aeq} laskentaa varten Artic-raitiivaunun melupäästö eli äänitehotaso raideristikoiden laskettiin seuraavalla yhtälöllä:

$$L_{WA} = L_{QA} + 10 \lg N - 10 \lg T + K_1 \quad [\text{dB}]$$

missä T on päivän/yön kesto sekunteina, N on vaunujen lukumäärä päivällä/yöllä, K_1 on impulssikorjaus (5 dB), L_{QA} on kolinatapahtuman melupäästö eli A-äänienergiataso. Laskennassa käytettiin Artic-vaunun vaihdekolinan A-äänienergiatasona L_{QA} 113 dB [8] X-ristikossa ja 111 dB Y-ristikossa. Tämä päästö esiintyy 14 km/h nopeudella.

Impulssikorjaus $K_1 = 5$ dB on lisätty mallin ristikkojen pistelähteisiin.

Enimmäisäänitason laskenta

Vaihdekolinan enimmäisäänitaso L_{Amax} laskettiin käyttäen A-äänienergiatasoa L_{QA} 113 dB [8] X-ristikossa ja 111 dB Y-ristikossa, jotka esiintyvät nopeudella 14 km/h. Laskennassa otettiin huomioon mitatun Artic-vaunun telien määrä.

X- ja Y-ristikot on esitetty punaisina risteinä *liitteiden* kartoissa.

Radan viivamelulähde katkaistiin mallissa vaihdekolinan pistemelulähteen molemmin puolin 30 m matkalla, koska vaihdekolinan melu on vaihteen läheisyydessä selvästi voimakkaampaa kuin vakiomelu sileillä kiskoilla ja toisaalta vaunun nopeus on selvästi pienempi vaihteen kohdalla kuin muualla. Etäisyyden 30 m on arvioitu olevan sopiva keskimääräiseksi matkaksi risteys- ja vaihdemelun mittaustulosten perusteella [9].

2.4.3 Kaarrekirskunta

Kirskunnan esiintyminen on sattumanvaraista. Kirskuntaa esiintyy yleensä todennäköisimmin tiukoissa kaarteissa.

Samoin kuin vaihdemelu, kaarrekirskunnan aiheuttama melu otettiin huomioon sekä keskiäänitason että enimmäisäänitason laskennassa. Melupäästön lähtötietona käytettiin *WSP*:n mittaustuloksia [8] **Error! Reference source not found.** Saukonpaaden ja Arabian kaarteista: äänialtistustaso L_{AE} 91 dB (keskiarvo kaikista ohituksista) normalisoituna 10 m etäisyydelle.

Kaarteet, joissa arvioitiin kirskuntaa esiintyvän, on esitetty punaisin viivoin *liitteiden* kartoissa.

Radan viivamelulähde katkaistiin mallissa kirskunnan viivamelulähteen kohdalla. Kaarteissa raitiovaunun nopeus on vähäisempi kuin suoralla rataosuudella ja kirskunnan melun on tavallista vakioliikkuksen melua merkittävämpi.

3 LASKENTATULOKSET

Laskentatulokset on esitetty liitteissä seuraavissa tilanteissa:

- Koirasaarentien alue
 - *Liite A1-A2*; päiväaikainen (klo 7–22) A-keskiäänitaso L_{Aeq}
 - *Liite B1-B2*; yöaikainen (klo 7–22) A-keskiäänitaso L_{Aeq}
 - *Liite C1-C2*; Suositus A-äänitasoerotukseksi liikennemelua vastaan
- Ilomäentien alue
 - *Liite D1-D2*; päiväaikainen (klo 7–22) A-keskiäänitaso L_{Aeq}
 - *Liite E1-E2*; yöaikainen (klo 7–22) A-keskiäänitaso L_{Aeq}
 - *Liite F1*; Suositus A-äänitasoerotukseksi liikennemelua vastaan

Liitteissä esitetyt äänitasot ovat kokonaismelun äänitasoja sisältäen katu- ja raideliikenteen. Suunnitellut uudet rakennukset on esitetty ruskealla värillä. Olemassa olevat rakennukset on esitetty harmaalla värillä ja muut suunnitellut kaava-alueen ulkopuoliset rakennukset rasteroituna.

Pihoille on laskettu keskiäänitaso 2 m korkeudella maanpinnasta ja julkisivuille on laskettu kerroskohdaisesti suurimmat keskiäänitasot. Rakennusten seinillä olevat kahdeksankulmaiset tunnuksat ilmoittavat suurimman kyseisillä julkisivuilla esiintyvän keskiäänitason L_{Aeq} . Merkintä on samalla kerroskorkeudella, jolla kyseinen taso esiintyy.

4 TULOSTEN TARKASTELU

4.1 Julkisivuihin kohdistuvat melutasot ja äänieristysvaatimukset

Sisämelun yleiset ohjearvot asuintiloille ovat 35 dB päivällä ja 30 dB yöllä [1]. Asemakaavavaatimusta vastaava A-äänitasoerotus DL_A määritetään julkisivuun kohdistuvan melun A-äänitason ja sisämelun A-äänitason tavoitearvon erotuksena.

Raideliikenteen tapauksessa voidaan kuitenkin keskiäänitason lisäksi nähdä tarpeelliseksi tarkastella myös enimmäisäänitasoja L_{Amax} , joita koskien Suomessa ei kuitenkaan ole annettu ohjearvoja. Ympäristöministeriön julkisivujen äänieristyksen mitoitusoppaassa [8] enimmäismelulle asuintiloissa on esitetty suositusarvo 45 dB yöllä. Tästä voidaan laskea vaatimus A-äänitasoerotukselle vastaavasti kuten keskiäänitason tapauksessakin tiloille, jotka on tarkoitettu nukkumiseen.

Ympäristöministeriön asetuksen mukaan [2] asuinrakennuksen ulkovaipan ääneneristys on oltava vähintään 30 dB.

HUOM! Kaavavaatimus sekoitetaan usein epähuomiossa julkisivun eri osien äänieristysvaatimusten kanssa. DL_A (tai kaavavaatimus) ei ole sama suure kuin ulkoseinien tai ikkunoiden äänieristys liikennemelua vastaan, vaan se on arvo, mitä on käytettävä julkisivun eri osien äänieristyksen mitoituksessa. Julkisivun osien (esim. ulkoseinän tai ikkunan) äänieristysluku liikennemelua vastaan $R_{A,tr}$ ($=R_w+C_{tr}$) on tarkistettava huonetilakohtaisesti ja se on suurempi kuin DL_A . Esim. ikkunoiden äänieristysvaatimus riippuu mm. ikkunoiden suhteellisesta pinta-alasta ja huonetilavuudesta.

Esimerkiksi Koirasaarentien ja Köökarinkujan risteuksen koilliskulmassa sijaitsevan 6-kerroksisen rakennuksen Koirasaarentien puoleiseen julkisivuun kohdistuu enintään **67 dB**. Tämän perusteella laskettu kaavavaatimusta vastaava A-äänitasoerotus DL_A on oltava vähintään **32 dB** ($67 - 35$ dB) kyseisellä julkisivulla.

Ilomäentien alueella julkisivuihin kohdistuvat keskiäänitason perusteella lasketut melutasot eivät aiheuta erityisiä vaatimuksia julkisivujen äänieristykselle.

Kiiltomadonpuistossa yksittäisen raitiovaunun ohiajon aiheuttaman melun enimmäisäänitaso L_{Amax} on suunniteltujen rakennusten raitiotien puoleisilla julkisivuilla enintään **77 dB**. Tämän perusteella laskettu kaavavaatimusta vastaava A-äänitasoerotus on $DL_A = 32 \text{ dB}$ ($77 - 45 \text{ dB}$).

Kaavavaatimusta vastaava A-äänitasoerotus vaihtelee riippuen julkisivun ja melulähteen etäisyydestä ja suunnasta melulähteisiin nähden. Lisäksi A-äänitasoerotus vaihtelee riippuen, onko se laskettu keskiäänitason tai enimmäisäänitason perusteella. Suositukset kaavavaatimusta vastaavaksi A-äänitasoerotukseksi on esitetty eri rakennusten julkisivuilla *liitteissä C1, C2 ja F1*. Sinisellä esitetyt luvut edustavat keskiäänitason perusteella laskettuja vähimmäisvaatimuksia. Punaisella esitetyt luvut edustavat enimmäisäänitason perusteella laskettuja vähimmäisvaatimuksia, jotka tulisi ottaa huomioon, mikäli ko. julkisivulla on nukkumiseen tarkoitettuja asuintiloja. Liitteessä ei esitetä suositusta A-äänitasoerotukseksi, mikäli ne ovat alle 30 dB [2].

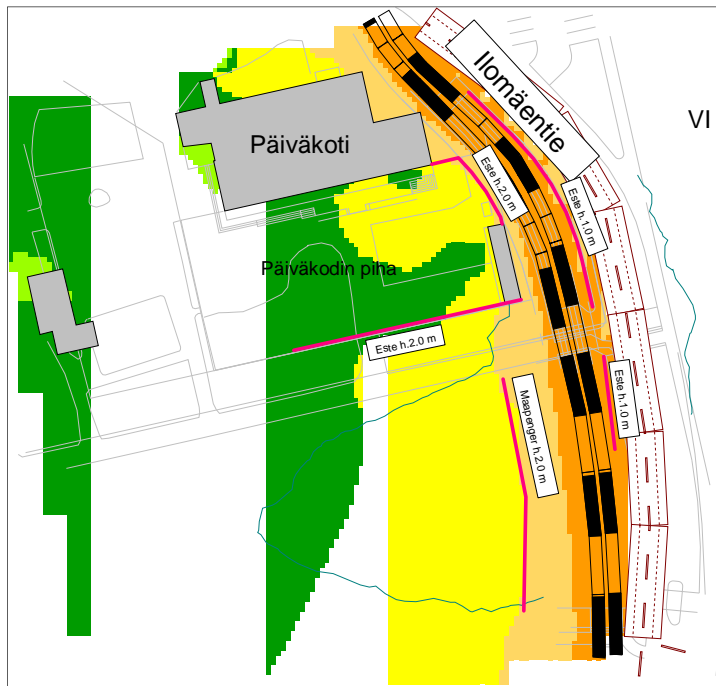
4.2 Piha-alueet

Melutason päiväajan ohjearvo/vaatimus oleskelualueilla ulkona on 55 dB ja yöajan 50 dB [1]/[2].

Laskennassa on huomioitu olemassa olevat tonttimeluidat sekä Koirasaarentien itäosassa tukimuurin päälle tuleva melua torjuva putoamiseste.

Päiväajan ohjearvo ja vaatimus (vihreät ja vaalean vihreät alueet) alittuvat kaava-alueelle suunniteltujen asuinrakennusten piha-alueilla. Jatkosuunnittelussa tulee varmistaa että, oleskelualueiden suunnitteluperiaatteet melun osalta täytetään.

Päiväkodin piha-alueella Ilomäentien varrella päiväajan ohjearvo ja vaatimus ylittyvät. Päiväkodin piha-alueen suojaamiseksi melulta on tutkittu piha-alueen meluntorjuntaa. Sijoittamalla *kuvassa 3* esitetyn korkuiset melusteet päiväkodin lähialueelle päiväajan ohjearvo ja vaatimus alittuvat lähes koko piha-alueella.

Kuva 3. Päiväkodin piha-alueen melusuojaus.

4.3 Parvekkeet

Parvekkeilla sovelletaan oleskelualueiden ohjearvoa/vaativuutta (55 dB päivällä ja 50 dB yöllä).

Avoimilla parvekkeilla esiintyvä melutaso on yleensä enintään 3 dB suurempi kuin julkisivuun kohdistuva melutaso julkisivusta tulevan heijastuksen vuoksi.

Parvekelasitusrakenteen äänieristyksen mitoituksen lähtökohtana on julkisivuihin kohdistuvan keskiäänitason ja parvekkeilla sallitun keskiäänitason välinen äänitasoero DL_A .

Julkisivuille, joilla lasketut päiväaikaiset keskiäänitasot ylittävät **65 dB**, ei suositella suunniteltavan parvekkeita, mutta tarkemmassa jatkosuunnittelussa myös tällaisille parvekkeille voi olla mahdollista löytää meluntorjunnan näkökulmasta toteuttamiskelpoinen ratkaisu.

Julkisivuilla, joille kohdistuvat päiväaikaiset keskiäänitasot (ks. liitteet C1, C2, D1, D2) ovat **63...65 dB**, parvekelasituksen äänieristysvaatimus DL_A on 8...10 dB. Tämän äänitasoeroituksen saavuttamiseksi suosittelemme lasittamaan ko. parvekkeet 10 mm karkaistulla parvekelasilla (yläosa, voi olla avattava, lasien välissä välilistat) ja alaosa 5+5 mm laminoidulla lasilla. Parvekkeiden kattoihin tulisi asentaa 50 mm paksuja vaimennusverhouslevyjä kaiun vähentämiseksi.

Julkisivuilla, joille kohdistuvat päiväaikaiset keskiäänitasot (ks. liitteet C1, C2, D1, D2) ovat **52...62 dB** tulisi suunnitella parvekelasitus, jonka äänieristysvaatimus DL_A on enintään 7 dB. Näillä julkisivuilla tavallinen parvekelasitus (yläosa 6 mm karkaistu avattava lasi ja alaosa 4+4 mm laminoitu lasi) on riittävä.

Julkisivuilla, joille kohdistuvat päiväaikaiset keskiäänitasot (ks. liitteet C1, C2, D1, D2) ovat enintään **52 dB**, ei vaadita lasitusta ainakaan melun kannalta.

Mira Pykälistö
Medianomi AMK

Benoît Gouatarbès
Vanhempi konsultti, DI, FISE AA

VIITTEET

1. Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista **993/1992**. Helsinki, 29.10.1992.
2. Ympäristöministeriön asetus rakennuksen ääniympäristöstä **796/2017**. Ympäristöministeriö, Helsinki 24.11.2017.
3. Perustelumuistio, Ympäristöministeriön asetus rakennuksen ääniympäristöstä. Ympäristöministeriö, Helsinki 24.11.2017.
4. Road traffic noise – Nordic Prediction Method. TemaNord 1996:525. Nordic council of ministers. 110 s.
5. Raideliikennemelun laskentamalli. Ympäristöopas 97. Ympäristöministeriö, Helsinki 2002. 58 s.
6. KRAGH J, ANDERSEN B & JAKOBSEN J, Environmental noise from industrial plants. General prediction method. Danish Acoustical Laboratory, report 32. Lyngby 1982. 54 s + liitt 35 s.
7. Gouatarbès B & Lahti T, Artic-raatiovaunu – Raideliikennemelun laskentamallin lähtöarvot. Akukon, raportti 160454-1. Helsinki, 23.5.2016.
8. Lyly T, Jussila K, Kauhanen M & Niskanen I, Artic-raatiovaunujen risteys- ja kaarremelun mittaukset 17.2.2016. WSP/Kruunusillat. Helsinki, 13.6.2017.
9. Lahti T, Helsingin raitiovaunut. Risteys- ja vaihdemelun mittaukset. *TL Akustiikka 11214*. Helsinki, 11.5.2012.

Koirasaarentie

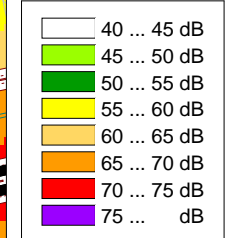
Liikennemeluselvytys

Tie- ja raitioliikenne

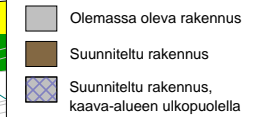
Ennuste 2040
länsiosaa

Julkisivuilla ja piha-alueilla
esiintyvät suurimmat melutasot

Päivä (klo 7-22)
A-keskiäänitaso L_{Aeq}

Rakennusten värikoodit

AKUKON

Akukon Oy

SUUN	PÄIVÄYS
MPY	12.11.18
MITTAKAAVA	PAPERIKOKO
1:2000	A4

Koirasaarentie

Liikennemeluselvytys

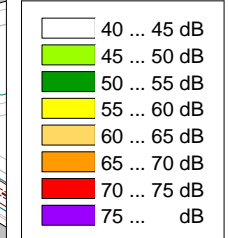
Tie- ja raitioliikenne

Ennuste 2040
itäosa

Julkisivuilla ja piha-alueilla
esiintyvät suurimmat melutasot

Päivä (klo 7-22)

A-keskiäänitaso L_{Aeq}

Rakennusten värikoodit

- Olemassa oleva rakennus
- Suunniteltu rakennus
- Suunniteltu rakennus, kaava-alueen ulkopuolella

AKUKON

Akukon Oy

SUUN

MPY

MITTAKAAVA

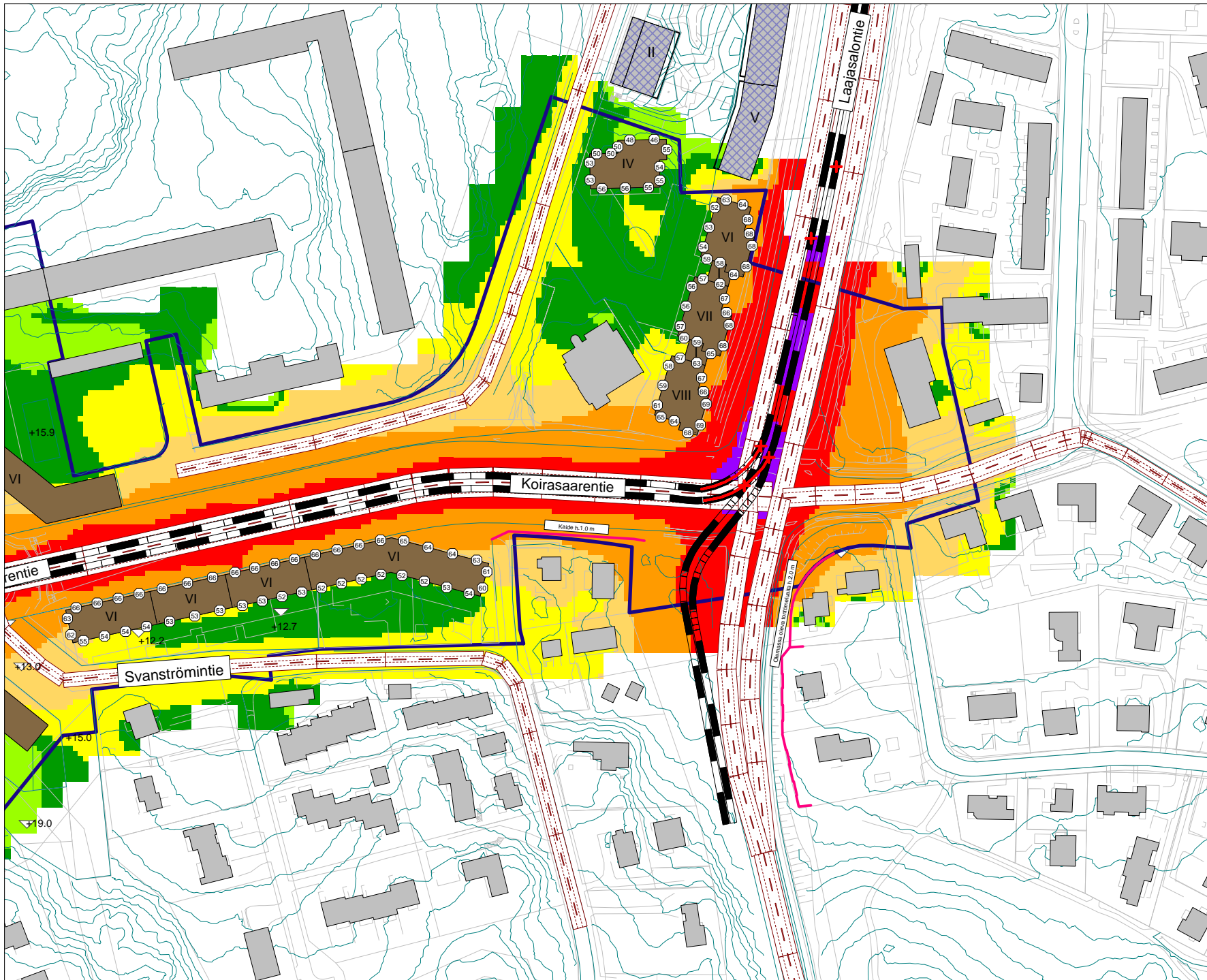
1:2000

PÄIVÄYS

12.11.18

PAPERIKOKO

A4

Koirasaarentie
Liikennemeluselvitys

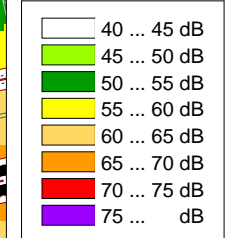
Tie- ja raitioliikenne

Ennuste 2040
länsiosaa

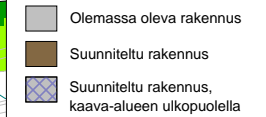
Julkisivuilla ja piha-alueilla
esiintyvät suurimmat melutasot

Yö (klo 22-07)

A-keskiäänitaso L_{Aeq}

Rakennusten värikoodit

AKUKON

Akukon Oy

SUUN	PÄIVÄYS
MPY	12.11.18
MITTAKAAVA	PAPERIKOKO
1:2000	A4

Koirasaarentie

Liikennemeluselvitys

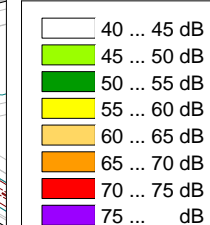
Tie- ja raitioliikenne

Ennuste 2040
itäosa

Julkisivuilla ja piha-alueilla
esiintyvät suurimmat melutasot

Yö (klo 22-07)

A-keskiäänitaso L_{Aeq}

Rakennusten värikoodit

- Olemassa oleva rakennus
- Suunniteltu rakennus
- Suunniteltu rakennus, kaava-alueen ulkopuolella

AKUKON

Akukon Oy

SUUN

MPY

MITTAKAAVA

1:2000

PÄIVÄYS

12.11.18

PAPERIKOKO

A4

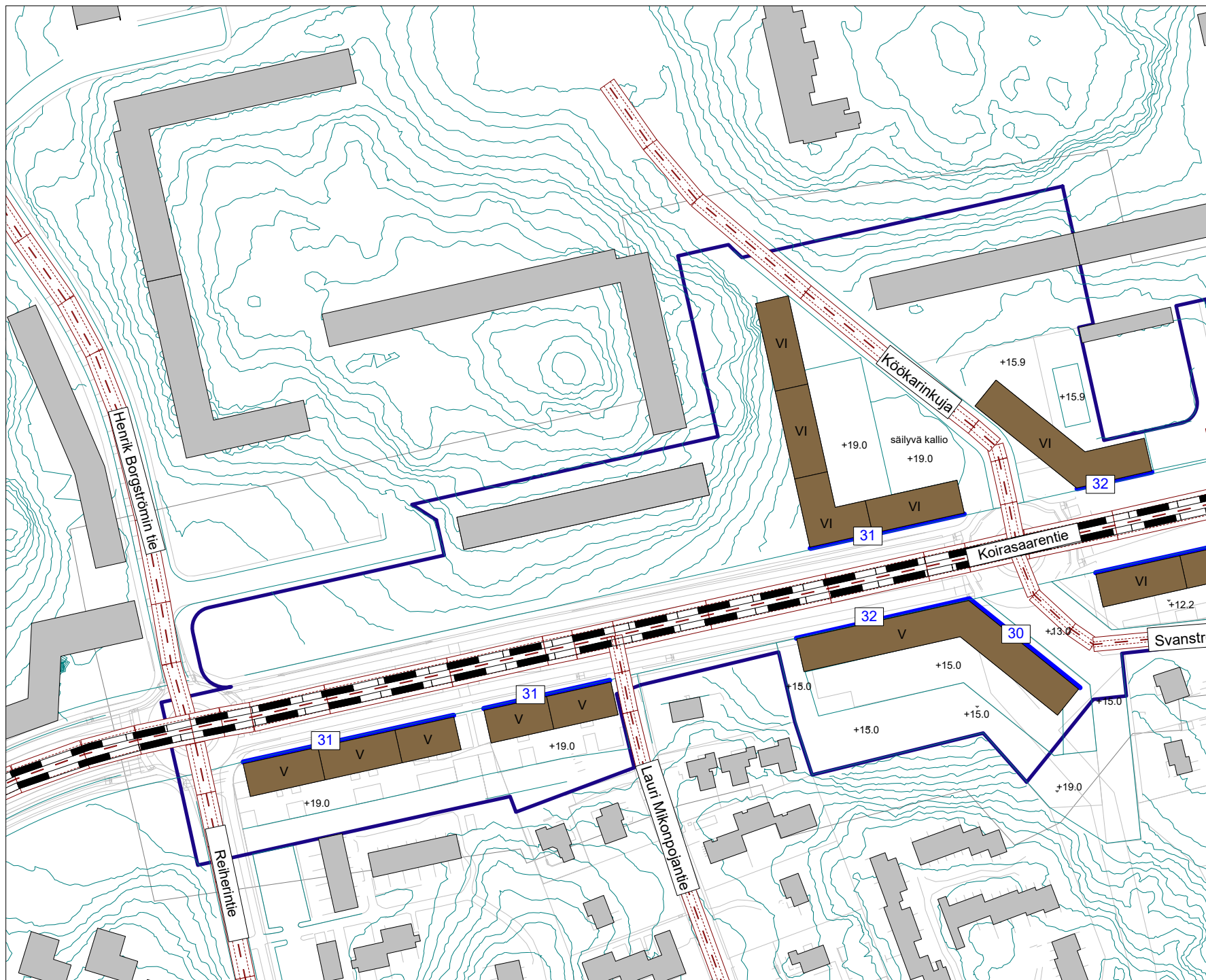
Koirasaarentie

Liikennemeluserelvitys
länsiosia

Suositus
A-äänitasoerotukseksi
liikennemelua vastaan

Sinisellä esitetyt luvut
edustavat keskiäänitason
perusteella laskettuja
vähimmäisvaatimuksia

Punaisella esitetyt luvut
edustavat enimmäis-
äänitason
perusteella laskettuja
vähimmäisvaatimuksia

AKUKON

Akukon Oy

SUUN	PÄIVÄYS
MPY	12.11.18
MITTAKAAVA	PAPERIKOKO
1:2000	A4

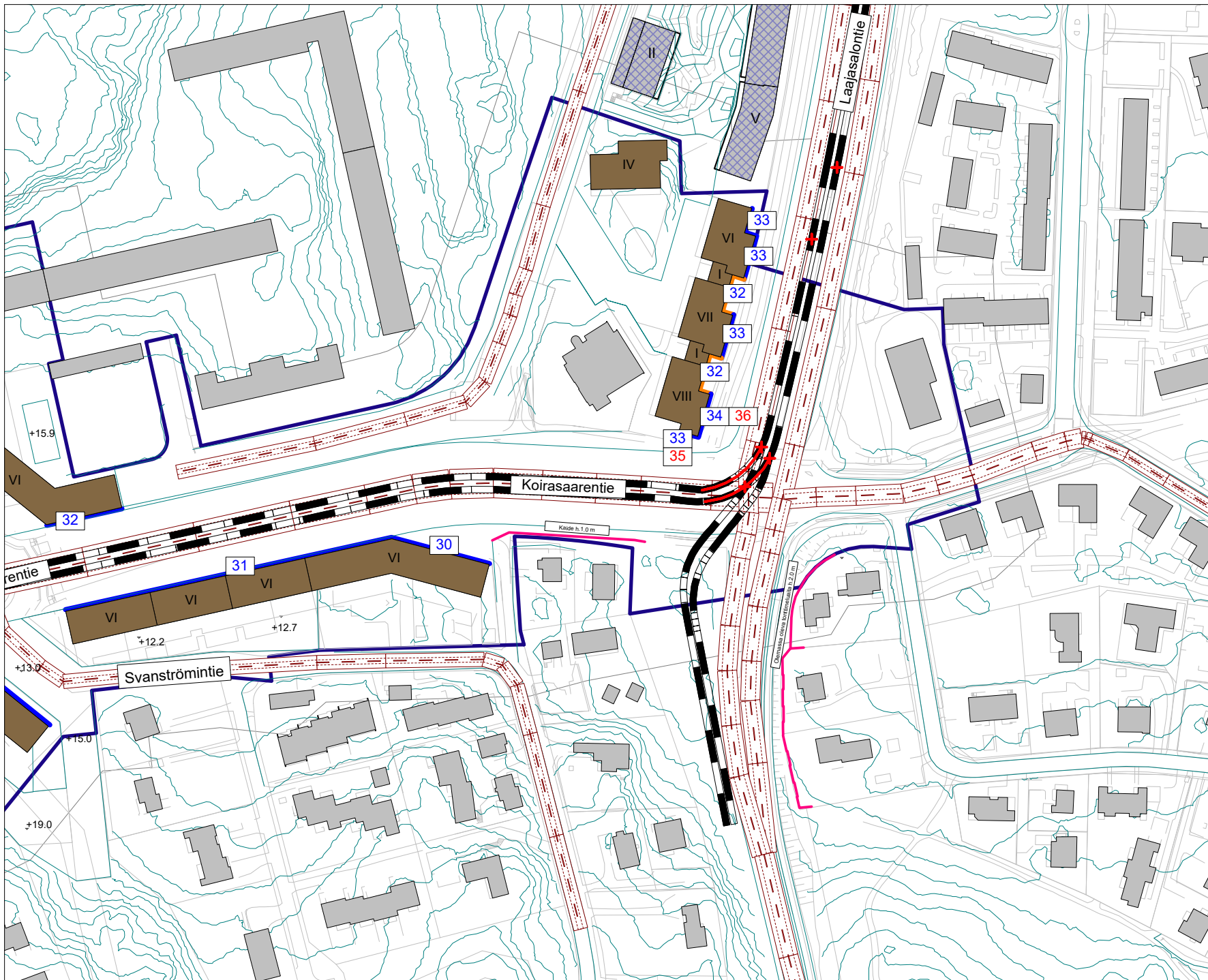
Koirasaarentie

Liikennemeluselvitys
itäosa

Suositus
A-äänitasoerotukseksi
liikennemelua vastaan

Sinisellä esitetyt luvut
edustavat keskiäänitason
perusteella laskettuja
vähimmäisvaatimuksia

Punaisella esitetyt luvut
edustavat enimmäis-
äänitason
perusteella laskettuja
vähimmäisvaatimuksia

AKUKON
Akukon Oy

SUUN	PÄIVÄYS
MPY	12.11.18
MITTAKAAVA	PAPERIKOKO
1:2000	A4

Ilomäentie

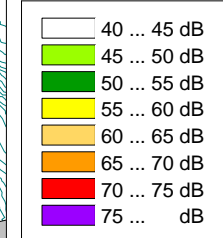
Liikennemeluselvitys

Tie- ja raitioliikenne

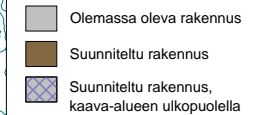
Ennuste 2040
pohjoisosa

Julkisivuilla ja piha-alueilla
esiintyvät suurimmat melutasot

Päivä (klo 7-22)
A-keskiäänitaso L_{Aeq}

Rakennusten värikoodit

AKUKON

Akukon Oy

SUUN	PÄIVÄYS
MPY	12.11.18
MITTAKAAVA	PAPERIKOKO
1:2000	A4

Cadna/A 2018 (Nordic)

Ilomäentie

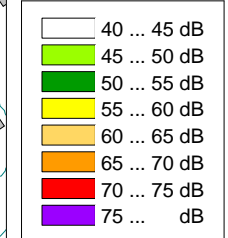
Liikennemeluselvytys

Tie- ja raitioliikenne

Ennuste 2040
eteläosa

Julkisivuilla ja piha-alueilla
esiintyvät suurimmat melutasot

Päivä (klo 7-22)
A-keskiäänitaso L_{Aeq}

Rakennusten värikoodit

- Olemassa oleva rakennus
- Suunniteltu rakennus
- Suunniteltu rakennus, kaava-alueen ulkopuolella

AKUKON

Akukon Oy

SUUN	PÄIVÄYS
MPY	12.11.18
MITTAKAAVA	PAPERIKOKO
1:2000	A4

Cadna/A 2018 (Nordic)

Ilomäentie

Liikennemeluselvitys

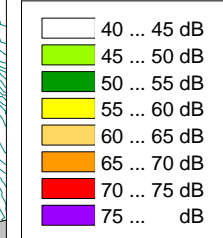
Tie- ja raitioliikenne

Ennuste 2040
pohjoisosa

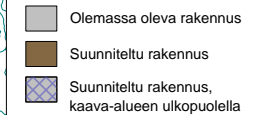
Julkisivuilla ja piha-alueilla
esiintyvät suurimmat melutasot

Yö (klo 22-7)

A-keskiäänitaso L_{Aeq}

Rakennusten värikoodit

AKUKON

Akukon Oy

SUUN

PÄIVÄYS

MPY

21.12.18

MITTAKAAVA

PAPERIKOKO

1:3000

A4

Ilomäentie

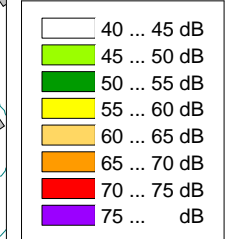
Liikennemeluselvytys

Tie- ja raitioliikenne

Ennuste 2040
eteläosa

Julkisivuilla ja piha-alueilla
esiintyvät suurimmat melutasot

Yö (klo 22-7)
A-keskiäänitaso L_{Aeq}

Rakennusten värikoodit

- Olemassa oleva rakennus
- Suunniteltu rakennus
- Suunniteltu rakennus, kaava-alueen ulkopuolella

AKUKON

Akukon Oy

SUUN	PÄIVÄYS
MPY	12.11.18
MITTAKAAVA	PAPERIKOKO
1:3000	A4

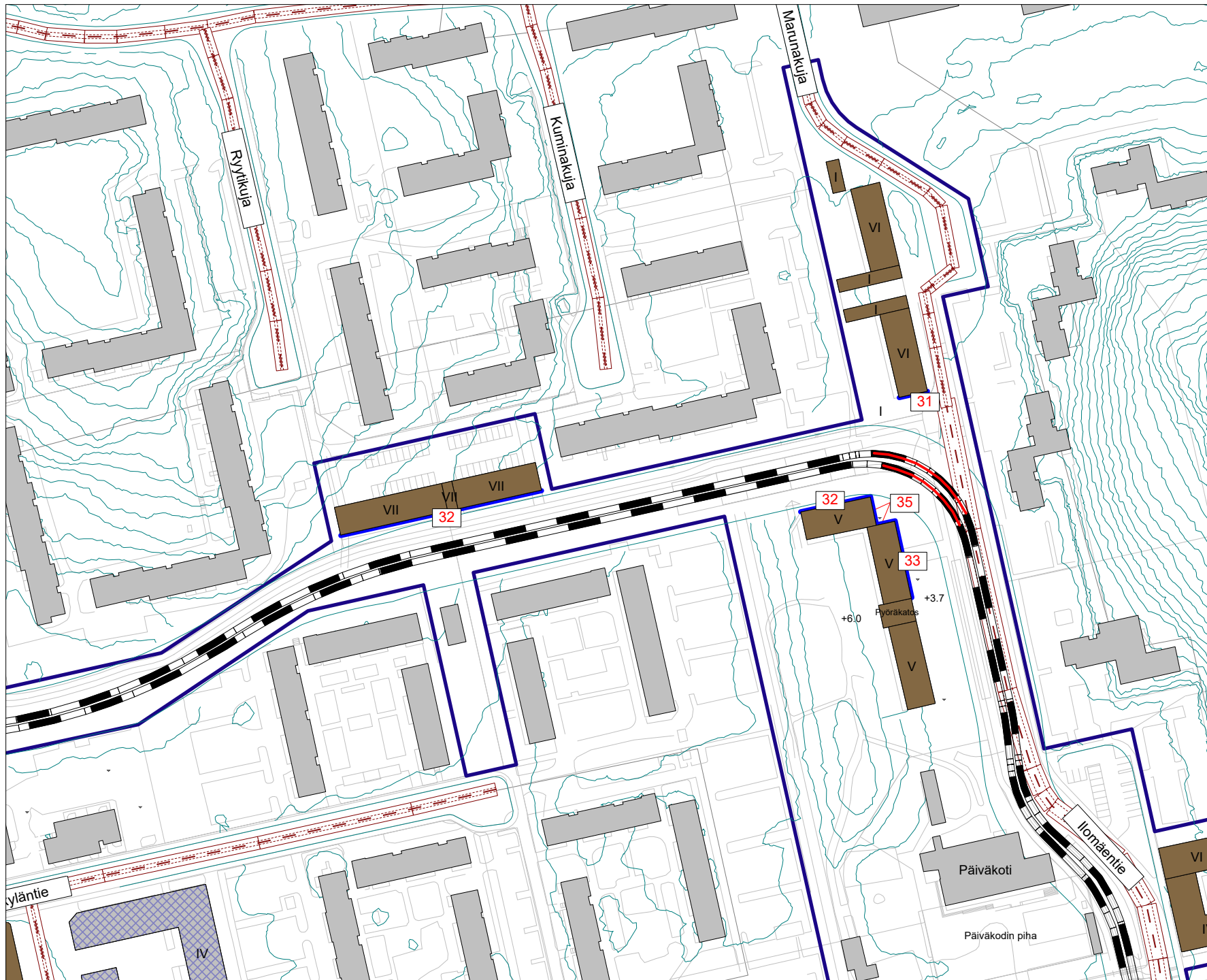
Ilomäentie

Liikennemeluselvitys
pohjoisosa

Suositus
A-äänitaseroitukseksi
liikennemelua vastaan

Sinisellä esitetyt luvut
edustavat keskiäänitason
perusteella laskettuja
vähimmäisvaatimuksia

Punaisella esitetyt luvut
edustavat enimmäis-
äänitason
perusteella laskettuja
vähimmäisvaatimuksia

AKUKON
Akukon Oy

SUUN	PÄIVÄYS
MPY	12.11.18
MITTAKAAVA	PAPERIKOKO
1:2000	A4

Koirasaarentien asemakaava alueen liikennemeluselvityksen lisätarkastelu

Asiakas: Helsingin kaupunki, Kaupunkiympäristön toimiala, Maankäyttö ja kaupunkirakenne

Tilaus: 2.9.2019

Yhteyshenkilö: Matti Neuvonen

LIIKENNELUSSELVITYKSEN LISÄTARKASTELU

1 TAUSTA

Akukon Oy on aiemmin laatinut liikennemeluselvityksen [1] Helsingin Laajasaloon Koirasaarentien ja Ilomäentien alueille asemakaavamuutosta varten. Kolmessa korttelissa rakennusten massoittelua on jouduttu muuttamaan, joten on syytä varmistaa, että uusilla suunnitelmilla saavutetaan oleskelualueiden ohjearvot; 55 dB päivällä (klo 7-22) ja 50 dB yöllä (22-7) (Valtioneuvoston päätös 993/1992 [2]).

Laskentasuurena on tavallinen A-keskiäänitaso L_{Aeq} päiväsaikaan klo 7-22 ja yöaikaan klo 22-7. Lähötiedot ovat samat kuin aiemmin tehdyssä selvityksessä [1].

2 TULOSTEN TARKASTELU

Laskentatulokset esitetään liitteissä seuraavasti

- o *Liite A1-A2*; päiväaikainen (klo 7–22) A-keskiäänitaso L_{Aeq}
- o *Liite B1-B2*; yöaikainen (klo 7–22) A-keskiäänitaso L_{Aeq}

Kortteleissa, joiden massoittelu on muuttunut, uudet rakennukset on esitetty violetilla. Korttelit on nimetty numeroilla 1-3 tulosten läpikäynnin selkeyttämiseksi.

2.1 Kortteli 1

Kortteli 1 sijaitsee Koirasaarentien ja Reiherintien risteyksen kaakkoiskulmassa. Aiemmin rakennusmassojen välissä ollut aukko on poistunut ja rakennusmassat yhdistää 1-kerroksen korkuinen rakennusosa.

Päiväajan ohjearvo (vihreät ja vaalean vihreät alueet) alittuu korttelin piha-alueella.

2.2 Kortteli 2

Kortteli 2 sijaitsee Koirasaarentien ja Svanströmintien risteyksen kaakkoiskulmassa. Aiempi rakennusmassa on lyhentynyt itäpäästä ja se on katkaistu keskeltä 1-kerroksen korkuisella rakennusosalla.

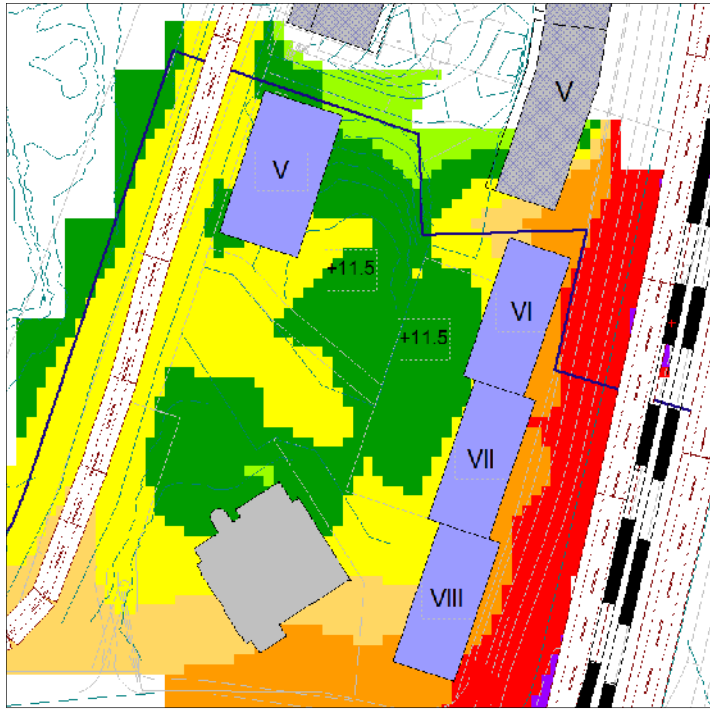
Päiväajan ohjearvo (vihreät ja vaalean vihreät alueet) alittuvat korttelin piha-alueella.

2.3 Kortteli 3

Kortteli 3 sijaitsee Koirasaarentien ja Laajasalontien luoteiskulmassa. Rakennusmassat Laajasalontien varressa ovat nyt yhtenäiset ja korttelin luoteiskulman rakennus massa on käännetty Ilosaarentien suuntaiseksi.

Päivääjan ohjearvo (vihreät ja vaalean vihreät alueet) alittuvat suurella osalla korttelin piha-alueella. Keltaisilla alueilla melutasot ovat n. 55 – 56 dB.

Jatkosuunnittelussa tulee varmistaa, että oleskelualueiden suunnitteluperiaatteet melun osalta täytetään. Korttelin pihataso sijaitsee 5-8 metriä korkeammalla kuin Koirasaarentie ja Laajasalontie, joten piha-alueiden maisemointikoroilla voidaan herkästi vaikuttaa pihan melutasoihin. Jos piha-alue esim. tasattaisiin suuremmalta osalta korkoon +11,5, alittuu päiväajan ohjearvo paljon suuremmalla alueella. Vastaavasti huolimattomalla pihakorkojen suunnittelulla melutasot voivat ylittyä valtaosalla piha-alueita.

Kuva 1. Piha-alueen korko +11.5

Korttelin osalta on syytä tarkastella piha-alueiden melutasot rakennuslupavaiheessa uudelleen, jotta voidaan varmistua ohjearvojen alittumisesta oleskelualueiden kohdalla.

Mira Pykälistö
Medianomi AMK

Liisa Kilpilehto
Akustikko, DI,

VIITTEET

1. Gouatarbès B & Pykälistö M, Liikennemeluselvytys Koirasaarentien ja Ilomäentien alueet. Akukon, raportti 180625-2. Helsinki, 12.11.2018.
2. Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista **993/1992**. Helsinki, 29.10.1992.

Koirasaarentie

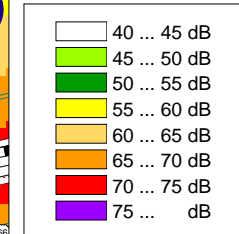
Liikennemeluselvitys
Lisätarkastelu

Tie- ja raitioliikenne

Ennuste 2040
länsiosia

Julkisivuilla ja piha-alueilla
esiintyvät suurimmat melutasot

Päivä (klo 7-22)
A-keskiäänitaso L_{Aeq}

Rakennusten värikoodit

- Olemassa oleva rakennus
- Suunniteltu rakennus
- Suunniteltu rakennus, MUUTOS MASSOITTELUSSA
- Suunniteltu rakennus, kaava-alueen ulkopuolella

AKUKON

Akukon Oy

SUUN PÄIVÄYS
MPY 09.09.19

MITTAKAAVA PAPERIKOKO

1:2000 A4

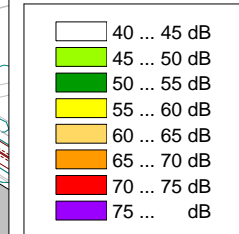

Koirasaarentie
Liikennemeluselvitys
Lisätarkastelu

Tie- ja raitioliikenne
Ennuste 2040
itäosa

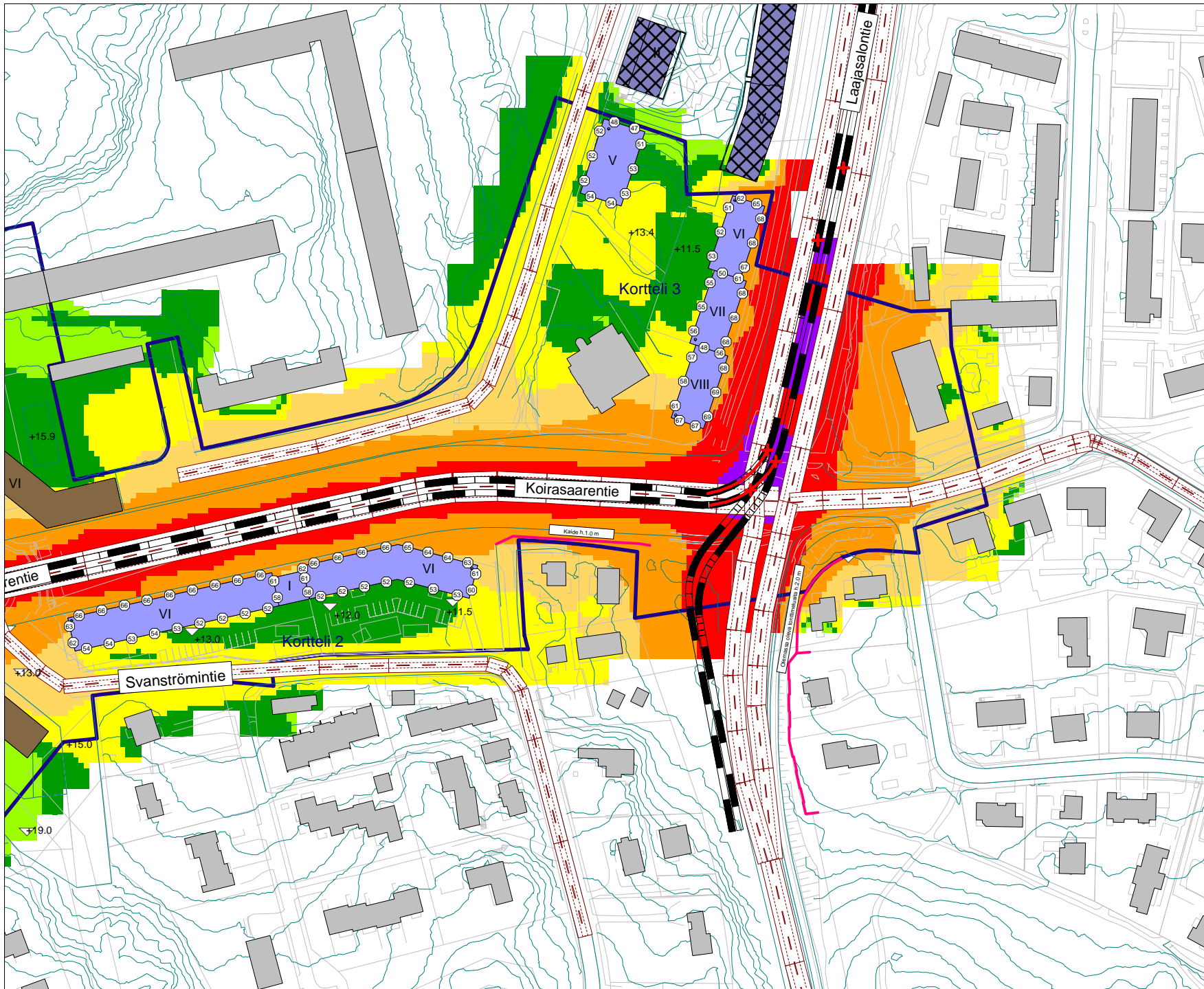
Julkisivuilla ja piha-alueilla
esiintyvät suurimmat melutasot

Päivä (klo 7-22)
A-keskiäänitaso L_{Aeq}

AKUKON
Akukon Oy

SUUN	PÄIVÄYS
MPY	09.09.19
MITTAKAAVA	PAPERIKOKO
1:2000	A4

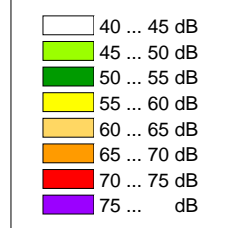
Koiraasaarentie

Liikennemeluselvitys
Lisätarkastelu

Tie- ja raitioliikenne
Ennuste 2040
länsiosaa

Julkisivuilla ja piha-alueilla
esiintyvät suurimmat melutasot

Yö (klo 22-07)
A-keskiäänitaso L_{Aeq}

Rakennusten värikoodit

- Olemassa oleva rakennus
- Suunniteltu rakennus
- Suunniteltu rakennus, MUUTOS MASSOITTELUSSA
- Suunniteltu rakennus, kaava-alueen ulkopuolella

AKUKON

Akukon Oy

SUUN	PÄIVÄYS
MPY	09.09.19
MITTAKAAVA	PAPERIKOKO
1:2000	A4

Cadna/A 2019 (Nordic)

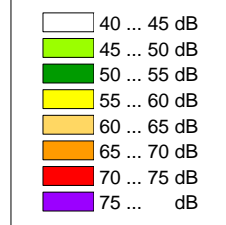

Koirasaarentie
Liikennemeluselvitys
Lisätarkastelu

Tie- ja raitioliikenne
Ennuste 2040
itäosa

Julkisivuilla ja piha-alueilla
esiintyvät suurimmat melutasot

Yö (klo 22-07)
A-keskiäänitaso L_{Aeq}

Rakennusten värikoodit

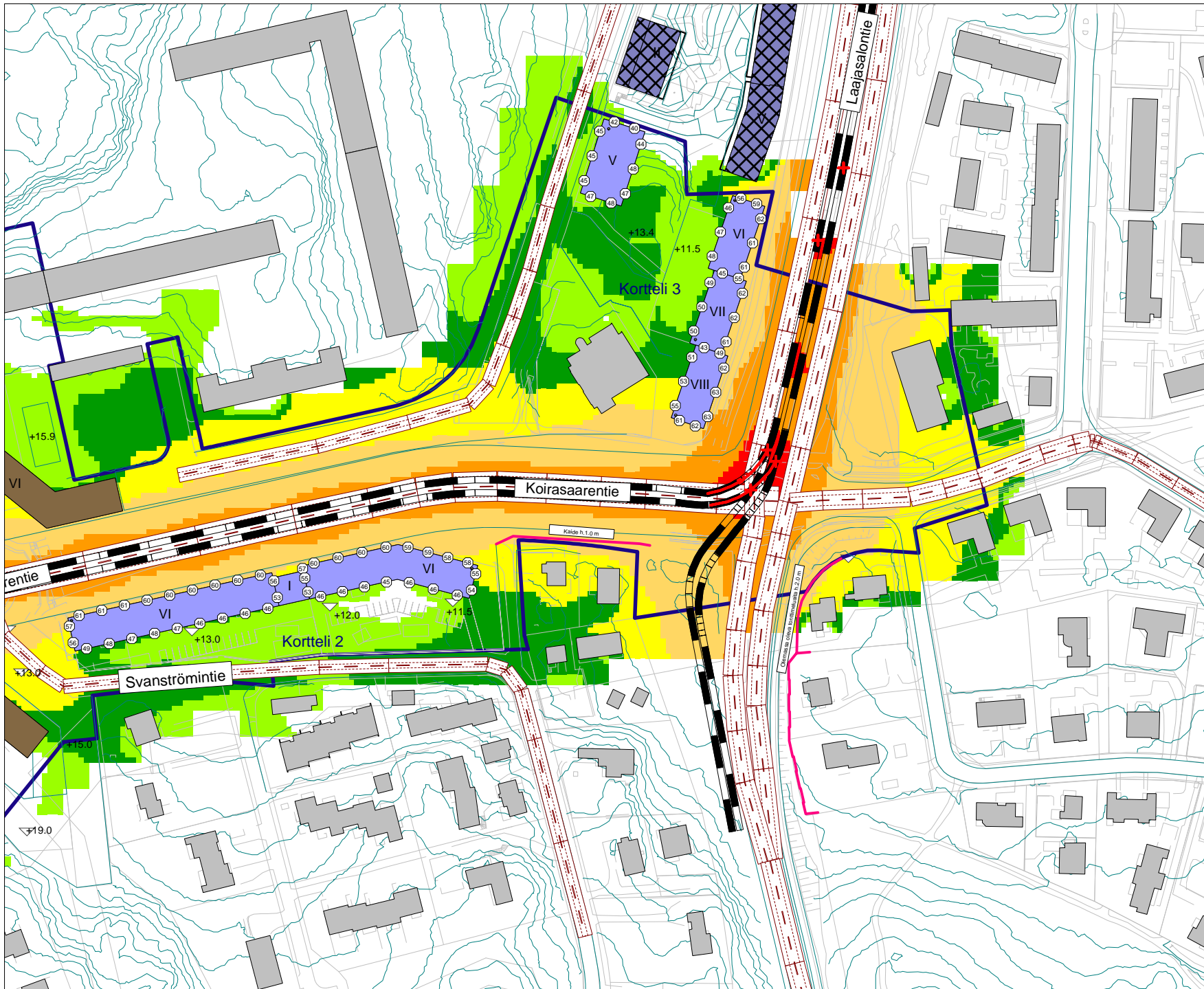
- Olemassa oleva rakennus
- Suunniteltu rakennus
- Suunniteltu rakennus, MUUTOS MASSOITTELUSSA
- Suunniteltu rakennus, kaava-alueen ulkopuolella

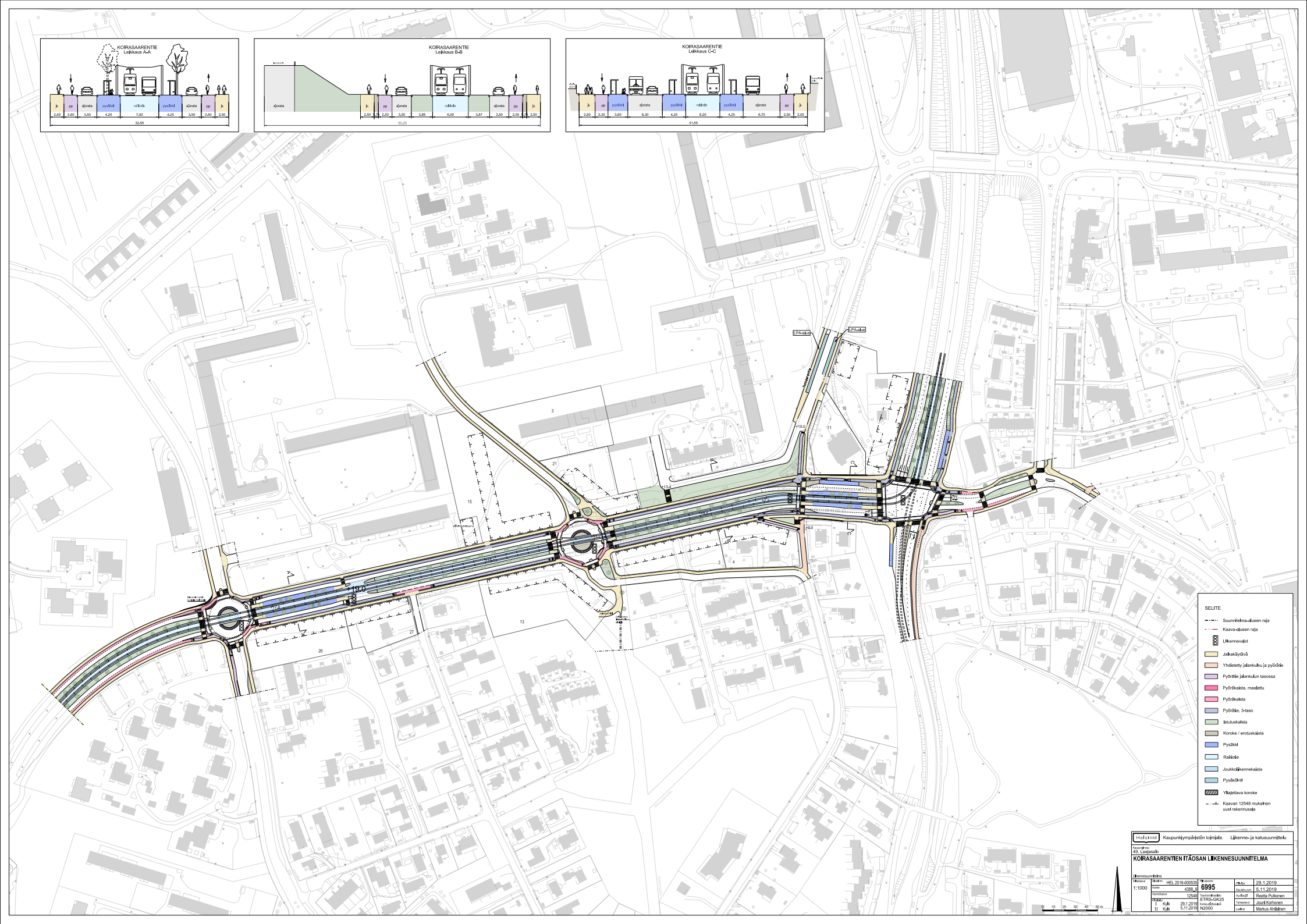
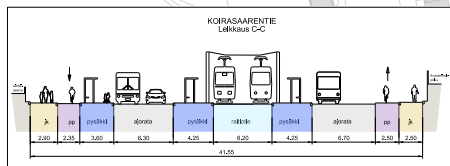
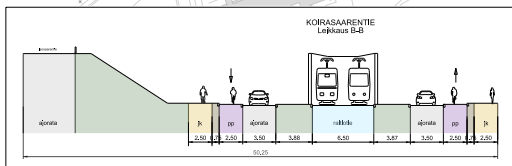
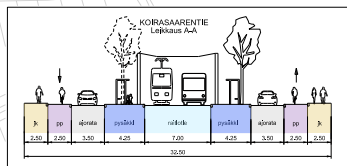
AKUKON

Akukon Oy

SUUN	PÄIVÄYS
MPY	09.09.19
MITTAKAAVA	PAPERIKOKO
1:2000	A4

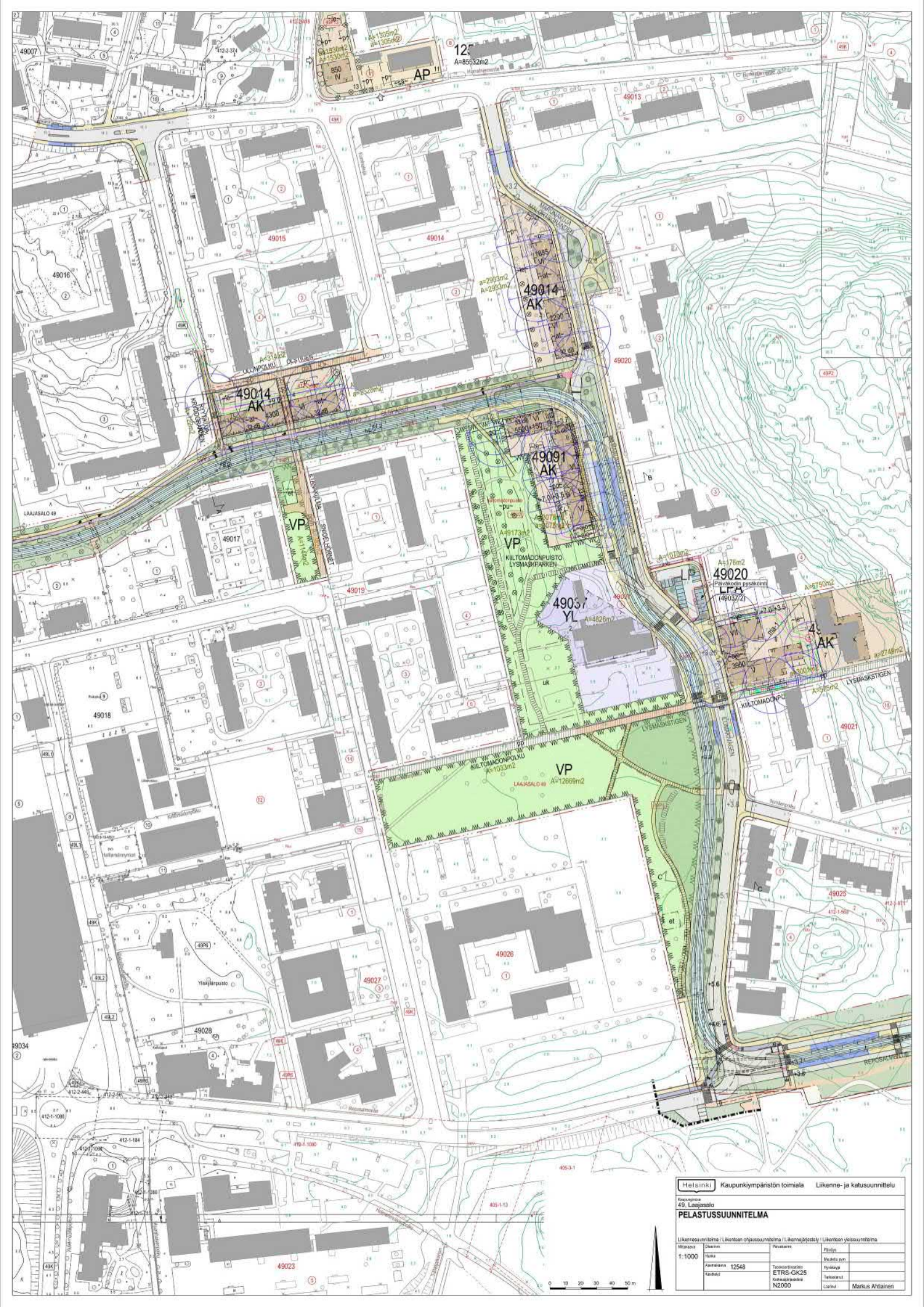
Cadna/A 2019 (Nordic)

- SELITE**
- Suunnitelma-alueen raja
 - Kaava-alueen raja
 - ⊠ Liikenneväylät
 - Autokäytävä
 - Yhdistetty jalkakävelyn ja pyöräilijän
 - Pyöräilijänsuojelu tasossa
 - Pyöräilijänsuojelu maastossa
 - Pyöräilijänsuojelu
 - Pyöräilijänsuojelu 3-lanssi
 - Autokäytävä
 - Koroke / erotuskaista
 - Pysäköinti
 - Rakoiden
 - Joukkoliikennekaisto
 - Pysäköinti
 - Välittömästi koroke
 - - - Kaavan 12548 mukainen uustrakennussuunnitelma

Helsinki		Kaupunkiympäristön toiminta		Liikenne- ja katusuunnittelu	
KORASAARENTEIDEN TIÄSÄN LIIKENNESUUNNITELMA					
Pääsuunnittelija		Suunnittelija		Päiväys	
1:1000	HEI 2016400553	6995	29.1.2019	5.11.2019	
Projekti	12548	ETRS-GK25	1:1000	Reitti	Reitti
Projekti	29.1.2019	29.1.2019	29.1.2019	29.1.2019	29.1.2019
II	KY	5.11.2019	N2000	Luoja	Merkus Aitabien

Helsinki Kaupunkiympäristön toimiala Liikenne- ja katusuunnittelu

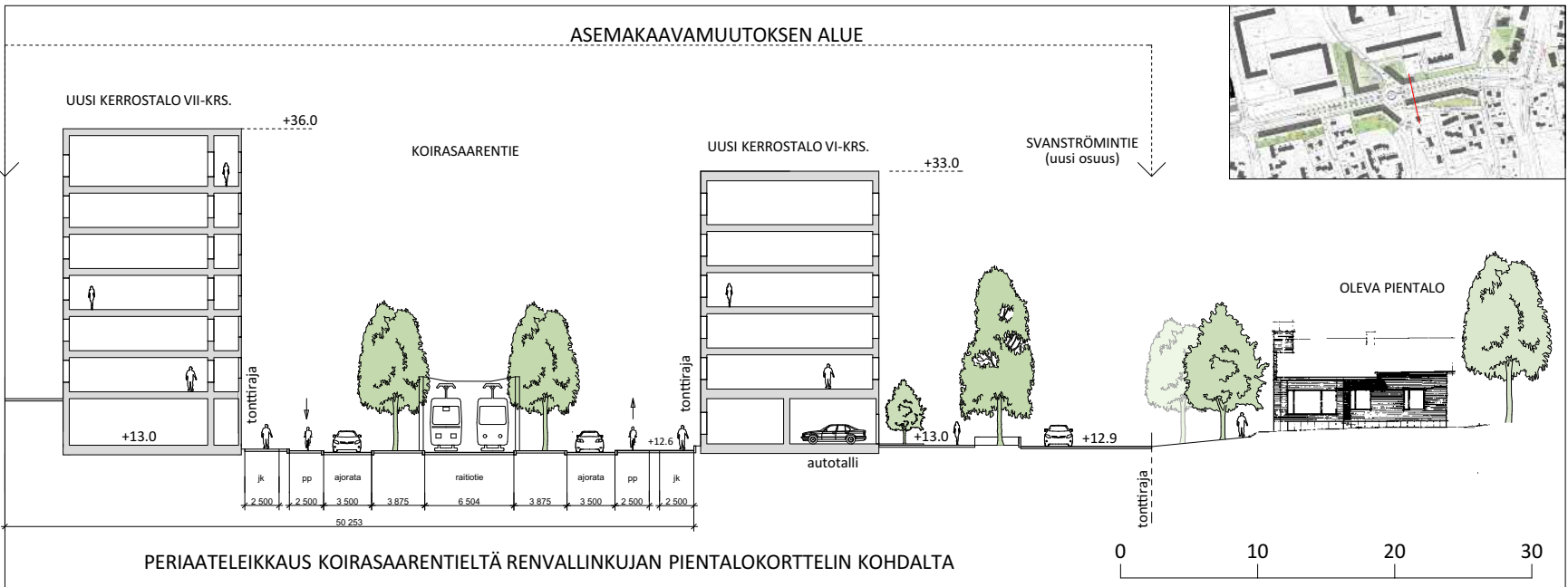
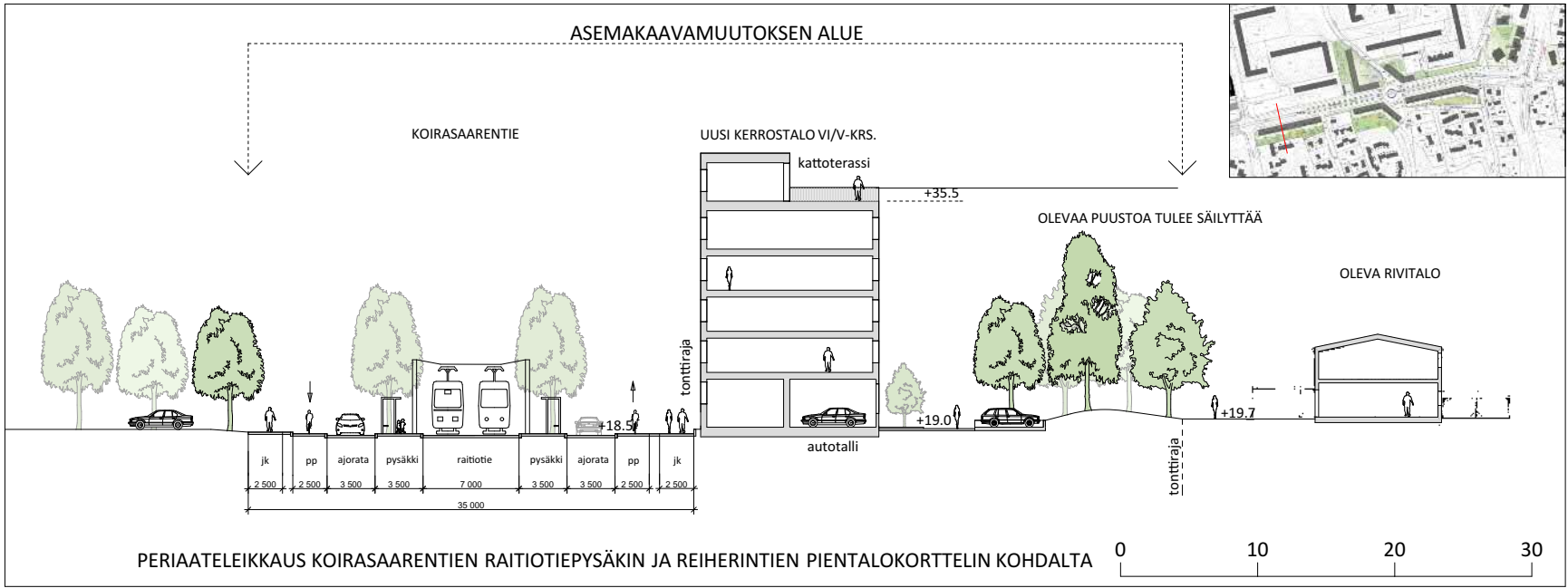
Kaupunginosa 43, Laajasalo

PELASTUSSUUNNITELMA

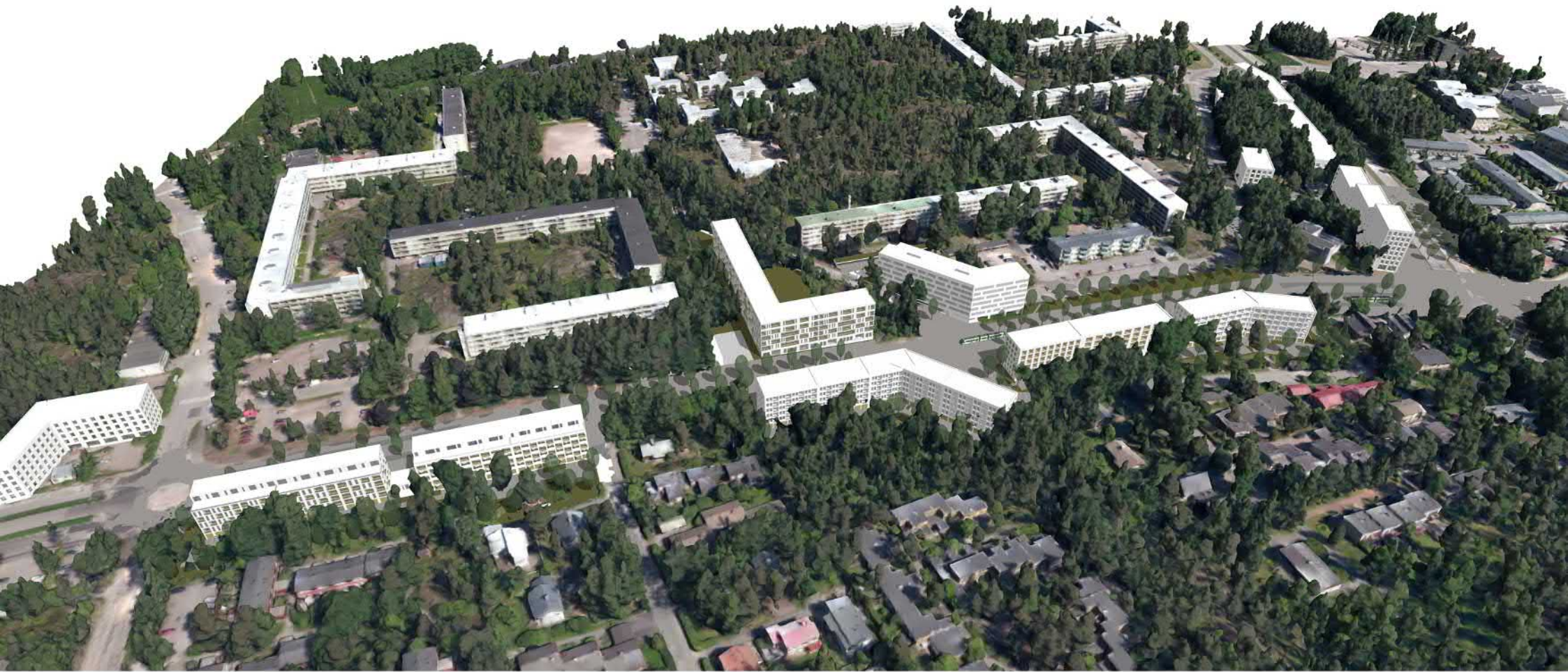
Liikennesuunnitelma / Liikenteen järjestämismalli / Liikennejärjestely / Liikenteen järjestämismalli

Mittakaava	Ohje	Puutavara	Päivitys
1:1000			
Koordinaatit	12548	Taustakartta	ETRS-GK25
Kaavaliikenne		Maastokartta	N2000
		Laatija	Markus Anttinen

KOIRASAARENTIE

NÄKYMÄ ETELÄSTÄ

KOIRASAARENTIE

NÄKYMÄ KAAKOSTA

KOIRASAARENTIE

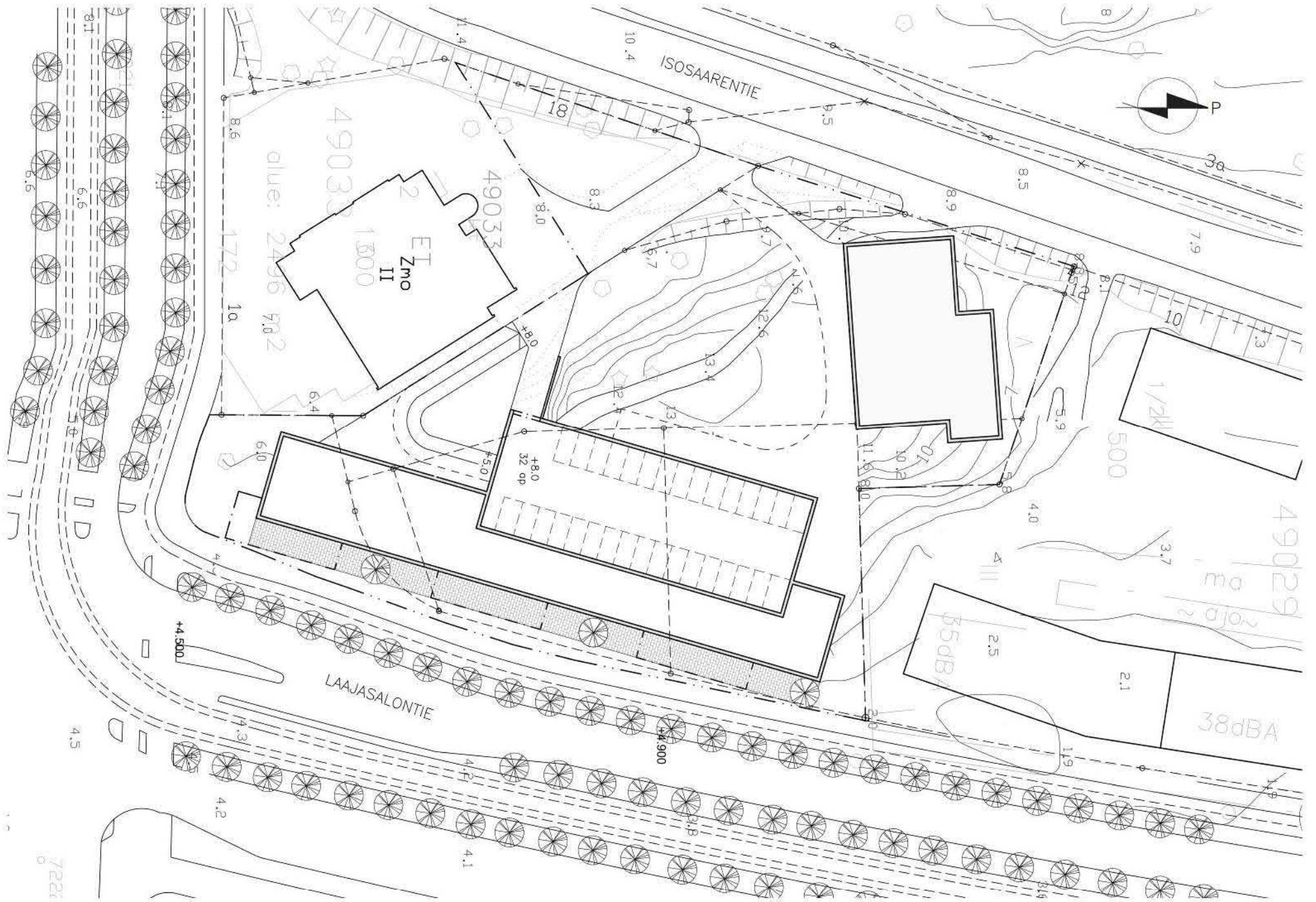
NÄKYMÄ LUONAASTA

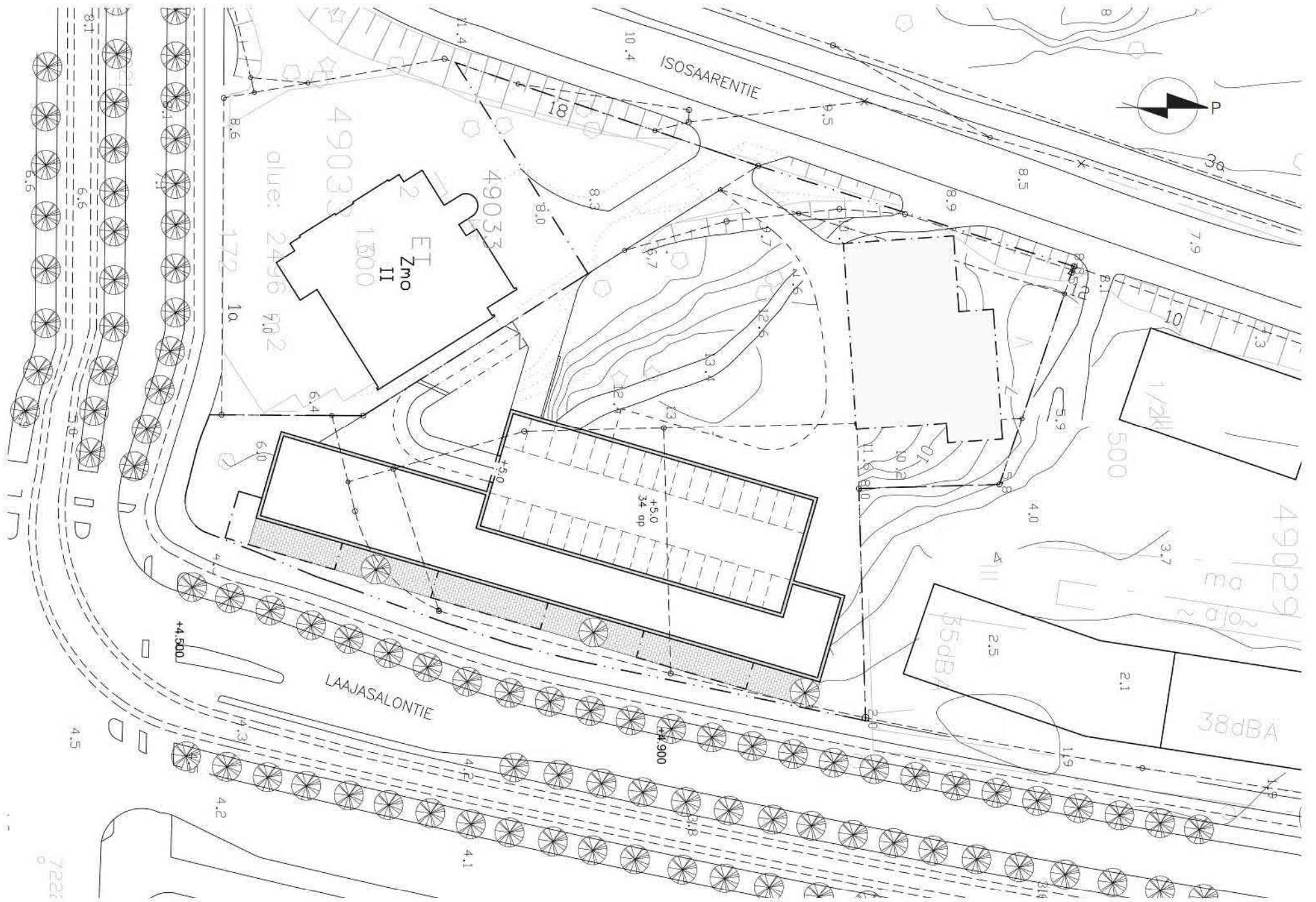

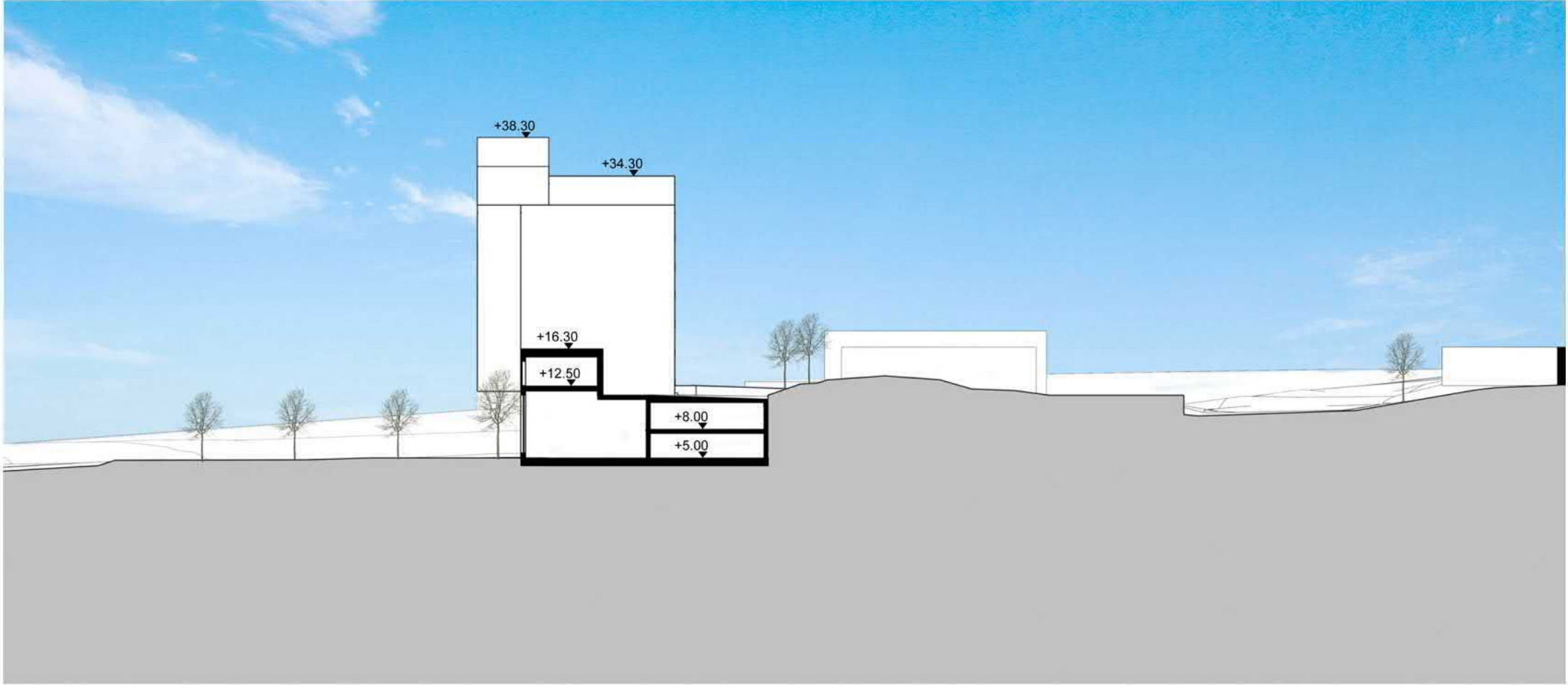
Ilomäentien ilmakekuva, näkymä koillisesta

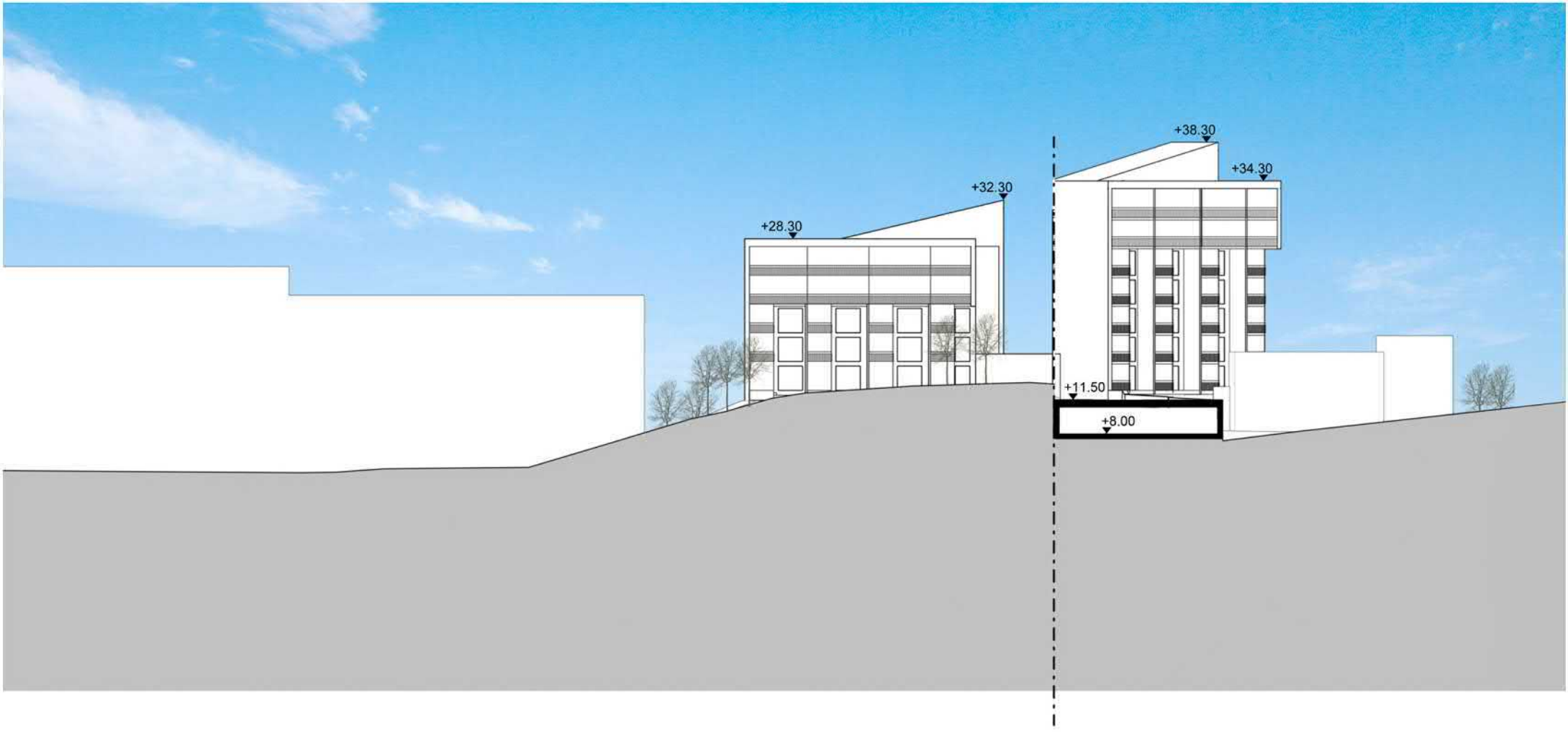

IV

+16,1

41 AP

AUTOKATOS
VIHERRAKATTO

AUTOKATOS
VIHERRAKATTO

+15,9

JÄTE

AUTOKATOS
VIHERRAKATTO

AUTOKATOS
VIHERRAKATTO

+15,9

LEIKKI

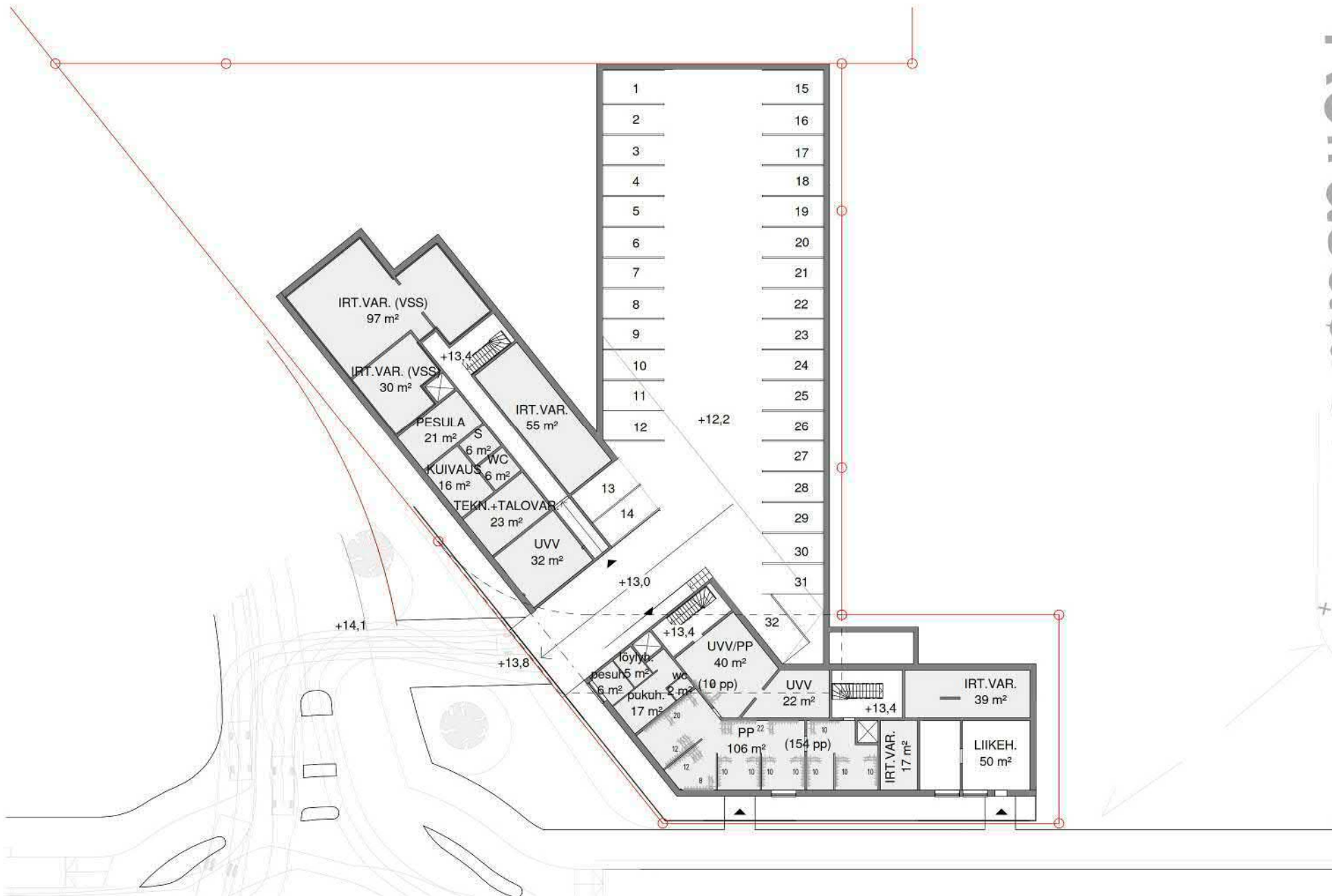
+12,7

VI
5300

+11,5

VI

VI

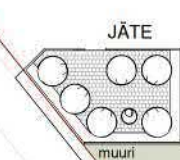
AUTOKATOS

AUTOKATOS

14 AP

9 AP

+15,9

JÄTE

muuri

9 AP

9 AP

AUTOKATOS

AUTOKATOS

AUTOPAIKKALASKELMA

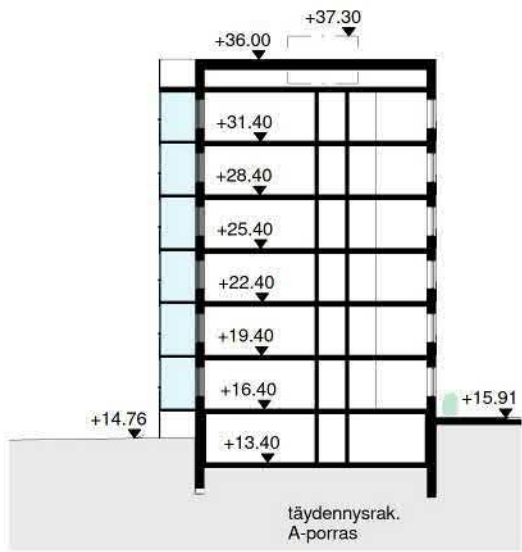
TARVE
OLEVALLA RAKENNUKSELLA
UUDISRAKENTAMINEN 35 AP
5300 k-m²
1 ap / 130 k-m² = 40,8 41 AP
30 ylim. sisäpolkupyöräpaikkaa = -3 AP
YHTEENSÄ 73 AP

TOTEUTUS
PIHA 41 AP
HALLI 32 AP
YHTEENSÄ 73 AP

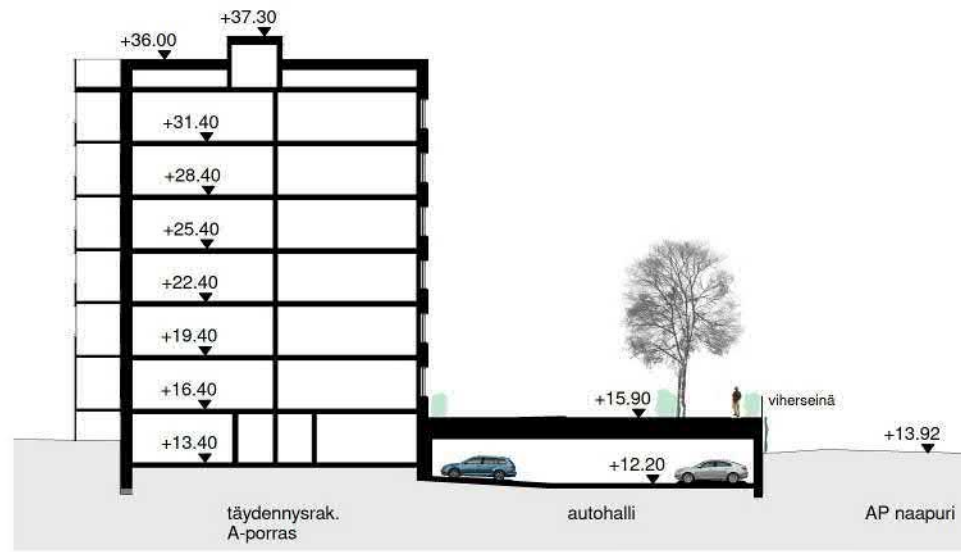
JÄTTEENKERÄYS
UUDISRAKENNUS: MOLOK-SYVÄKERÄYSJÄRJESTELMÄ
5 m³ -säiliö 6 kpl
1300 l -säiliö 1 kpl

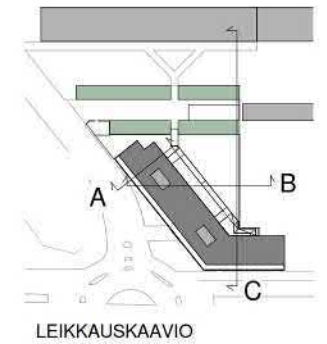
kerrostasot 2-6:
 +19,4
 +22,4
 +25,4
 +28,4
 +31,4

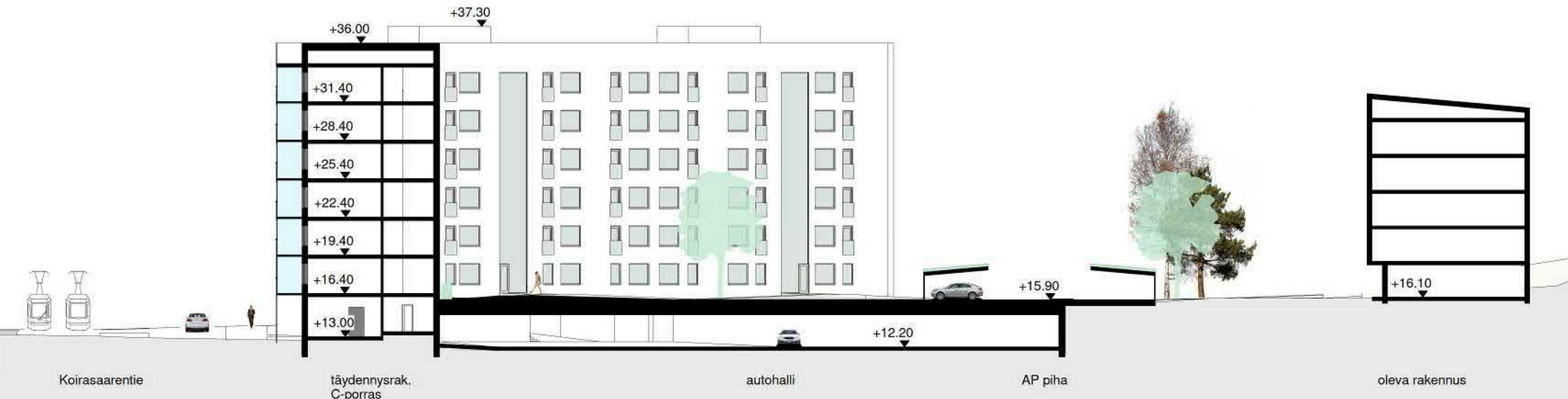
LEIKKAUS A

LEIKKAUS B

LEIKKAUSKAAVIO

LEIKKAUS C

